

รายงานวิจัย

โครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
และการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และการอาชีวศึกษา
ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินโครงการการวิจัยแบบมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานปัญหาอุปสรรคในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดตากและจังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่สถานศึกษาและร่วมสร้างแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดตากและจังหวัดนครศรีธรรมราช

เนื่องจากมาตรฐานการศึกษาของชาติฉบับใหม่เน้นการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา โดยกำหนดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่เหมาะสมตามช่วงวัยแต่ละระดับและประเภทการศึกษา จัดทำเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ประกอบด้วย ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง คุณลักษณะของบุคคลดังกล่าวถือเป็นคุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ดังนั้น การดำเนินงานแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์จากมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่มาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและประเภทการศึกษาที่สอดคล้อง เชื่อมโยง และเป็นไปในทางเดียวกัน ในบริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกันจึงเป็นหัวใจของการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงต้องสร้างความรู้เข้าใจ รวมทั้งสร้างแนวทางการทำงานที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา โดยมีการให้คำแนะนำ ดูแล ให้คำปรึกษาในการจัดทำแนวทางการทำงานของสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาให้สถานศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัดภายใต้บริบทของสถานศึกษาที่แตกต่างกันหลายต่อไป

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

คำนำ

โครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์หลักได้แก่ 1) เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนประเด็นอื่น ๆ ในการพัฒนาตามความต้องการของสถานศึกษา 2) เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงประเด็นอื่นๆ ในการพัฒนาได้ตามบริบทของสถานศึกษา ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา

คณะวิจัยขอขอบคุณสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา โรงเรียนวัดพลมานีย์ โรงเรียนมัธยมปทุมवासและวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech) ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลความร่วมมือในการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา และให้การสนับสนุนตลอดการดำเนินโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี

บริษัท เอ็ดไวซอรี จำกัด

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

การจัดทำโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี ดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิดภาพรวมการเชื่อมโยงผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ ให้สอดคล้องกับการยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาไทยอย่างเป็นระบบตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 รวมถึงกฎกระทรวง พ.ศ. 2561 กำหนดให้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งเป็น 1) การประกันคุณภาพภายใน 2) การประกันคุณภาพภายนอก เพื่อให้เกิดการพัฒนาคูณภาพการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา การสร้างความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีขอบเขตในการศึกษา 3 ส่วน ประกอบด้วย 1) การจัดทำแนวทางพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแนวทางประกันคุณภาพการศึกษา 3) การจัดทำแนวทางพัฒนาอื่น ๆ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดภาพรวมการเชื่อมโยงผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะมีผลลัพธ์การดำเนินงาน ดังนี้

- 1) แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา โรงเรียนวัดพลมานีย์ โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส มีการกำหนดตัวชี้วัดอ้างอิงจากมาตรฐานการศึกษาของชาติส่วนวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดเฉพาะของสถานศึกษาทุกสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีวิธีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาในกฎกระทรวง พ.ศ. 2561
 - 1.1) ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษา คือ การกำหนดตัวชี้วัด การวัดและประเมินผลโดยระบุพฤติกรรมที่ชัดเจน มีระดับการประเมินสอดคล้องกับพัฒนาการตามระดับการศึกษามีการบูรณาการแบบองค์รวมสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน มีการกำหนดระยะเวลาในการพัฒนา ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาให้ชัดเจน กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและแนวทางพัฒนาเพิ่มเติมตามบริบทของสถานศึกษา
 - 1.2) คณะวิจัย ได้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และจัดทำแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ในรูปแบบของผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (DOE) ผ่านกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม โดยขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติผ่านกรอบหลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ ผลปรากฏพบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาและคุณครูทุกคนให้ความสนใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางได้ต่อไป

2) การประกันคุณภาพการศึกษา

2.1) แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษามีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามปฏิทินการศึกษาเป็นขั้นตอน กำหนดบทบาทและระบบการบริหารงานที่ชัดเจนข้อเสนอแนะต่อแนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผลคุณภาพผู้เรียนควรอ้างอิงตามบริบทของสถานศึกษามากกว่าความรู้วิชาการเพียงอย่างเดียว การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในด้านเอกสารการประเมิน การรวบรวมข้อมูลเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกนอกจากนี้แนวคิด ความต้องการพัฒนาสถานศึกษาของผู้บริหารและการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดมีผลต่อการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

2.2) แนวทางการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาจากการถอดบทเรียนการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษา สรุปว่าการเตรียมความพร้อมเรื่องข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดการประกันคุณภาพภายในที่ดีย่อมส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายนอก รวมถึงหน่วยงานต้นสังกัดควรมีส่วนร่วมในการช่วยสนับสนุนการพัฒนาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ควรมีการแนะนำแนวทางปฏิบัติหรือนำตัวชี้วัดในการประเมินภายนอกให้สถานศึกษาในสังกัดรับทราบและมีการเตรียมพร้อมก่อนการประเมิน นอกจากนี้ในการประเมิน ผู้ประเมินควรจะต้องศึกษาบริบทของสถานศึกษาเพื่อเข้าใจบริบทและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษามากขึ้น

3) แนวทางการพัฒนาอื่น ๆ จากการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพบว่า ประเด็นพัฒนาอื่น ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จจากการดำเนินงานของสถานศึกษาได้แก่ การสร้างภาคีเครือข่าย ร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษา การสร้างภาคีเครือข่ายส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
2.5.3 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศเอสโตเนีย	40
2.5.4 สรุปรูปเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยและต่างประเทศ	43
2.6 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (DOE)	44
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	48
3.1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล	48
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
3.3 ขั้นตอนในการวิจัย	50
3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)	50
3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)	50
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	52
4.1 ความต้องการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา	52
4.1.1 โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	52
4.1.2 โรงเรียนวัดพลมานีย์	52
4.1.3 โรงเรียนมัธยมปทุมวาสน	53
4.1.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)	53
4.2 การจัดทำมาตรฐานการศึกษา	54
4.2.1 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	54
4.2.1.1 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	54
โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	
4.2.1.2 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	58
โรงเรียนวัดพลมานีย์	
4.2.1.3 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	61
โรงเรียนมัธยมปทุมวาสน	
4.2.1.4 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	64
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)	
4.2.1.5 ภาพรวมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	69
4.2.2 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ	71
4.2.2.1 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษา	71
ฐานสมรรถนะ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
4.2.2.2 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษา ฐานสมรรถนะ โรงเรียนวัดพลมานีย์	80
4.2.2.3 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษา ฐานสมรรถนะ โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส	91
4.2.2.4 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษา ฐานสมรรถนะวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	101
4.3 การประกันคุณภาพการศึกษา	110
4.3.1 ถอดบทเรียนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	110
4.3.1.1 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบำรุงวิวรรฒวิทยา	110
4.3.1.2 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนวัดพลมานีย์	111
4.3.1.3 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส	111
4.3.1.4 การประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	112
4.3.1.5 ภาพรวมการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา	113
4.3.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา	116
4.3.2.1 ถอดบทเรียนการประกันภายนอกสถานศึกษา	116
4.4 การจัดทำแนวทางการพัฒนาอื่น ๆ	117
4.4.1 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนบำรุงวิวรรฒวิทยา	117
4.4.2 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนวัดพลมานีย์	118
4.4.3 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส	119
4.4.4 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	120
บทที่ 5 บทสรุปและอภิปรายผล	121
5.1 มาตรฐานการศึกษา	121
5.1.1 สรุปผลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการ	121
5.1.2 แนวทางการพัฒนาการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	122
5.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	123
5.1.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	124
5.2 การประกันคุณภาพการศึกษา	124
5.2.1 ถอดบทเรียนการจัดทำประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ	124

สารบัญ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
5.2.2 แนวทางพัฒนาการจัดทำการประกันคุณภาพการศึกษา	125
5.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	127
5.2.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	128
5.3 การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	128
5.3.1 สรุปผลการจัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันภายนอกสถานศึกษา	128
5.3.2 หลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก (Principle)	128
5.3.3 กรอบการประกันคุณภาพภายนอก	131
5.3.4 ข้อเสนอแนะการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก	132
5.4 สรุปการจัดทำแนวทางพัฒนาอื่น ๆ	133
5.4.1 ข้อเสนอแนะในการสร้างภาคีเครือข่าย	134
ภาคผนวก	135
1. รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการออนไลน์	136
1.1 รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานวิจัย	136
1.2 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน บำรุงรวิวรรณ์วิทยา	137
1.3 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน วัดพลมานีย์	139
1.4 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน มัธยมปทุมมาวาส	141
1.5 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อี.เทค)	143
1.6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพ	145
2. ตัวอย่างข้อคำถามแบบสำรวจเก็บข้อมูลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา	146
3. เอกสารประกอบการประชุมแบบมีส่วนร่วมเชื่อมโยงมาตรฐานสู่ หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ “เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน”	153
4. เอกสารประกอบการประชุมแบบมีส่วนร่วมจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education)	154

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
5. เอกสารประกอบ การสัมภาษณ์เชิงลึก	155
6. ภาพประกอบการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการรูปแบบออนไลน์	156
7. ภาพประกอบการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนร่วมกับสถานศึกษา	164
บรรณานุกรม	165

สารบัญตาราง

หัวข้อ	หน้า
ตารางที่ 1: แสดงตัวชี้วัดและระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	11
ตารางที่ 2: แสดงตัวชี้วัดและระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา ระดับการอาชีวศึกษา	17
ตารางที่ 3: รอบการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา	33
ตารางที่ 4: สรุปเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยและต่างประเทศ	43
ตารางที่ 5: ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	54
ตารางที่ 6: ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนวัดพลมานีย์	58
ตารางที่ 7 : ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนมัธยมปุณณวาส	61
ตารางที่ 8: ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	64
ตารางที่ 9 : ภาพรวมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา	69
ตารางที่ 10: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	74
ตารางที่ 11: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนวัดพลมานีย์	84
ตารางที่ 12 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนมัธยมปุณณวาส	94
ตารางที่ 13 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	104
ตารางที่ 14 : ภาพรวมการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา	113
ตารางที่ 15 : ตารางที่ : แนวทางพัฒนาการจัดทำการประกันคุณภาพการศึกษา	
ตารางที่ 16 :รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานวิจัย	136
ตารางที่ 17 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา (1)	137
ตารางที่ 18 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา (2)	138
ตารางที่ 19:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนวัดพลมานีย์ (1)	139
ตารางที่ 20 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนวัดพลมานีย์ (2)	140
ตารางที่ 21:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมปุณณวาส (1)	141
ตารางที่ 22:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมปุณณวาส (2)	142
ตารางที่ 23:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (1)	143
ตารางที่ 24:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (2)	144
ตารางที่ 25 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	145
และการประกันคุณภาพ	

สารบัญรูปภาพ

หัวข้อ	หน้า
ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาสู่หลักสูตรฐานสมรรถนะ	3
ภาพที่ 2 : วิสัยทัศน์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	26
ภาพที่ 3 : เกณฑ์การคัดเลือกจำนวนสถานศึกษา	27
ภาพที่ 4 : การประเมินภายนอกรอบที่ 3 ระดับการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน	29
ภาพที่ 5 : การประเมินภายนอกรอบที่ 3 ระดับการศึกษาการอาชีวศึกษา	29
ภาพที่ 6 : การประเมินภายนอกรอบที่ 4 ระดับการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน	30
ภาพที่ 7 : การประเมินภายนอกรอบที่ 4 ระดับการศึกษาการอาชีวศึกษา	31
ภาพที่ 8 : การเปลี่ยนแปลงของการประเมินคุณภาพภายนอกในแต่ละรอบ	32
ภาพที่ 9 : ผลการเปลี่ยนแปลงการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4	34
ภาพที่ 10 : ระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น	36
ภาพที่ 11 : ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์	38
ภาพที่ 12 : องค์ประกอบของสมรรถนะ	45
ภาพที่ 13 : กระบวนการจัดทำโครงการ	48
ภาพที่ 14 : กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	73
ภาพที่ 15 : กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง โรงเรียนวัดพลมานีย์	82
ภาพที่ 16 : กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส	93
ภาพที่ 17 : กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	103
ภาพที่ 18 : หลักการถอดบทเรียนการประกันคุณภาพ	116
ภาพที่ 19 : การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ	121
ภาพที่ 20 : ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	123
ภาพที่ 21 : ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	127
ภาพที่ 22 : หลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก	129
ภาพที่ 23 : กรอบการประกันคุณภาพภายนอก	131
ภาพที่ 24 : ข้อเสนอแนะการประกันภายนอกสถานศึกษา	132

สารบัญรูปภาพ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
ภาพที่ 25 : การประชุมเชิงปฏิบัติการโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	156
ภาพที่ 26 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	156
ภาพที่ 27 : ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	157
ภาพที่ 28 : ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	157
ภาพที่ 29 : การประชุมเชิงปฏิบัติการโรงเรียนวัดพลมานีย์	158
ภาพที่ 30 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนโรงเรียนวัดพลมานีย์	158
ภาพที่ 31 : ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนวัดพลมานีย์	159
ภาพที่ 32 : ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนวัดพลมานีย์	159
ภาพที่ 33 : การประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมปุณณวาส	160
ภาพที่ 34 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนโรงเรียนมัธยมปุณณวาส	160
ภาพที่ 35 : ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนมัธยมปุณณวาส	161
ภาพที่ 36 : ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนมัธยมปุณณวาส	161
ภาพที่ 37 : การประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	162
ภาพที่ 38 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	162
ภาพที่ 39 : ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	163
ภาพที่ 40 : ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก	163
ภาพที่ 41: การจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา ณ โรงเรียนวัดพลมานีย์	164

บทที่ 1 บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาไทยในทุกระดับอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาของแต่ละระดับชั้นและประเภทการศึกษา การบริหารคุณภาพการศึกษามีกลไกการควบคุม เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนได้รับทราบว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา บรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล รองรับการพัฒนาประเทศและสร้างอนาคตที่ดีของประเทศไทยอย่างยั่งยืน

การประกันคุณภาพการศึกษา แบ่งออก 1) การประกันคุณภาพภายใน กำหนดให้สถานศึกษาจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Self-Assessment Report: SAR) และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี 2) การประกันคุณภาพภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ประเมินคุณภาพการศึกษาน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปี จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษานอกรอบที่ 3 (พ.ศ. 2554-2558) มีการปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งผลให้การประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 4 มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับการศึกษา และเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาลดความซ้ำซ้อน สะท้อนผลการปฏิบัติจริงของสถานศึกษา ลดภาระงานแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแล และหน่วยงานภายนอก (สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา, 2560)

แม้ว่าการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยจะมีการปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในระดับสากลอย่างไรก็ตามปัจจุบันพบว่า 1) การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไม่เชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของชาติเกิดความซ้ำซ้อนกันในทางปฏิบัติ 2) ระบบประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การประกันคุณภาพกลายเป็นภาระงานเอกสาร เนื่องจากความพร้อมของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน ในสถานศึกษาที่ไม่มีความพร้อม การนำเสนอแนวทางการสร้างระบบประกันคุณภาพเพื่อใช้เป็นตัวอย่างก็จะมีประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเหล่านั้น (กฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา, 2561)

ดังนั้น คณะวิจัยจึงได้มีการจัดทำโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรี เพื่อสร้างแนวทางการจัดทำมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนประเด็นอื่น ๆ ในการพัฒนาตามความต้องการของสถานศึกษา

2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 และมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด และการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีแนวทางพัฒนาการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงประเด็นอื่นๆ ในการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา

1.4 ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตการวิจัยโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรีแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) การจัดทำแนวทางพัฒนามาตรฐานการศึกษา 2) การจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา 3) การจัดทำแนวทางพัฒนาอื่น ๆ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีรายละเอียดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ของโรงเรียน บำรุงรวิวรรณ์วิทยาโรงเรียนวัดพลมานีย์โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส และวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)

2) พื้นที่วิจัยโรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยาโรงเรียนวัดพลมานีย์โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส และวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)

3) ข้อมูลที่ศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, กฎกระทรวง พ.ศ. 2553, กฎกระทรวง พ.ศ. 2561, มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561, มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา, รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) เพื่อถอดบทเรียนมาตรฐานการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนาอื่น ๆ ของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

4) ขอบเขตระยะเวลา เดือน มีนาคม – สิงหาคม 2563

1.5 กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ คือ การนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา โดยการตั้งผลลัพธ์ทางการศึกษาที่พึงประสงค์ (Desired Outcome of Education) มาบูรณาการเข้ากับบริบทของสถานศึกษา มีความเชื่อมโยงดังภาพต่อไปนี้

การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ

ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ

จากภาพแสดงการนำผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcome of Education :DOE) จากนโยบายการศึกษาบูรณาการเข้ากับบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและกรอบหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษาเริ่มจากพัฒนามาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ซึ่งแต่ละสถานศึกษาจะกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ตามบริบท ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษารวมถึงพัฒนามาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมาตรฐานการศึกษาของชาติรองรับการจัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะที่จะเกิดขึ้น นำไปสู่แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา เพื่อให้เกิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยหรือไทยแลนด์ 4.0

จากกรอบแนวคิดสามารถนำข้อมูลที่ได้มาเริ่มต้นจัดทำมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษา ฐานสมรรถนะโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) การจัดการกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ในการถอดบทเรียนการปฏิบัติ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1) การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

2) การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA

(Plan-Do-Check-Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้นๆ

3) การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (External Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) หรือบุคคล หรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและเป็นการพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันศึกษานั้นๆ

4) มาตรฐานการศึกษาหมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษา

6) ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้องธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือ เป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐาน ในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน โดยเป็นคุณลักษณะขั้นต่อดังต่อไปนี้ ผู้เรียนรู้ ผู้ร่วมสร้างนวัตกรรมและพลเมืองที่เข้มแข็ง

7) ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (Desired Outcomes of Learners) หมายถึง ผลลัพธ์ที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา มีความคาดหวังต่อผู้เรียนหลังจบการศึกษาในสถานศึกษา

8) สมรรถนะที่พึงประสงค์ (Competency) หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกทางพฤติกรรมและการกระทำในการปฏิบัติของตน และปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ได้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสังคมและวัฒนธรรมในสถานการณ์ที่หลากหลาย

9) คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

10) กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึงการดำเนินการบริหารและจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมด้านวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา

11) กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัดของผู้เรียน โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม มีการตรวจสอบ และประเมินผลความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

12) คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่มีความรู้ความรู้อย่างแท้จริงตามหลักการ ทฤษฎี แนวทางการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียน ตามมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา มีทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ทักษะวิชาชีพ และทักษะชีวิต สามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียง มีสุขภาพที่ดีรวมถึงมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติและกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะ และมีจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อม

13) การจัดการอาชีวศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการทรัพยากรของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา สถานศึกษามีครูที่มีคุณวุฒิการศึกษาและจำนวนตามเกณฑ์ที่กำหนด ใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

14) การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การสร้างความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรต่าง ๆ ในการจัดทรัพยากรทางการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การบริการทางวิชาการและวิชาชีพ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาผู้เรียนและคนในชุมชนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียด ดังนี้

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมหรือกระทรวงอื่น เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาใดไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

จากพระราชบัญญัติการศึกษาที่มีการกำหนดระบบ หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษา และบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนจัดทำมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษารวมถึงผู้ที่มีส่วนในการประเมินคุณภาพการศึกษา ให้รู้บทบาทหน้าที่ตามข้อกำหนดข้างต้น นอกจากนั้นได้มีการกำหนดกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ที่ระบุความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา คือ การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาโดยมีกลไกในการควบคุม ตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลโดยให้หน่วยงานต่างๆ มีหน้าที่ ดังนี้

สถานศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษามีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเองให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี

หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามีหน้าที่ในการให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเมื่อได้รับรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาแล้ว ให้หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาจัดส่งรายงานดังกล่าวพร้อมกับประเด็นต่าง ๆ ให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการประเมินคุณภาพภายนอก

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ดำเนินการประเมินผล และติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินจากการติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ทั้งนี้กฎกระทรวง พ.ศ. 2561ฉบับนี้ ถูกแก้ไขปรับปรุงจากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 เนื่องจากไม่สอดคล้องกับหลักการประกันคุณภาพการศึกษาที่แท้จริงจึงส่งผลให้การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อนและคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติทำให้ไม่สะท้อนความเป็นจริงและเป็นการสร้างภาระแก่สถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่กำกับดูแลและหน่วยงานภายนอกเกินความจำเป็น จึงสมควรปรับปรุงระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีกลไกการปฏิบัติที่เอื้อต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาของแต่ละระดับและเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนั้นการประเมินคุณภาพภายในย่อมส่งผลถึงการประกันคุณภาพภายนอกโดยตรง การประกันคุณภาพภายนอก จะใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานต่างๆ ในการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษารวมถึงการตรวจเยี่ยมสถานศึกษาซึ่งในการประเมินต้องคำนึงถึงปรัชญา พันธกิจ และลักษณะการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานประจำปีเตรียมเอกสารข้อมูลต่างๆ รวมถึงข้อมูลตามตัวบ่งชี้และรายงานการประเมินตนเองเพื่อรองรับการประเมิน

2.2 มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2542) ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาการจัดทำหลักสูตรให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ดังนั้นมีการกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา นำไปสู่การกำหนดให้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ ได้แก่

- 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทิศทางใด

ดังนั้นการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจึงถือเป็นการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน ที่จะมีการกำหนดคุณภาพของผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารจัดการตลอดจนคุณภาพด้านการจัดสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งการจัดทำมาตรฐานการศึกษา มีคุณค่าแก่กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ผู้เรียน ทราบความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีลักษณะพึงประสงค์อย่างไร ผู้เรียนจำทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนดทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเอง

2) ครู ทราบว่าครูคุณภาพที่ชาติต้องการมีคุณสมบัติ มีคุณลักษณะอย่างไร ต้องจัดการเรียนการสอนอย่างไร จึงเหมาะสมกับแนวทางการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นกรอบแนวทางที่ทำให้ครูรู้ว่าต้องออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

3) ท้องถิ่นและสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจะเป็นแนวทางให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมมือกันจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

4) ผู้ปกครองและชุมชน มาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องมือที่ทำให้ประชาชนรับทราบกระบวนการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่ทำให้คนไทยในท้องถิ่นเข้าใจและมีส่วนร่วมเพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานกำหนด

5) ประเทศชาติ มาตรฐานการศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์ประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายเดียวกัน มาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่หลากหลาย

2.3 แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ

แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติของหน่วยงานระดับนโยบาย

การนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติยึดหลักการสำคัญคือ การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน พื้นที่ ชุมชน และสังคม รวมถึงให้อิสระกับสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่นและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ภายใต้กรอบการสนับสนุนของรัฐในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกัน ดังต่อไปนี้

1) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นหน่วยประสานงานระหว่างหน่วยงานต้นสังกัดแต่ละแห่งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์เป็นกรอบการจัดทำมาตรฐานการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษายึดเป็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา

2) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มาตรฐานหลักสูตรเพื่อให้สถานศึกษาถือปฏิบัติ

3) หน่วยงานต้นสังกัดกำกับ ติดตาม ประเมินผลและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาหรือสูงกว่ามาตรฐานการศึกษาขั้นต่ำที่กำหนด

4) หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมให้สถานศึกษามีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของตนเองอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล รวมถึงข้อเสนอแนะจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

แนวทางการนำมาตรฐานสู่การปฏิบัติระดับสถานศึกษา

1) สถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้เหมาะสมตามอัตลักษณ์ สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน สังคม และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

- 2) สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การมีเครือข่าย ความร่วมมือ การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือองค์กรแห่งการเรียนรู้
- 3) สถานศึกษามีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาที่มีสมรรถนะทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับโลกยุคดิจิทัลและโลกอนาคต
- 4) สถานศึกษาวางระบบการประกันคุณภาพการศึกษาด้านคุณภาพของผู้บริหารครูอาจารย์ ความเหมาะสมของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากรการเรียนรู้ และการประเมินการเรียนการสอน โดยมีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล และความรับผิดชอบต่อที่ตรวจสอบได้

แนวทางการจัดทำมาตรฐานจากภาคนโยบายสู่ภาคปฏิบัติ ส่งผลให้เกิดการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อนำมาประยุกต์กับแนวคิดการทำงานเชิงระบบ (System approach) ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ปัจจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และสภาพแวดล้อม ที่เกื้อหนุนต่อการจัดการเรียนรู้
- 2) กระบวนการ ได้แก่ การบริหารสถานศึกษา การจัดองค์กร การจัดการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน การสนับสนุนจากชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงการร่วมมือกันระหว่างบ้านและสถานศึกษา
- 3) ผลผลิต ได้แก่ คุณภาพผู้เรียน ตามที่สถานศึกษากำหนด โดยมีรายละเอียดการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาตามระดับการศึกษา ดังนี้

2.3.1 การจัดทำมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้
 ตารางที่ 1:แสดงตัวชี้วัดและระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	1. ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	กำลังพัฒนา	- ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด
		ปานกลาง	- ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด
		ดี	- ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษา กำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
		ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นการทำงานหรืองานอาชีพ
		ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่ - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นและการทำงานหรืองานอาชีพ

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	กำลังพัฒนา	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
		ปานกลาง	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคมเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
		ดี	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
		ดีเลิศ	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
		ยอดเยี่ยม	- ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เป็นแบบอย่างได้ - ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาไทย - ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหาร และการจัดการ	1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย 4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	กำลังพัฒนา	- เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
		ปานกลาง	- เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	<p>5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ</p> <p>6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้</p>	ดี	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
		ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครู และ สถานศึกษา - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
		ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทนต่อการเปลี่ยนแปลง - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างได้ - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ
	2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
	3. มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ดี	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน			

มาตรฐานที่	ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ	ประเด็นพิจารณา
	5. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	ดี	<ul style="list-style-type: none"> - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ		<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และ นำผลมาพัฒนาผู้เรียน - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เต็มรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ 	
ยอดเยี่ยม		<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้และการเผยแพร่ - ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและ ประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และ นำผลมาพัฒนาผู้เรียน - มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เต็มรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ 	

2.3.2 การจัดทำมาตรฐานการศึกษา ระดับการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน มีรายละเอียดดังนี้
 ตารางที่ 2: แสดงตัวชี้วัดและระดับคุณภาพของมาตรฐานการศึกษา ระดับการอาชีวศึกษา

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาที่พึง ประสงค์	1.1 ด้านความรู้		
	1.1.1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	กำหนดผลจากประเด็นการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป เทียบได้ ค่าคะแนน 5.00	- 4.51 – 5.00 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - 3.51 – 4.50 = 4 คะแนน : ดีมาก - 2.51 – 3.50 = 3 คะแนน : ดี - 1.51 – 2.50 = 2 คะแนน : พอใช้ - 0.00 – 1.50 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	1.1.2 ร้อยละของค่าคะแนนเฉลี่ยการ ทดสอบทางการศึกษา (V-Net)	ร้อยละ 40 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับชาติ	- มากกว่าร้อยละ 39 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - ร้อยละ 30 – 39 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 20 - 29 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 10 - 19 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 10 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	1.1.3 ร้อยละของค่าคะแนนเฉลี่ยการ ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ	ร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ประเมินครบถ้วน	- มากกว่าร้อยละ 69 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - ร้อยละ 65 - 68 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 60 - 64 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 55 - 59 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 54 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
	1.1.4 ผลการสำรวจความพึงพอใจ 3 ด้าน	ร้อยละ 70 ขึ้นไปของจำนวนข้อมูลตอบกลับเฉลี่ย 3.51-5.00 โดยประเมินความพึงพอใจ 3 ด้านได้แก่ 1. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านสมรรถนะหลักและสมรรถทั่วไป 3. ผลการประเมินความพึงพอใจด้านสมรรถนะวิชาชีพ ระดับคุณภาพ	- มีผลตามประเด็นการประเมิน 3 ด้าน = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม 2 ด้าน = 3 คะแนน : ดี 1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้		
	1.2.1 คะแนนการทดสอบมาตรฐาน ฝีมือแรงงาน	ร้อยละ 50 ของนักเรียนที่เข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด	- มากกว่าร้อยละ 49 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - ร้อยละ 40 - 49 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 30 - 39 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 20 - 29 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 20 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	1.2.2 ผลการเรียนรู้รายวิชาเสริม คอมพิวเตอร์		
	1.2.3 ผลการเรียนรู้รายวิชา ภาษาอังกฤษออนไลน์		
	1.2.4 จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการยกย่อง		
	1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์		
	1.3.1 ร้อยละของพฤติกรรมเชิงบวก ผู้บริหาร ครู บุคลากรฯ		- มากกว่าร้อยละ 74 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - ร้อยละ 70 - 74 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 65 - 69 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 60 - 64 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 60 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	1.3.2 ร้อยละพฤติกรรมเชิงบวก ผู้เรียน		

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
	1.3.3 จำนวนกิจกรรมเสริมหลักสูตรฯ (มีการจัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า 5 กิจกรรมในแต่ละด้าน)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการจัดกิจกรรมด้านรักชาติ เทิดทูนพระมหากษัตริย์ ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม 2. มีการจัดกิจกรรมด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 3. มีการจัดกิจกรรมด้านกีฬานันทนาการ 4. มีการจัดกิจกรรมด้านส่งเสริมดำรงตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 5. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ความสามารถ ทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการบริการวิชาการ วิชาชีพหรือทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม 	<p>- มีผลตามประเด็นการประเมิน</p> <p>5 ด้าน = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม</p> <p>4 ด้าน = 4 คะแนน : ดีมาก</p> <p>3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี</p> <p>2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้</p> <p>1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง</p>
<p>มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา</p>	<p>2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา</p> <p>2.1.1 การดำเนินการสอนโดยใช้หลักสูตรสมรรถนะ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูทุกคน จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ 2. ครูทุกคน จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา และมีการบันทึกหลังการสอน 3. ครูทุกคน นำผลจากการวัดผล และการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริงไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน 4. ครูทุกคน ได้รับการนิเทศก์การจัดการเรียนการสอนโดยนำผลการนิเทศก์มาปรับแก้ปัญหา และพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป 5. ครูทุกคน แก้ปัญหา พัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาโดยการศึกษาหรือการวิจัย อย่างน้อย 1 วิชา 	<p>มีผลตามประเด็นการประเมิน</p> <p>5 ด้าน = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม</p> <p>4 ด้าน = 4 คะแนน : ดีมาก</p> <p>3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี</p> <p>2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้</p> <p>1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง</p>

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
	2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน 2.2.1 การดำเนินการจัดการด้านบุคลากร	1. มีจำนวนครูทั้งหมดเทียบกับจำนวนผู้เรียนทั้งหมดตามเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา 2. จำนวนบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานอัตรากำลังในสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 3. ครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาทุกคน เป็นผู้ที่จบการศึกษาตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน หรือเป็นผู้ที่ได้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกเพิ่มเติมตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน 4. ครูทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อเป็นผู้พร้อมทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านวิชาการและวิชาชีพโดยการศึกษา ฝึกอบรม ประชุมวิชาการที่ตรงหรือสัมพันธ์กับรายวิชาที่สอน อย่างน้อย 8 ชม. ต่อภาคการศึกษา 5. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการประกาศเกียรติคุณ ยกย่องความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ จากหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งหมด	มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ด้าน = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม 4 ด้าน = 4 คะแนน : ดีมาก 3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี 2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้ 1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	2.3 ด้านการบริหารจัดการ 2.3.1 การดำเนินการบริหารตามนโยบายต้นสังกัด	1. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายได้อย่างถูกต้อง 2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอดนโยบายได้เป็นอย่างดี 3. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงานตามเป้าหมาย 4. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบ การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด 5. ผู้บริหารมีการประเมินผลงานตามเป้าหมายและกำหนดแผนพัฒนาต่อไป	มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 ด้าน = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม 4 ด้าน = 4 คะแนน : ดีมาก 3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี 2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้ 1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
	2.4 ด้านการนำ นโยบายสู่การ ปฏิบัติ 2.4.1 การ ดำเนินการบริหาร ตามนโยบายต้น สังกัด	1. ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายที่หน่วยงานต้นสังกัดมอบหมายได้อย่างถูกต้อง 2. ผู้บริหารมีความสามารถในการสื่อสาร ถ่ายทอดนโยบายได้เป็นอย่างดี 3. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนงาน ดำเนินงานตามเป้าหมาย 4. ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบ การดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนด 5. ผู้บริหารมีการประเมินผลงานตามเป้าหมายและกำหนดแผนพัฒนาต่อไป	มีผลตามประเด็นการ ประเมิน 5 ด้าน = 5 คะแนน : ดี เยี่ยม 4 ด้าน = 4 คะแนน : ดี มาก 3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี 2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้ 1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
	2.4.2 การ ดำเนินการจัดการ ระบบประกัน คุณภาพฯ	1. มีการกำหนดมาตรฐานของวิทยาลัยและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2. การดำเนินงานตามแผนจัดการศึกษา 3. มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 4. มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 5. มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากผลการประเมินคุณภาพภายใน และผลการประเมินคุณภาพภายนอก	มีผลตามประเด็นการ ประเมิน 5 ด้าน = 5 คะแนน : ดี เยี่ยม 4 ด้าน = 4 คะแนน : ดี มาก 3 ด้าน = 3 คะแนน : ดี 2 ด้าน = 2 คะแนน : พอใช้ 1 ด้าน = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
<p style="text-align: center;">มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้</p>	<p>3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้าง สังคมแห่งการเรียนรู้</p>	<p>1. สัดส่วนความร่วมมือ</p>	<p>- 1:50 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - 1:60 = 4 คะแนน : ดีมาก - 1:70 = 3 คะแนน : ดี - 1:80 = 2 คะแนน : พอใช้ - 1:90 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง</p>
		<p>2. ร้อยละของจำนวนผู้เรียนระบบทวิภาคี</p>	<p>- มากกว่าร้อยละ 4.99 = 5 คะแนน:ดีเยี่ยม - ร้อยละ 4.00 - 4.99 = 4 คะแนน:ดีมาก - ร้อยละ 3.00 - 3.99 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 2.00 - 2.99 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 2.00 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง</p>
		<p>3. จำนวนสื่อการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากสถานประกอบการ หน่วยงาน</p>	<p>มีผลตามประเด็นการประเมิน 5 รายการ = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม 4 รายการ = 4 คะแนน : ดีมาก 3 รายการ = 3 คะแนน : ดี 2 รายการ = 2 คะแนน : พอใช้ 1 รายการ = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง</p>

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ
	3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	1. ร้อยละของครู บุคลากรทางการศึกษาที่จัดทำ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย - ครู บุคลากรทางการศึกษามีการจัดทำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม งาน สร้างสรรค์ งานวิจัย อย่างน้อยร้อยละ 5	- มากกว่าร้อยละ 5.00 = 5 คะแนน:ดีเยี่ยม - ร้อยละ 4.00 - 4.99 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 3.00 - 3.99 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 2.00 - 2.99 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 2.00 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง
		2. ร้อยละของผู้เรียนที่จัดทำ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย - ร้อยละ 80 ของจำนวนชิ้นงานทั้งหมดสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้	มากกว่าร้อยละ 79 = 5 คะแนน : ดีเยี่ยม - ร้อยละ 70 - 79 = 4 คะแนน : ดีมาก - ร้อยละ 60 - 69 = 3 คะแนน : ดี - ร้อยละ 50 - 59 = 2 คะแนน : พอใช้ - น้อยกว่าร้อยละ 50 = 1 คะแนน : ต้องปรับปรุง

2.4 การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย

2.4.1 การประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance)

2.4.1.1 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1) กำหนด

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยให้สถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการและรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ได้

2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3) ดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4) ประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาทั้งระดับบุคคลและระดับสถานศึกษาและกำหนดการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง โดยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายและเหมาะสม

5) ติดตามผลการดำเนินการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำผลการติดตามไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพัฒนา

6) จัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา นำเสนอรายงานผลการประเมินตนเองต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบ และจัดส่งรายงานดังกล่าวต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประจำทุกปี

จากขั้นตอนการดำเนินงานข้างต้นส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของสถานศึกษาภายใต้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาและการสนับสนุนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.4.1.2 การประกันคุณภาพการศึกษาระดับการอาชีวศึกษา

จากความเปราะบางของการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สามารถนำมากำหนดกรอบแนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

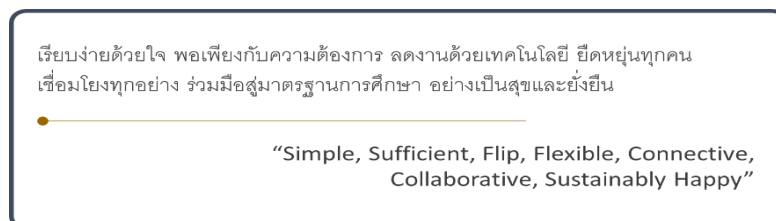
มาตรฐานการอาชีวศึกษา	คุณภาพการศึกษา	ระดับคุณภาพของสถานศึกษา
มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 1.1 ด้านความรู้ 1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา 2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา 2.3 ด้านการบริหารจัดการ 2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	1. ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา 2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4. ด้านการมีส่วนร่วม 5. ด้านปัจจัยพื้นฐาน	ยอดเยี่ยม (ช่วงร้อยละ 80.00 – 100.00) ดีเลิศ (ช่วงร้อยละ 70.00 – 79.99) ดี (ช่วงร้อยละ 60.00 – 69.99) ปานกลาง (ช่วงร้อยละ 50.00 – 59.99) กำลังพัฒนา (น้อยกว่าร้อยละ 50.00)

จากกรอบแนวคิดการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 แสดงให้เห็นความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 จำนวน 3 มาตรฐาน 9 ประเด็นการประเมิน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ 3 ประเด็นการประเมิน, มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา 4 ประเด็นการประเมิน และ มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 2 ประเด็นการประเมินสะท้อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมและด้านปัจจัยพื้นฐาน โดยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ยอดเยี่ยม ดีเลิศ ดี ปานกลาง กำลังพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561)

2.4.2 การประกันคุณภาพภายนอก

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ทำหน้าที่กำหนดเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา จากผลการดำเนินงานพบปัญหาเรื่องการสร้างภาระให้สถานศึกษารวมถึงการสร้างความเข้าใจในผู้ประเมินคุณภาพภายนอกใน

กฎเกณฑ์ที่ใช้ประเมิน จนกระทั่งในปี 2560 ทางผู้อำนวยการ สมศ.ได้นำแนวนโยบายของรัฐบาลในด้านการปฏิรูปการศึกษาของชาติ และความต้องการแก้ปัญหาการประเมินที่ผ่านมา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ของปี 2560-2563 ดังนี้

ภาพที่ 2 : วิสัยทัศน์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

1) Simple: เรียบง่ายด้วยใจ การบริหารงานภายในองค์กร สมศ. เน้นความเรียบง่าย ทำงานด้วยใจ รู้สิทธิหน้าที่ ซื่อตรงโปร่งใส ตรวจสอบได้ รังเกียจทุจริต คิดบวก เน้นวัฒนธรรมร่วมกันทำงาน รับฟังความคิดเห็น และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และยั่งยืน

2) Sufficient: Sufficiency Economy Philosophy พอเพียงกับความต้องการหลักการดำเนินงานขององค์กรในการประเมินคุณภาพภายนอก ออกแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

- Moderation = Adequate to Needs คือ พอเพียงกับความต้องการ และความจำเป็น
- Reasonableness = Cause-Effect คือ พิจารณาตามเหตุ ตามผล ตามสาเหตุและผลกระทบ
- Self-Immunity = Foundation of Work คือ สร้างให้เกิดภูมิคุ้มกัน หรือสร้างแก่นของงานของ สมศ.

3) Flip to Technology: ลดภาระงานด้วยเทคโนโลยีพัฒนาและประยุกต์ใช้ “เทคโนโลยีสารสนเทศแบบง่าย สะดวกกับผู้ใช้ กลมกลืนไปกับชีวิตงาน ประจำวัน” ในการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษา

4) Flexible: ยึดหยุ่นกับทุกคน ทุกองค์กร ทุกเวลา (Flexible to everyone, everyplace, every time)

5) Connective: เชื่อมโยงองค์กร บุคคล ทรัพยากร (Connect to all: Organization, People, Resources)

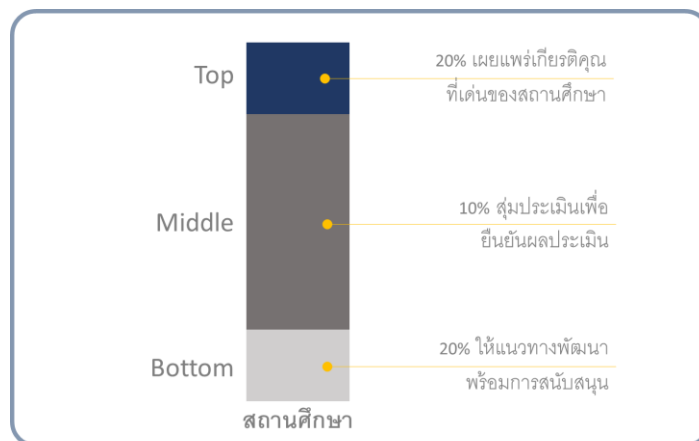
6) Collaborative: ร่วมมือกันสู่มาตรฐานการศึกษา

7) Happy and Sustainable การประเมินคุณภาพภายนอก ประกอบด้วย ระบบการประเมินคุณภาพที่ได้ พัฒนาอย่างเป็นระบบ สอบถามความคิดเห็นจากหลายหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินมีคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพ สามารถใช้พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และสนับสนุนให้เกิดการยกระดับการศึกษาของชาติ สร้างความพึงพอใจให้กับทุกคน ทุกหน่วยงาน และทุกองค์กร เกิดความร่วมมือกันเป็นการประเมินคุณภาพอย่างมีความสุขและยั่งยืน (Collaboration to create happy and Sustainable Educational Standards)

2.4.2.1 แนวทางการดำเนินงานของ สมศ.

1) การประเมินคุณภาพภายนอกมีความสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน (ระบุในพระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง สมศ.2543 มาตรา 8) เพราะเรามุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ มาตรฐานการศึกษา

2) ด้านองค์ประกอบและประเด็นการพิจารณาของกรอบแนวการประเมินคุณภาพภายนอก สามารถใช้กับการประเมินคุณภาพภายในที่ออกแบบตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาได้ และต่อยอดผลการประเมินในเชิงบวก ได้แก่

ภาพที่ 3: เกณฑ์การคัดเลือกจำนวนสถานศึกษา

Top ประมาณ 20% ของสถานศึกษาทั้งหมด คัดเลือกและเผยแพร่เกียรติคุณของสถานศึกษาที่เด่น ในบริบทหรือภารกิจที่สถานศึกษาเลือกกระบุเอง

Bottom ประมาณ 20% ของสถานศึกษาทั้งหมด ประเมินและให้แนวทางพัฒนาพร้อมการสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อสถานศึกษาที่มีปัญหาวิกฤต เพื่อพัฒนาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมิน

Middle ประมาณ 10% ของสถานศึกษาทั้งหมด ทำการสุ่มประเมินเพื่อยืนยันผลประเมิน และดำเนินการ ต่อไป

3) ตัวบ่งชี้หรือประเด็นการพิจารณา ของการประเมินคุณภาพภายนอกต้องสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน การพัฒนาตัวบ่งชี้หรือประเด็นการพิจารณา ต้องยึดเป้าหมายการศึกษาไทย

3.1) เป้าหมายการศึกษาไทย ระดับพื้นฐาน คือการอ่านออก เขียนได้และใจรัก, ด้านการอาชีวศึกษา คือ การปฏิบัติ (Hand-on), ด้านการอุดมศึกษา เน้นการคิดวิจรรย์ฐาน การคิดสร้างสรรค์

3.2) เป้าหมายการศึกษาไทยสู่สากล ภาษา และ สอดคล้องเกณฑ์ตามมาตรฐานสากล

4) ด้านองค์ประกอบ และประเด็นการพิจารณา ยึดปัจจัยหลักที่นำสู่ “เป้าหมายของการศึกษา” คือ ผู้เรียนและกลไกสำคัญ คือผู้สอนและเทคโนโลยีภายใต้ระบบบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ

5) การประเมินรวมเป็นหนึ่ง

5.1) การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกมีความสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียว

5.2) การประเมินคุณภาพเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับชาติและระดับสากลเข้าสู่มาตรฐานเดียว (ในระยะยาว)

6) ด้านองค์ประกอบและประเด็นการพิจารณา มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน จากการศึกษา ระดับพื้นฐาน การอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษา

7) สถานศึกษาทุกแห่ง รับการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อรับรองมาตรฐานตามกฎหมายกำหนด และเป็นการคุ้มครองผู้เรียนให้ได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาที่ได้มาตรฐาน

8) สถานศึกษาที่มีศักยภาพสามารถสมัครขอรับการประเมินคุณภาพในระดับสูงขึ้นเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาระดับสากล

9) ลดจำนวนวันในการตรวจเยี่ยมและประเมิน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง อาจไม่แจ้งล่วงหน้าและเรียบง่าย ซึ่งเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานและขอเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

10) พัฒนาและใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแบบง่าย สะดวกกับผู้ใช้ กลมกลืนไปกับชีวิตงานประจำวันเพื่อใช้ประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานการศึกษาไทย

11) พัฒนาคู่มือการประเมิน เทคโนโลยีและพัฒนาผู้ประเมินให้ได้คุณภาพเหมาะสมกับระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก การดำเนินงานจะเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของบุคลากรใน สมศ. โดยยึดหลักธรรมาภิบาล ปราศจากอคติ ยึดนโยบายของรัฐบาล ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของสมศ. ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในของหน่วยงานต้นสังกัดต่าง ๆ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

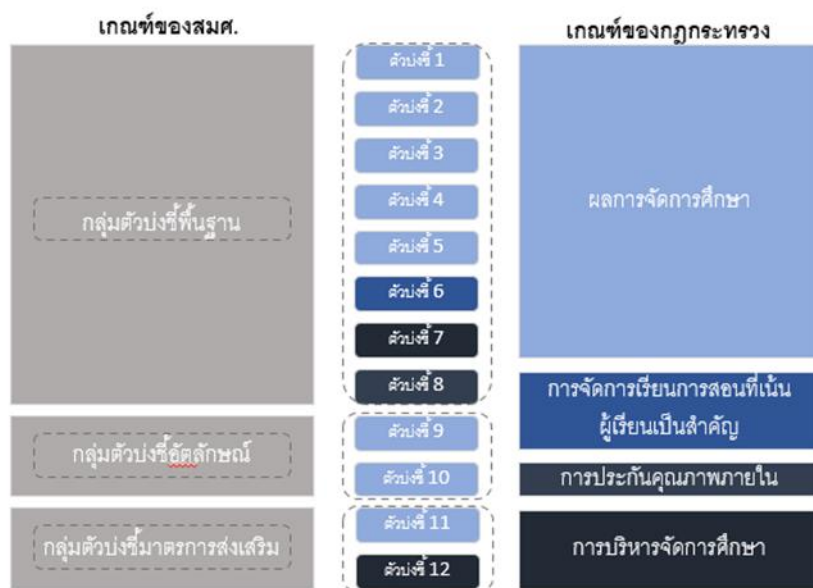
ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากทั้งวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบันของ สมศ. เชื่อมโยงสู่การประเมินคุณภาพภายนอก โดยมุ่งเน้นให้ระบบการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. จะต้องพอเพียงกับความต้องการและความจำเป็นกฎกระทรวงประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นแนวทางที่ดีในการพัฒนาการศึกษาไทยอย่างยั่งยืน

2.4.2.2 รอบการประกันคุณภาพภายนอก

ปัจจุบันสมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นปีที่ 20 ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพภายนอก “แนวใหม่” รอบ 4 ของประเทศไทย โดยแต่ละรอบมีวิธีและขั้นตอนการประเมินแตกต่างกันออกไป ดังนี้

1) รายงานสรุปผลการประเมินรอบ 3

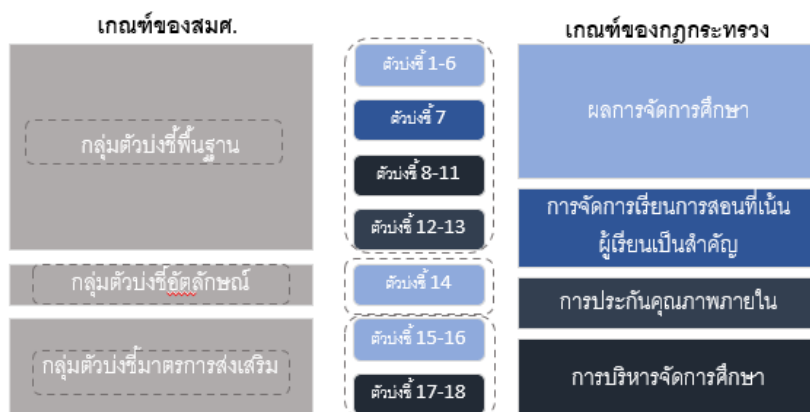
ระดับการศึกษาขั้นปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน

ภาพที่ 4: การประเมินภายนอกรอบที่ 3 ระดับการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน

- ใช้ตัวบ่งชี้ในการประเมิน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้ผู้ด้อยโอกาส และตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริมโดยเป็นการประเมินในเชิงปริมาณ
- สรุปจุดเด่น, จุดที่ควรพัฒนา, ข้อเสนอแนะ, นวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- สรุปผลการรวมเชิงปริมาณ เช่นการให้คะแนนสถานศึกษาเป็นร้อยละตามระดับคุณภาพ
- สรุปผลการจัดการศึกษาภาพรวมว่าสมควรรับรองมาตรฐานการศึกษาหรือไม่
-

ระดับการศึกษาการอาชีวศึกษา

ภาพที่ 5 : การประเมินภายนอกรอบที่ 3 ระดับการศึกษาการอาชีวศึกษา

- ใช้ตัวบ่งชี้ในการประเมิน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ ตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม โดยเป็นการประเมินในเชิงปริมาณ
- สรุปจุดเด่น, จุดที่ควรพัฒนา, ข้อเสนอแนะ, นวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของสถานศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต
- สรุปผลภาพรวมเชิงปริมาณ เช่น การให้คะแนนสถานศึกษาเป็นร้อยละ ตามระดับคุณภาพ
- สรุปผลการจัดการศึกษาภาพรวมว่าสมควรรับรองมาตรฐานการศึกษาหรือไม่

2) รายงานสรุปผลการประเมินรอบ 4

ระดับการศึกษาขั้นปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน

ระดับ	ด้าน	ระดับคุณภาพ
ปฐมวัย และขั้น พื้นฐาน	1 คุณภาพของเด็ก	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
	2 กระบวนการบริหารจัดการ	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
	3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง

ภาพที่ 6 : การประเมินภายนอกรอบที่ 4 ระดับการศึกษาปฐมวัยและขั้นพื้นฐาน

- ใช้การประเมินเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ด้านคุณภาพของเด็ก ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งตรงกับมาตรฐานการศึกษา ระดับขั้นพื้นฐาน
- สรุปจุดเด่น, จุดที่ควรพัฒนา, ข้อเสนอแนะ, ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสู่นวัตกรรมหรือแบบอย่างที่ดี และข้อเสนอแนะตามนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือภาครัฐ
- สรุปประเด็นจากหน่วยงานต้นสังกัด
- สรุปผลการประเมินความโดดเด่น
 - เป็นต้นแบบ โดดเด่น ได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ (C3)
 - เป็นต้นแบบ โดดเด่น ได้รับการยอมรับระดับชาติ (C2)
 - เป็นต้นแบบหรือโดดเด่นระดับภูมิภาค/ท้องถิ่น (C1)
 - ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์การพิจารณามาตรฐานความโดดเด่น

- ติดตามผลการดำเนินงานและการพัฒนาสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - การแก้ไขประเด็นต่างๆ ที่ไม่เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐาน (Internal Correction: I1)
 - การปรับปรุงประเด็นต่างๆ ให้ดีขึ้น (Improvement: I2)
 - การพัฒนานวัตกรรมจาก ประเด็นต่าง ๆ (Innovation: I3)

ระดับการศึกษาขั้นการอาชีวศึกษา

ด้าน	องค์ประกอบ	ประเด็นพิจารณา	ระดับคุณภาพ
1 ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษา	1 คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา	1.1 ความรู้ของผู้สำเร็จการศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		1.2 ทักษะและการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		1.3 คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
2 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษา	2 คุณภาพการบริหารจัดการศึกษา	2.1 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของหลักสูตรอาชีวศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		2.2 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		2.3 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของการบริหารจัดการสถานศึกษา	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		2.4 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
3 คุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม	3 คุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม	3.1 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง
		3.2 ความเป็นระบบ เชื่อมต่อได้ และประสิทธิผลของการสร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย	ดีเยี่ยม/ดีมาก/ดี/พอใช้/ปรับปรุง

ภาพที่ 7: การประเมินภายนอกกรอบที่ 4 ระดับการศึกษาการอาชีวศึกษา

- ใช้การประเมินเชิงคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็นสามองค์ประกอบ ดังนี้ คุณภาพผู้สำเร็จการศึกษา คุณภาพการบริหารจัดการศึกษา การคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรม ซึ่งตรงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา
- สรุปภาพรวมของสถานศึกษา SWOT+I ได้แก่ จุดเด่น (Strength), จุดที่ควรพัฒนา (Weakness), โอกาส(Opportunity), อุปสรรค(Treats),นวัตกรรม (Innovation) (ถ้ามี)
- ติดตามผลและการพัฒนา
 - การแก้ไขประเด็นต่างๆ ที่ไม่เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐาน (Internal Correction: I1)
 - การปรับปรุงประเด็นต่างๆ ให้ดีขึ้น (Improvement: I2)
 - การพัฒนานวัตกรรมจากประเด็นต่างๆ (Innovation: I3)
- มีการสรุปแนวทางการส่งเสริมเพื่อเข้าสู่มาตรฐานความโดดเด่นเฉพาะทาง (Challenging Standards)
 - International Accreditation (C3)
 - National Aspiration (C2)
 - National Needs (C1)

2.4.2.3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพรอบที่ผ่านมากับรอบปัจจุบัน (รอบ 4)

การเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องโดยจากภาพได้มีการพัฒนา เกณฑ์การประเมิน ผู้ประเมิน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ไม่เป็นการเพิ่มภาระงานให้แก่สถานศึกษาที่รอเข้ารับการประเมิน และเกิดระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาพที่ 8: การเปลี่ยนแปลงของการประเมินคุณภาพภายนอกในแต่ละรอบ

Key Themes of IQA and EQA	รอบแรก (2544-2548)	รอบสอง (พ.ศ.2549-2553)	รอบสาม (พ.ศ.2554-2558)	รอบสี่ (พ.ศ.2559-2563)
เป้าหมาย	เริ่มต้น	พัฒนา	ส่งเสริม	เทียบเคียงกับนโยบายชาติและบริบทสากล
เกณฑ์	การประกันคุณภาพภายใน เน้นปัจจัยนำเข้า และกระบวนการการประเมินคุณภาพภายนอก เน้นผลผลิตและผลลัพธ์			ใช้ฐานการประเมินตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ผู้ประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง			ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์สูง

IT	IQA paper-based	IQA paper + IT-based	IQA IT-based	IQA IT-based
	EQA paper-based	EQA paper-based	EQA paper + IT-based	EQA IT-based
การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา	สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการตรวจเยี่ยมจากการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก			<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีการตรวจเยี่ยม Non visit • ตรวจเยี่ยมบางส่วน Partial visit • ตรวจเยี่ยมเต็มรูปแบบ Full visit

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาพบว่าแต่ละรอบมีขั้นตอนในการประเมินแตกต่างกันออกไป ในด้านการกำหนดตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน ที่มีการปรับให้เน้นการประเมินเชิงคุณภาพ การพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโดยมีการสรุปจุดเด่น จุดควรพัฒนา ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 3: รอบการประเมินการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

รอบที่	ปี	การประเมิน
รอบที่ 1	2544-2548	- ประเมินตามตัวบ่งชี้ของสมศ. แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร
รอบที่ 2	2549-2553	- ประเมินตามตัวบ่งชี้ของสมศ. แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ ด้านผู้เรียน ด้านครู ด้านผู้บริหาร - มีการสรุปถึงข้อเสนอแนะ นวัตกรรมและสิ่งดีเด่น
รอบที่ 3	2554-2558	- ประเมินตามตัวบ่งชี้ของสมศ. แบ่งเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ซึ่งมีความสอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎกระทรวง - มีการสรุปถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา ข้อเสนอแนะ นวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี
รอบที่ 4(ปัจจุบัน)	2559-2563	- การประเมินภายในโดยต้นสังกัดกับการประเมินภายนอกโดย สมศ. ใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดเดียวกัน เน้นการประเมินเชิงคุณภาพมากขึ้นเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา - มีการสรุปจุดเด่น / จุดที่ควรพัฒนา / ข้อเสนอแนะ / ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาสู่ นวัตกรรม หรือแบบอย่างที่ดี / ข้อเสนอแนะตามนโยบายจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือภาครัฐ - มีการสรุปประเด็นจากหน่วยงานต้นสังกัด - มีการสรุปผลการประเมินความโดดเด่น

จากเป้าหมายของ สมศ.ที่ต้องการปรับปรุงการประเมินคุณภาพรอบ 4 ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานรวมถึงการประกาศของกฎกระทรวงการประกันคุณภาพ พ.ศ. 2561 ฉบับล่าสุดที่ต้องการให้แก้ไข “การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ไม่สัมพันธ์กัน เกิดความซ้ำซ้อน และคลาดเคลื่อนจากการปฏิบัติ” พบว่า สมศ.มีจุดเปลี่ยนของการประเมินในด้านต่างๆ ดังนี้

การประเมินรอบสี่

ภาพที่ 9 : ผลการเปลี่ยนแปลงการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 4

ซึ่งจากผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อระบบการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่ 4 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2562) พบว่า

1) รูปแบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการไป จากเดิมจากรอบแรกถึงรอบสาม ทำให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปรับเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกที่มีความสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายใน และประเมินตามบริบทของสถานศึกษา

2) ผู้ประเมินภายนอก เป็นโจทย์สำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4 เพราะผู้ประเมินภายนอกเป็นเสมือนตัวแทนของ สมศ. ในอดีตผู้ประเมินภายนอกจะสังกัดหน่วยประเมิน แต่ในการประเมินคุณภาพภายนอก รอบ 4 สมศ. เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกผู้ประเมินภายนอกเอง จึงจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรทั้ง งบประมาณ บุคลากร และระยะเวลาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ควรมีการสร้างระบบการคัดเลือกและวิธีการพัฒนาผู้ประเมินภายนอกให้มีมาตรฐานเดียวกัน

3) การรายงานผลการประเมิน เป็นการรายงานผลในเชิงคุณภาพที่เป็นรูปแบบการพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น โดยที่สถานศึกษาสามารถนำผลรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ได้นั้น ข้อเสนอแนะในรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกต้องสามารถสะท้อนคุณภาพของสถานศึกษาออกมาให้เห็นในเชิงประจักษ์และนำไปสู่การพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้จริง

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายนอกกับ สมศ. การเปิดโอกาสให้หน่วยงานต้นสังกัด และทางสมศ. ประเมินคุณภาพภายนอกร่วมกัน เป็นการส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน โดยที่หน่วยงานต้นสังกัดมุ่งในส่วนของกระบวนการตั้งแต่ Input-Process-Output ส่วน สมศ.จะมุ่งในส่วนของผลผลิต (Output)และผลลัพธ์ (Outcome)

2.5 มาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ

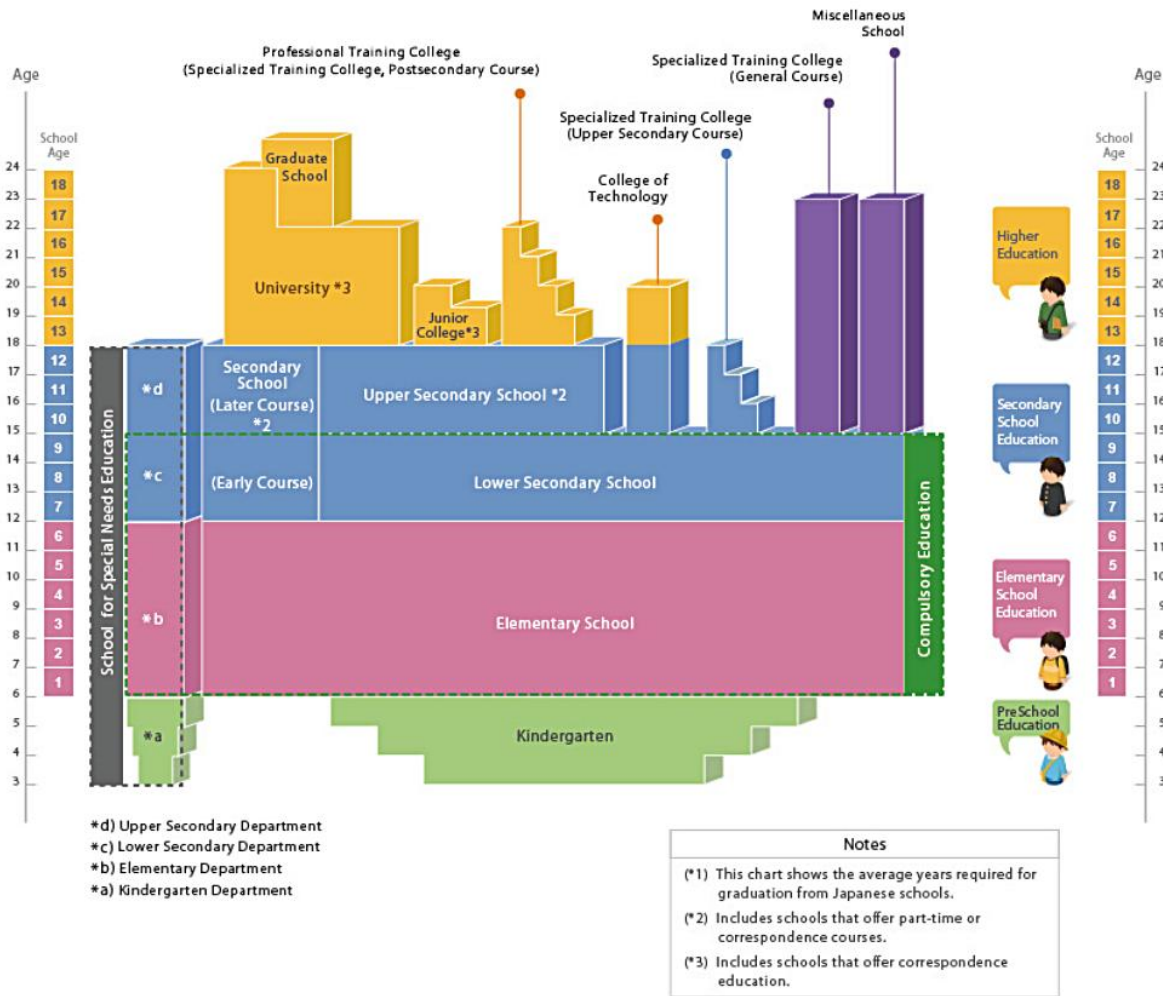
จากการศึกษาข้อมูลระบบการศึกษาของต่างประเทศ จึงได้นำตัวอย่างมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา มีแนวทางการพัฒนาด้านการศึกษา และรูปแบบมาตรฐานการศึกษาของประเทศต่างๆ ดังนี้

2.5.1 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

ระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นเป็นระบบ 6:3:3:4 โดยมีกระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology : MEXT) ดูแลการศึกษาภาคบังคับซึ่งมีระยะเวลา 9 ปี ครอบคลุมระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น วิสัยทัศน์และเป้าหมายเพื่อพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์ทุกด้านมีความรู้คู่คุณธรรม มีสุขภาพแข็งแรง ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ในสังคมประชาธิปไตยที่มีสันติภาพ

ระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

ระบบการศึกษาสามารถแบ่งได้ 3 ระดับ ได้แก่ 1) การศึกษาปฐมวัย (ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา) 2) อาชีวศึกษา 3) อุดมศึกษา (วิทยาลัย สถาบัน และมหาวิทยาลัย)

ภาพที่ 10: ระบบการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น
(ที่มา :<https://www.mext.go.jp/english/introduction/1303952.htm>)

การศึกษาทุกระดับในประเทศญี่ปุ่นจะดำเนินงานตามกรอบของหลักสูตรโดยมีสภากลางทางการศึกษา (The Central Council for Education) ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาเชิงนโยบาย ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน ความสามารถทางวิชาการ มาตรฐาน และการประกันคุณภาพ ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจะขึ้นอยู่กับเป้าหมายและรายละเอียดในกฎหมายแม่บทการศึกษา (The Fundamental Law of Education) และกฎหมายการศึกษาในระบบโรงเรียน จัดทำหลักสูตรการศึกษาระดับชาติของญี่ปุ่น โดยกระทรวงศึกษาธิการเรียกว่า Courses of Study จะมีการปรับปรุงทุก 10 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

นโยบายด้านการศึกษา เน้นคุณลักษณะที่ดีต้องมาก่อนความรู้ สร้างเด็ก 2 ด้าน คือความสามารถด้านวิชาการและการอบรมให้เป็นมนุษย์ที่พึงประสงค์ ได้แก่ เข้มงวดต่อตนเอง มีความรับผิดชอบ

มาตรฐานการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

มีมาตรฐานการศึกษาภาคบังคับกำหนดในกฎหมายแม่บทการศึกษา เป็นกรอบสำหรับการจัดทำหลักสูตรแกนกลางรักษามาตรฐานไว้ได้โดยการประเมินหลายระดับ ดังนี้

1. การประเมินโรงเรียน (School Evaluation)ตรวจสอบตนเองแบบ Self-Inspection และ Self-Evaluation

2. การประเมินครู (Teacher Evaluation) ในการจัดกิจกรรม คุณสมบัติ ความสามารถของครู
3. การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) หลักสูตรและการวางแผนการเรียนการสอน ประจำปี
4. การประเมินชั้นเรียน (Class Evaluation) ด้วยเทคนิค “การศึกษาชั้นเรียน”
5. การประเมินการแนะแนวนักเรียน (Student Guidance Evaluation) ประเมินสภาพชีวิตนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ของการแนะแนว ต้องเก็บข้อมูลไว้อย่างน้อย 5 ปี
6. การประเมินสภาพการเรียนรู้และความสามารถทางวิชาการ (Evaluation of Learning Situation and Scholastic ability) ต้องเก็บข้อมูลไว้อย่างน้อย 20 ปี

การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น

รัฐบาลกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองเสนอต่อกระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Culture, Sports, Sciences and Technology หรือ MEXT) โดยพิจารณาจากเอกสารรายงานของสถานศึกษาและการเข้าตรวจประเมินเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเองระดับอาชีวศึกษาอยู่ภายใต้กำกับของ 2 หน่วยงานคือ MEXT และกระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการโดยประเมินทั้งสถาบันและหลักสูตร (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology, 2009)

ระบบประกันคุณภาพของญี่ปุ่นแบ่งเป็นแบบประเมิน 2 ประเภท คือ 1) การรับรองในสถาบัน MEXT ประเมิน 1 ครั้ง ในรอบ 7 ปี 2) การประเมินและรับรองมาตรฐานสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ ประเมิน 1 ครั้ง ในรอบ 5 ปี โดยหน่วยงานประเมินอื่น ๆ เฉพาะวิชาสาขา สถานศึกษาเลือกผู้ประเมินได้

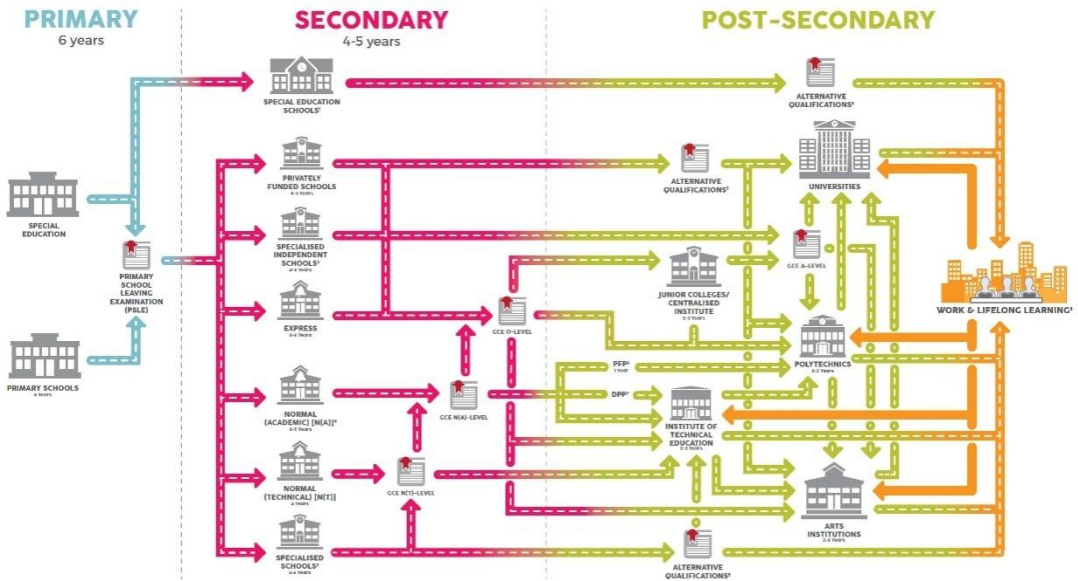
2.5.2 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education) ทำหน้าที่บริหารการศึกษาทุกระดับและกำหนดนโยบายพื้นฐานสำคัญให้จัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพไปจนถึงระดับผู้เรียน โดยกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงพัฒนาชุมชน เยาวชน และกีฬาร่วมรับผิดชอบมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย การเรียนการสอนจะเน้นความสะอาด เรียนจากความเป็นจริง และสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา เน้นพัฒนาการศึกษาสามัญคู่กับอาชีวศึกษา พัฒนาทักษะอาชีพ พัฒนาคนเข้าสู่แรงงาน โดยมีเป้าหมายการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีทักษะความรู้ความสามารถเพื่อการดำรงชีพเป็นศูนย์กลางด้านนวัตกรรมของเอเชีย

การศึกษาของสิงคโปร์กำหนดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 ปี คือระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาภาคบังคับ ก่อนออกไปสู่การทำงาน วิสัยทัศน์ของหลักสูตรกำหนดว่า พื้นฐานเข้มแข็งเรียนรู้อนาคต (Strong Fundamentals, Future Learnings) และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาเพื่อประชาชนเป็นคนที่มีความดี (Strength Character) เป็นพลเมืองที่ดีที่มีคุณค่า (Citizenship and Values Education)”

Singapore's Education System: An Overview

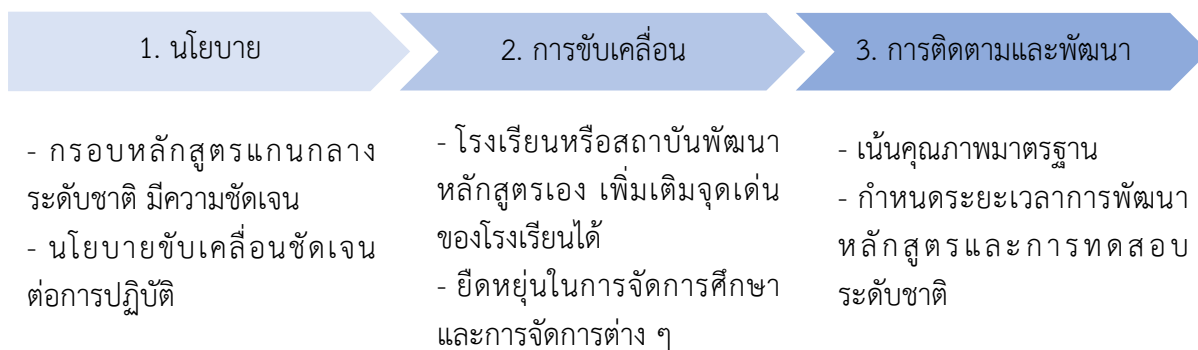
ภาพที่ 11: ระบบการศึกษาของประเทศสิงคโปร์
(ที่มา : Ministry of Education, Singapore)

มาตรฐานการศึกษาของประเทศสิงคโปร์

มาตรฐานการศึกษาชาติของประเทศสิงคโปร์เป็นกรอบความคิดที่เรียกว่าผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) เพื่อพัฒนาผู้เรียน เน้นไปถึงตัวผู้เรียน (Student Centric) และเน้นคุณค่า (Value) ตามนโยบายระดับชาติที่ส่งเสริมการนำมาตรฐานการศึกษาชาติไปสู่การปฏิบัติในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ได้รับการศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่

- 1.1) ผู้มีความมั่นใจ (Confident Person) เป็นผู้ที่มีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะสูงด้านการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 1.2) ผู้เรียนรู้ที่นำตนเองได้ (Self-directed Learner) เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองอย่างมุ่งมั่น สามารถตั้งคำถามและสะท้อนความคิดของตนเองได้ สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างเชี่ยวชาญ
- 1.3) พลเมืองที่มีจิตสำนึก (Concerned Citizen) เป็นผู้ที่มีสำนึกต่อส่วนรวม ปฏิบัติกิจของส่วนรวม ทั้งระดับท้องถิ่นจนถึงระดับโลก ยอมรับและเอาใจใส่ผู้อื่น
- 1.4) ผู้ร่วมพัฒนาที่มุ่งมั่น (Active Contributor) เป็นผู้มุ่งมั่นการพัฒนาโดยสามารถตั้งเป้าหมายที่มีมาตรฐานสูง สามารถพัฒนาสิ่งต่าง ๆ สู่เป้าหมายได้โดยใช้ความคิดในการปรับเปลี่ยนที่ยืดหยุ่น กล้าเสี่ยง มีความคิดริเริ่มอยู่ในตัวตนและมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมต่าง ๆ ได้

การพัฒนาหลักสูตรและการประเมินผลการศึกษา ภายใต้องค์ประกอบได้แก่ มาตรฐานการศึกษา กรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ (DOE) และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 เพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร สำหรับการนำมาตรฐานการศึกษาไปสู่การปฏิบัติจะมุ่งพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่ใช้หลักศูนย์กลางอำนาจ และความมีอิสระ (Centralization and autonomy) ตามลำดับ ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ โดยมีกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก และมีคณะกรรมการ เรียกว่า “The committee For Private Education (CPE)” ทำหน้าที่กำกับ ดูแล ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยมีรอบการประเมินทุก 4 ปี ในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

2.1) การประเมินตนเอง โดยสถาบันการศึกษาจะทำการประเมินตนเองใน 3 ปีแรก

2.2) การประเมินภายนอก กำหนดกรอบการประกันคุณภาพ 4 ปี โดย 3 ปีแรก ประเมินตนเอง และปีที่ 4 เป็นการประเมินภายนอกโดยองค์กรอิสระ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การศึกษาประเทศสิงคโปร์มีคุณภาพสูง คือ มีการเชื่อมประสานงานระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการ (MOE) สถาบันพัฒนาครูแห่งชาติ (NIE) และสถานศึกษา (Schools) ในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

2.5.3 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของประเทศเอสโตเนีย

ประเทศเอสโตเนียเป็นประเทศขนาดเล็กที่มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดในด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยี โดยมีนโยบายสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) มีการเปิดโอกาสให้แรงงานมีโอกาส RESKILL เพิ่มศักยภาพของตนเอง

ระบบการศึกษาของประเทศเอสโตเนีย

นโยบายด้านการศึกษาของเอสโตเนียรัฐบาลให้โรงเรียนทุกแห่งมีคอมพิวเตอร์และเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้นักเรียนใช้งานเป็นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา center - student by e-learning ทุกคนเข้าถึงการศึกษา 100 % การเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของทุกคน และจัดสวัสดิการสำหรับนักเรียนได้แก่ เรียนฟรี อาหารฟรีเดินทางฟรี อินเทอร์เน็ตฟรีเป็นการสร้างความเท่าเทียมกันและเป็นสวัสดิการพื้นฐานของทุกระดับชั้นการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำที่จะเกิดขึ้น ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาและพัฒนาตามความสามารถและทักษะส่วนบุคคลอย่างแท้จริง

การกำหนดนโยบายด้านการศึกษาทางรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดมาตรฐานการศึกษา นโยบายด้านการศึกษาและหลักสูตร จากนั้นมีการกระจายอำนาจการแบ่งความรับผิดชอบระหว่างรัฐ รัฐบาลท้องถิ่นและสถานศึกษาเพื่อเป็นการกระจายอำนาจและปรับหลักสูตรให้มีความเหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษาของประเทศเอสโตเนีย

มีมาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา โดยโรงเรียนจะเขียนหลักสูตรของตัวเองขึ้นอยู่กับกรอบการเรียนรู้แห่งชาติ Innove ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐบาลในปี ค.ศ.2003 เพื่อประสานงานและสนับสนุนการให้บริการการศึกษาอยู่ในความดูแลของการอนุมัติแผนหลักสูตร

- หลักสูตรประถมศึกษา : เน้นเสริมทักษะการเรียนรู้ การจัดการตนเอง เสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการสื่อสาร โดยในระดับชั้นนี้จะไม่มีการสอบแต่จะประเมินทักษะที่ได้ ระบบ E-learning เข้าสู่โรงเรียนทุกแห่งทั่วประเทศและโครงการ Proge Tiger ที่สอนการเขียน โปรแกรมให้กับนักเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา
- หลักสูตรมัธยมศึกษา : ปลูกฝังความสามารถในการกระตุ้น, สะท้อน, และจัดการการเรียนรู้ของตนเอง ใช้การสอบระดับชาติเป็นเกณฑ์ในการวัดมาตรฐานการเรียนรู้นักเรียน โดยสอบวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์หรือสังคมศาสตร์และ ภาษาอังกฤษ รวมถึงการนำเสนอผลงานก่อนจบ
- หลักสูตรอาชีวศึกษา : วัดมาตรฐานการศึกษาจากผลลัพธ์ของหลักสูตร ประเมินผลการเรียนรู้คุณสมบัติของครูหรือบุคลากรทางการศึกษา โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ การพัฒนาอย่างยั่งยืนของระบบการศึกษา และประเมินความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายและการคาดการณ์ตลาดแรงงาน

การประเมินผลของกลุ่มหลักสูตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและการวิจัยจะจัดตั้งคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญขึ้นมาซึ่งจะประเมินดังนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่จัดให้ในหลักสูตรสามารถทำได้หรือไม่
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติตามข้อกำหนดคุณสมบัติหรือไม่
3. โครงสร้างพื้นฐานการเรียนรู้มีความเหมาะสมหรือไม่ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
4. การศึกษาที่จะเปิดนั้นเป็นไปอย่างยั่งยืนตามแผนพัฒนาหรือไม่
5. การศึกษาที่จะเปิดขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายในมุมมองของการคาดการณ์ของตลาดแรงงาน

การประกันคุณภาพการศึกษา

ในอดีตที่ผ่านมา กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่ถูกแต่งตั้งจากกระทรวงศึกษาทำหน้าที่ในการเข้าตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาทั้งด้านการศึกษาและการดำเนินงานต่างๆของโรงเรียน รวมถึงการกำหนดแผนในการเข้าประเมินในแต่ละปี ซึ่งในปี 2006 รัฐได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งทำการประเมินตนเองขึ้น ซึ่งเมื่อการประเมินภายในมีบทบาทมากขึ้น การตรวจสอบภายนอกก็เริ่มลดลง และเพื่อให้การดำเนินการประเมินภายในมีความราบรื่นมากที่สุด ในช่วงแรก (ปี 2549-2551) ทางกระทรวงมีการจัดสรรงบประมาณให้ทุกสถานศึกษาสามารถมีที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้เข้าใจในวัตถุประสงค์ของการประเมินภายใน และเกิดความตระหนักในสถานการณ์ปัจจุบันของสถานศึกษา และเมื่อสถานศึกษามีความเข้าใจในการประเมินภายในมากขึ้น ในเวลาต่อมาทางรัฐก็ได้ปรับลดการจัดสรรงบประมาณและการสนับสนุนที่ปรึกษาให้กับสถานศึกษาลงไปตามลำดับ จนถึงปี 2556 ทางรัฐยกเลิกการจัดสรรที่ปรึกษา ทั้งนี้หากสถานศึกษาระดับปฐมวัยมีความต้องการความช่วยเหลือก็ยังสามารถแจ้งต่อกระทรวงเพื่อร้องขอการจัดสรรที่ปรึกษาภายใต้งบประมาณของรัฐได้เช่นกัน

ปัจจุบันนี้การประกันคุณภาพของประเทศเอสโตเนียเริ่มจาก สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School Development Plan, SDP) ที่มีระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี โดยระบุเป้าหมายของสถานศึกษาและวัตถุประสงค์ในการพัฒนาสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งการจัดทำร่างแผนพัฒนาสถานศึกษาจะเป็นความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารสถานศึกษาคณะครูนักเรียนและผู้เชี่ยวชาญภายในสถานศึกษาหรือภายนอกสถานศึกษาร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและเผยแพร่สู่สาธารณชน การประเมินภายในสถานศึกษานั้นจะทำอย่างน้อย 1 ครั้งภายใน ระยะเวลาของแผนพัฒนาสถานศึกษา (หรืออย่างน้อย 1 ครั้งใน 3 ปี) และเป็นการประเมินคุณภาพจากฝ่ายบริหารสถานศึกษาและดำเนินการสนับสนุนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา, ระบบการศึกษา, การจัดการภายในสถานศึกษาและประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นตามแผนที่ตั้งไว้ รายงานการประเมินตนเองนั้นจะเน้นที่จุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาของสถานศึกษา โดยต้องส่งผลการประเมินตนเองไปยัง Estonian Education Information system (EEIS) และเผยแพร่สู่สาธารณชนต่อไป

ส่วนกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่กำหนดแผนการประเมินคุณภาพภายนอกและรายชื่อสถานศึกษาที่ต้องเข้าร่วมการประเมิน โดยคิดเป็นประมาณ 10% ของสถานศึกษาทั้งหมด ที่จะได้รับการประเมินในช่วงเวลา 1 ปี โดยการประเมินแต่ละครั้งใช้เวลา 8 วัน อย่างไรก็ตามแนวโน้มในการจัดการประเมินจะเป็นไปในทิศทางของการพิจารณาความเสี่ยงที่จะไม่ได้คุณภาพของสถานศึกษามากขึ้น (Risk-based Evaluation) กล่าวคือ การประเมินจะเน้นไปที่กลุ่มสถานศึกษาที่มีปัญหาหรือคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์หรือได้รับข้อร้องเรียน

ทั้งนี้ในส่วนของอาชีวศึกษา ประเทศเอสโตเนียจัดตั้ง Estonian Quality Agency for Higher and Vocational Education หรือที่เรียกว่า EKKA ซึ่งเป็นองค์กรแห่งชาติที่ให้การรับรองคุณภาพในระดับอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย โดย EKKA มีความเป็นอิสระและมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพ รวมถึงทำหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และแผนการประเมินคุณภาพต่างๆ ทั้งนี้การประกันคุณภาพภายนอกนั้นเกิดขึ้นอย่างน้อย 1 ครั้งใน 7 ปี

2.5.4 สรุปเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยและต่างประเทศ

ตารางที่ 4: สรุปเปรียบเทียบการประกันคุณภาพการศึกษาของไทยและต่างประเทศ

หัวข้อ	ประเทศญี่ปุ่น	ประเทศสิงคโปร์	ประเทศเอสโตเนีย	ประเทศไทย
นโยบายด้านการศึกษา	สภากลางทางการศึกษาให้คำปรึกษาเชิงนโยบายผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน	กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติและนโยบายการศึกษา	รัฐบาลมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ท้องถิ่นและสถานศึกษาปรับหลักสูตรตามบริบทได้	รัฐบาลมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติสถานศึกษาปรับหลักสูตรตามบริบทได้
การขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพ	มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก	มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก	มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก	มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก
	การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี	การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี	การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งใน 3 ปีหรือภายใต้แผน SDP	การประกันคุณภาพภายในดำเนินการโดยสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 ปี
การประกันคุณภาพภายนอก	การประกันคุณภาพภายนอกดำเนินการโดยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างน้อย 1 ครั้งใน 7 ปี	การประกันคุณภาพภายนอกดำเนินการโดยองค์กรอิสระที่รัฐให้การรับรองในปีที่ 4	การประกันคุณภาพภายนอกดำเนินการโดยหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ	การประกันคุณภาพภายนอกดำเนินการโดยองค์กรอิสระที่รัฐให้การรับรอง(สมศ.) อย่างน้อย 1 ครั้งใน 5 ปี

2.6 ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา(DOE)

มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ว่าด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ของคนไทย ได้มีกระบวนการจัดทำผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) โดยศึกษาวิเคราะห์จากบริบททั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของชาติ ผลการประชุมรับฟังความคิดเห็น ผลการสำรวจความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยในอนาคต และผลการดำเนินงานและประเมินผลมาตรฐานการศึกษาของชาติ จากการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศทุกภูมิภาคของประเทศไทย จากนั้นจึงได้นำข้อมูลเหล่านี้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ออกมาเป็นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education: DOE) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้องดำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก ได้แก่ การเป็นคนดี มีคุณธรรมยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน โดยเป็น คุณลักษณะขั้นต่ำดังต่อไปนี้

1) ผู้เรียนรู้

เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อก้าวทันยุคดิจิทัลและโลกในอนาคต และมีสมรรถนะ (Competency) ความรอบรู้ด้านต่าง ๆ มีสุนทรียะ รักและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย มีทักษะชีวิตเพื่อสร้างงานหรือสัมมาชีพ บนพื้นฐานของความพอเพียง ความมั่นคงในชีวิตและคุณภาพชีวิตที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม

เป็นผู้มีทักษะทางปัญญา ทักษะศตวรรษที่ 21 ความฉลาดดิจิทัล (Digital Intelligence) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะข้ามวัฒนธรรม สมรรถนะการบูรณาการข้ามศาสตร์ และมีคุณลักษณะของความเป็นผู้ประกอบการเพื่อร่วมสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีหรือสังคม เพิ่มโอกาสและมูลค่าให้กับตนเองและสังคม

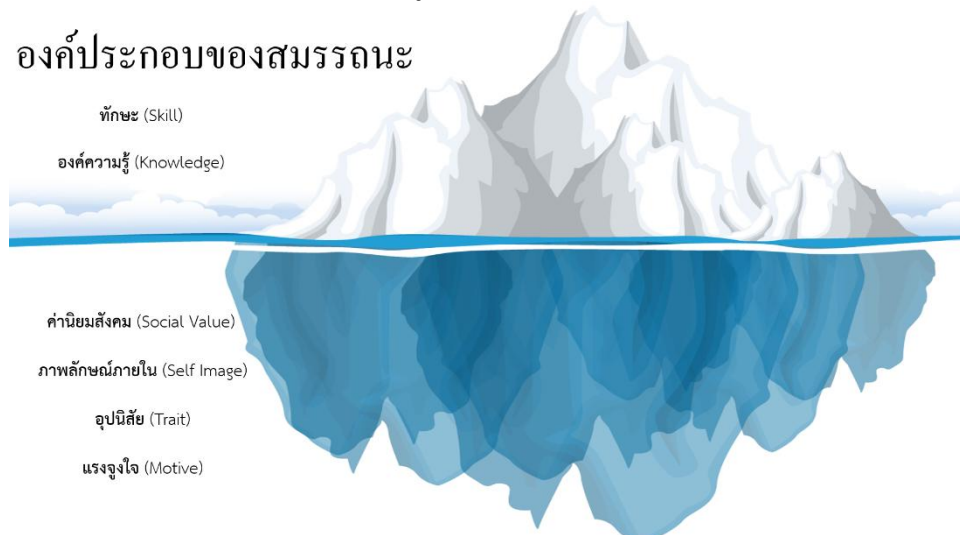
3) พลเมืองที่เข้มแข็ง

เป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและประชาคมโลกอย่างสันติ

การนำกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจะเป็นหน่วยประสานงานในการดำเนินงานของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแปลงกรอบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษาให้เหมาะสมกับระดับและประเภทการศึกษา กระบวนการดังกล่าวควรใช้การทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการวิจัยเป็นฐาน

ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcomes of Education, DOE Thailand) หมายถึง คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้อง ดำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือเป็นคนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ผู้เรียนรู้ เป็นผู้มีความเพียร ใฝ่เรียนรู้ และมีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม 3) พลเมืองที่เข้มแข็ง

จากมิติของเกณฑ์บ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้และผลของการเรียนรู้ พบว่ามีความสอดคล้องกับแนวคิดของ McClelland ระบุว่า สมรรถนะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการทำงานที่ดีกว่าเชาวน์ปัญญา (Intelligence) ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้เรียนที่เรียนเก่งอาจจะไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานเสมอไป แต่ผู้ทำงานเก่งมักประสบความสำเร็จสูงในการทำงาน เนื่องจากสามารถประยุกต์ใช้หลักการ วิธีการ ทักษะและคุณลักษณะต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่ให้เกิดประโยชน์ในงานที่ทำ (David C McClelland, 1973) นอกจากนี้ McClelland ได้สร้างและพัฒนาการประเมินแบบที่เรียกว่า การสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Event Interview: BEI, 1970) เป็นการสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรมเพื่อประเมินและค้นหาผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้ การสัมภาษณ์เชิงพฤติกรรมของ McClelland มีผู้ศึกษาต่ออย่างแพร่หลาย เช่น Patty Mulder (2019) นำไปใช้เป็นวิธีการสัมภาษณ์คัดเลือกผู้สมัครงาน เพื่อระบุถึงลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ โดยวิธีการนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้และพฤติกรรมจากอดีตมีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกในปัจจุบันและอนาคต เป้าหมายของการสัมภาษณ์คือการรับรู้รายละเอียดพฤติกรรมของผู้สมัครที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งคำถามการสัมภาษณ์จะเป็นเรื่องของการอธิบายพฤติกรรมจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลวว่ามีวิธีการตอบสนองและผลลัพธ์อย่างไรแนวคิดสมรรถนะของ McClelland (1973) ได้เปรียบเทียบความหมายของสมรรถนะเสมือนภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) แสดงดังภาพ

ภาพที่ 12: องค์ประกอบของสมรรถนะ

ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบได้กับภูเขาน้ำแข็งที่มีอยู่ 2 ส่วน ดังนี้

- 1) ส่วนลอยอยู่เหนือน้ำ เป็นส่วนที่เห็นและพัฒนาได้ง่าย ประกอบด้วย
 - ทักษะ (skill) คือ สิ่งที่คุณคนกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญ
 - องค์ความรู้ (knowledge) คือ ความรู้เฉพาะด้านของคุณคน
- 2) ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ เป็นส่วนที่มองเห็นได้ยาก โดยส่วนนี้จะมีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของคุณคนอย่างมาก และเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยาก
 - บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (social role) คือ สิ่งที่คุณคนต้องการสื่อให้คุณคนอื่นในสังคมเห็นว่าตัวเขามีบทบาทอย่างไรต่อสังคม
 - ภาพลักษณ์ภายใน (self-image) คือ ทักษะคติ ค่านิยม และความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง หรือสิ่งที่คุณคนเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง (Self- confidence)

- อุปนิสัย (traits) คือ บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลผู้นั้น เช่น เขาเป็นคนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือเขามีลักษณะเป็นผู้นำ

- แรงจูงใจ (motive) คือ แรงจูงใจหรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมายของเขา เช่น การตั้งเป้าหมายที่ท้าทาย และพยายามทำให้สำเร็จตามที่ตั้งไว้

จากที่กล่าวมาทั้ง 6 องค์ประกอบข้างต้น เป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดพฤติกรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ส่งผลให้บุคคลมีขีดความสามารถต่าง ๆ ในการจัดการ เกิดเป็นผลการปฏิบัติงาน ดังนั้นการที่บุคคลหนึ่งจะมีสมรรถนะด้านใดด้านหนึ่งจะขาดองค์ประกอบสมรรถนะตัวใดตัวหนึ่งไม่ได้

กรอบแนวคิดของสมรรถนะในประเทศไทย

กระทรวงศึกษาธิการให้ความหมายว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใดงานหนึ่งได้สำเร็จ หรือสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานสถานการณ์ต่าง ๆ การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต ได้จนประสบความสำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะ ที่ตนมีในการทำงานหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จในระดับใดระดับหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ให้ความหมายของสมรรถนะว่า คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมเป็นผลมาจาก ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นในองค์กร

สุภานัน อินนอก (สุภานัน อินนอก, 2553) ให้ความหมายของสมรรถนะว่า พฤติกรรมที่อยู่ในบุคคลที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ และเป็นความสามารถที่ทำให้บุคคลทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องต่อความต้องการขององค์กร ส่งผลให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายขององค์กร และสามารถวัดประเมินได้

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น ผู้วิจัยสรุปความหมายของสมรรถนะ (Competency) คือ พฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคล มีที่มาจากความรู้ ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ที่มีการบูรณาการนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดและประเมินผลได้จากการปฏิบัติ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะและความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มคนประสบความสำเร็จในการทำงาน

ดังนั้นการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนจึงมีความสอดคล้องกับบริบท และสถานการณ์ด้านการศึกษาของประเทศไทย ในมุมมองของภาครัฐ นักวิชาการ และภาคประชาสังคมซึ่งต่างต้องการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย รวมถึงการนำมาพัฒนาเพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ซึ่งมีการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนอย่างชัดเจน

การศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency – Based Education: CBE)

การศึกษาฐานสมรรถนะคือ การจัดการศึกษาด้วยระบบหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum: CBC) การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ (Competency-Based Instruction : CBI) และการวัดและประเมินผลฐานสมรรถนะ (Competency-Based Assessment : CBA) ที่เป็นการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner Centric) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และก้าวหน้าไปตามความสามารถของตน โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562) มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

- 1) มุ่งให้ผู้เรียนแสดงความสามารถที่เชี่ยวชาญ เน้นการนำความรู้ไปใช้จริง
- 2) กำหนดความคาดหวังไว้สูง และคาดหวังกับผู้เรียนทุกคน

- 3) ผู้เรียนรับผิดชอบต่อตัวเองให้ถึงเป้าหมาย ออกแบบการเรียนรู้ของตนเองได้, เรียนได้ในสถานที่และเวลาที่แตกต่างกัน โดยการช่วยเหลือและสนับสนุนอย่างยืดหยุ่นตามลักษณะเฉพาะของผู้เรียน
- 4) ผู้เรียนจะได้รับการประเมินเมื่อพร้อม และเป็นการประเมินความก้าวหน้าตามอัตราของตนเอง เน้นการประเมินที่ท้าทาย เน้นการปฏิบัติด้วยเครื่องมือวัดที่เข้าถึงความเชี่ยวชาญของผู้เรียน

หลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency-Based Curriculum : CBC)

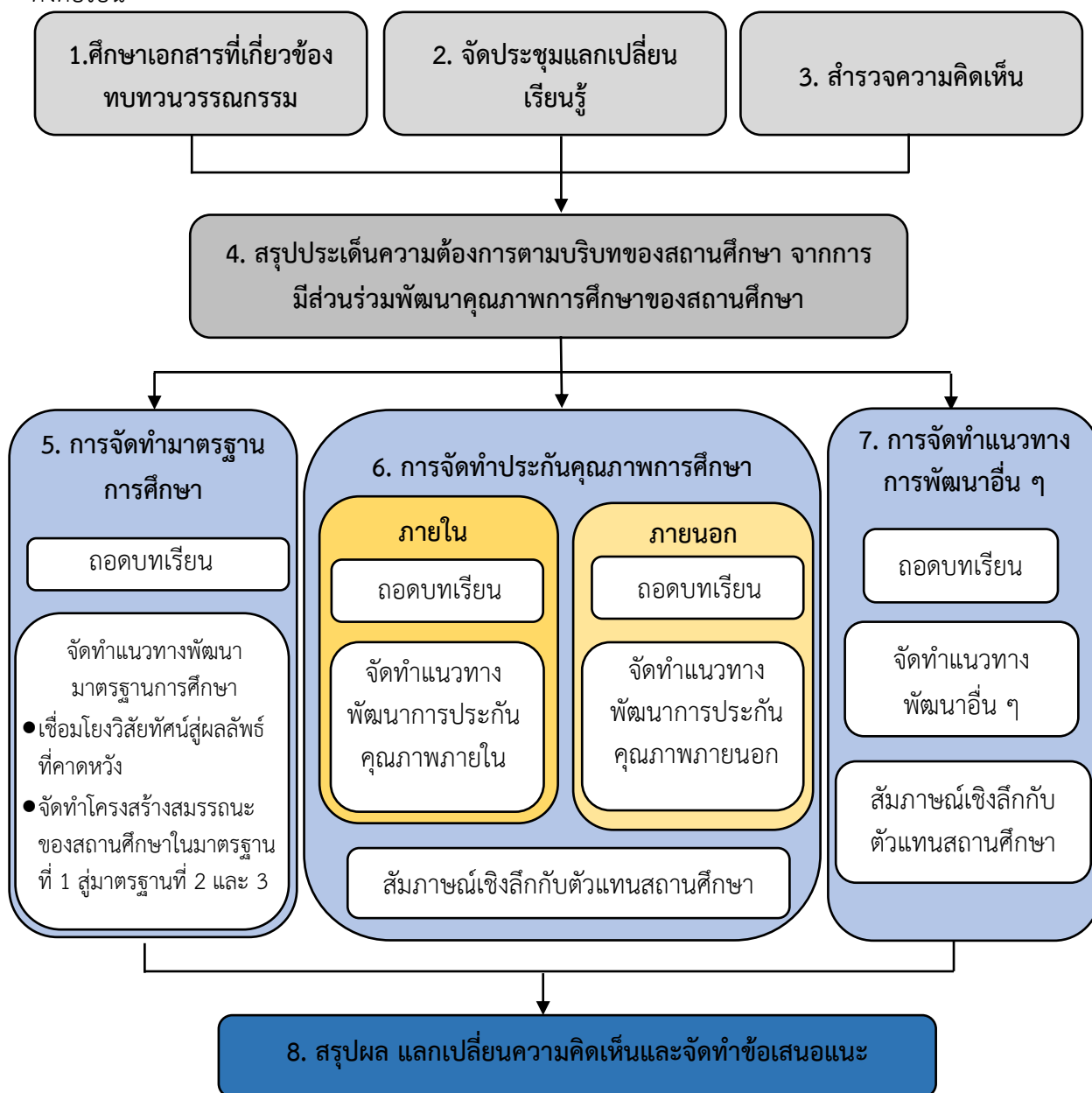
ลักษณะสำคัญของหลักสูตรฐานสมรรถนะ มีองค์ประกอบดังนี้

- 1) มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่จำเป็นต้องใช้ในการดำรงชีวิต โดยมีการกำหนดสมรรถนะหลักที่เหมาะสมแต่ละช่วงชั้น ให้ครูผู้สอนนำไปใช้เป็นหลักในการกำหนดจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล
- 2) ให้ความสำคัญกับพฤติกรรม การกระทำ การปฏิบัติของผู้เรียน ไม่ใช่เพียงความรู้แต่ผู้เรียนต้องประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม และคุณลักษณะต่างๆ ในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้
- 3) ใช้สมรรถนะเป็นตัวตั้งในการนำสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ไม่ใช่การนำหลักสูตรเป็นตัวตั้งในการนำสู่สมรรถนะ
- 4) ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการของผู้เรียน ครู และสังคม

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ระเบียบวิธีการวิจัยของโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรีเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลในการจัดทำแนวทางการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

ภาพที่ 13: กระบวนการจัดทำโครงการ

จากแผนภาพแสดงกระบวนการจัดทำโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรีเริ่มจาก **1) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง** อาทิ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, กฎกระทรวง พ.ศ. 2561, มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561, การประกันคุณภาพการศึกษา, รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR), ผลการประเมินภายนอกจาก สมศ. ของแต่ละสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อทบทวนวรรณกรรมและสรุปเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง **2) จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้**ร่วมกับสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเพื่อร่วมรับฟังข้อมูลการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา และชี้แจงแนวทางการดำเนินงานภายในโครงการ **3) สสำรวจความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**ของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน เพื่อสำรวจความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา หลังจากนั้นได้นำข้อมูลไปใช้ในการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมหาแนวทางพัฒนาเพิ่มเติมจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ **4) สรุปประเด็นความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา** จากข้อมูลการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา วิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา**5) การจัดทำมาตรฐานการศึกษา** โดยการถอดบทเรียนจากข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสำรวจความคิดเห็น รวมถึงการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมร่วมกับสถานศึกษาในด้านการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษาในมาตรฐานที่ 1 เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 นำไปสู่ **6) การจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา** ซึ่งเป็นออกเป็น การประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาและ **7) การจัดทำแนวทางพัฒนาอื่น ๆ** โดยการถอดบทเรียนจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากแบบสำรวจและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนสถานศึกษา เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาและแนวทางการพัฒนาอื่น ๆ ตามบริบทและจุดมุ่งเน้นของสถานศึกษา สรุปผลแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะร่วมกับสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางตรงของสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา,โรงเรียนวัดพลมานีย์, โรงเรียนมัธยมบูรณาวาสและวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถานศึกษาภายในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้คัดเลือกสถานศึกษาตัวอย่างมาเข้าร่วมโครงการ เนื่องจากมีแนวปฏิบัติที่ดีควรนำมาเป็นแบบอย่างในการศึกษา ถอดบทเรียนแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างในการทำแบบสำรวจความคิดเห็นของโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา, โรงเรียนวัดพลมานีย์, โรงเรียนมัธยมบูรณาวาสและวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech) ประกอบด้วย กลุ่มผู้เรียน (Learner) , กลุ่มครู (Teacher), กลุ่มผู้ปกครอง (Parent) และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา (School Principals)จำนวน 30 คนต่อโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้แก่ กลุ่มครูและกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียน บำรุงรวีวรรณวิทยา, โรงเรียนวัดพลมานีย์, โรงเรียนมัธยมปรุณาวาสและวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech) จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานและการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา

3.3 ขั้นตอนในการวิจัย

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

เป็นการสำรวจความคิดเห็นในรูปแบบออนไลน์เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของแต่ละสถานศึกษา

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ในรูปแบบออนไลน์

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ผู้วิจัยจัดทำแบบสำรวจแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในรูปแบบออนไลน์ โดยแบบสำรวจชุดนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป, ตอนที่ 2 มาตรฐานการศึกษา และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน จากความคิดเห็นของกลุ่มผู้เรียน กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มครูอย่างน้อยกลุ่มละ 10 คนและกลุ่มบริหารสถานศึกษาและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในโครงการต่อไป

3) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

นำข้อมูลจากแบบสำรวจเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางตรงของสถานศึกษา ทำการวิเคราะห์ เพื่อถอดบทเรียน สรุปผลและจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการเก็บข้อมูลการจัดทำมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มครูและกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยทำการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนร่วมจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ในโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี

2) การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การเก็บข้อมูลจาก 2 แหล่งข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสารระดับนโยบายได้แก่ การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงบทเรียนการประกันคุณภาพการศึกษาของต่างประเทศ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ด้วยรูปแบบการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เพื่อรับฟังความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อถอดบทเรียน สรุปผลและจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถานศึกษา

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย โดยการตีความหมายเพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากแบบรวบรวมข้อมูลเอกสาร และการสัมภาษณ์ เพื่อถอดบทเรียน สรุปผลและจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ โรงเรียนบำรุงวิวัฒนาวิทยา โรงเรียนวัดพลมานีย์ โรงเรียนมัธยมปรุณาวาสและวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกสถานศึกษาเหล่านี้ได้ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกรอบที่ 4 มีแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความพร้อมเข้าร่วมโครงการคณะวิจัยจึงต้องการถอดบทเรียนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อขยายผลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาดังนี้

4.1 ความต้องการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา

จากการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้บริบทของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีประเด็นแลกเปลี่ยนเรื่อง ความภูมิใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษาและความต้องการพัฒนาเพิ่มเติมของแต่ละสถานศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลความต้องการพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

4.1.1 โรงเรียนบำรุงวิวัฒนาวิทยา

1) ความภูมิใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษา

- ด้านคุณภาพผู้เรียน - นักเรียนมีทักษะชีวิตสามารถอยู่ในชุมชน และดูแลตนเองได้
 - นักเรียนมีผลประเมินการอ่าน (RT) สูงกว่า 90% และผลคะแนน O-NET ผ่านเกณฑ์ 4 ปีซ้อน
- ด้านความร่วมมือ - มีแนวทางการบริหารที่ชัดเจน
 - ใช้หลักการทรร่วมรวมใจ ในการบริหารงานในองค์กร

2) ความต้องการพัฒนาเพิ่มเติมของสถานศึกษา

การเพิ่มบทบาทของผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพควรเป็นหน้าที่ของทุกคนที่เกี่ยวข้องในการร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยสถานศึกษาต้องการพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับสมรรถนะหลักของผู้เรียน ไม่ใช่เพียงการสอนและวัดประเมินผลผู้เรียนในรูปแบบเดียว เนื่องจากผู้เรียนมีความสามารถ ความรู้ ทักษะที่แตกต่างกัน

4.1.2 โรงเรียนวัดพลมานีย์

1) ความภูมิใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษา

- ด้านผลการประเมิน - ผลการประเมินประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพ(สมศ.) รอบ 4 ได้ระดับดีมากทุกด้าน
- ด้านความร่วมมือ - มีความร่วมมือในองค์กรดำเนินงานเป็นขั้นตอน
 - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายเข้าใจคุณลักษณะของผู้เรียนและแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา

2) ความต้องการพัฒนาเพิ่มเติมของสถานศึกษา

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน การจัดทำโครงการหรือกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร พัฒนาทักษะชีวิตให้ผู้เรียน ส่งเสริมในด้านคุณธรรม จริยธรรม และส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีให้กับผู้เรียนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

4.1.3 โรงเรียนมัธยมปรุณาวาส

1) ความภูมิใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษา

ด้านคุณภาพผู้เรียน - ผลคะแนน O-Net ระดับชั้น ม.3 และ ม.6 มีการพัฒนาอยู่ตลอด

- นักเรียนม.6 ศึกษาต่อ ได้รับทุนการศึกษา สามารถนำความรู้ประกอบอาชีพได้

ด้านระบบ - นำผลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพ(สมศ.) มาพัฒนาระบบการดำเนินงานและการจัดการศึกษา
- จัดทำโครงสร้างและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

2) ความต้องการพัฒนาเพิ่มเติมของสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนผ่านการจัดทำโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของแต่ละสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียนตามความชอบ ความสนใจของผู้เรียน เสริมทักษะชีวิตผ่านการจัดการเรียนการสอน อาทิ วิชาส่งเสริมอาชีพ เช่น To be haircut, การทำขนมเบเกอรี่, ขนมไทย, การแปรรูปสมุนไพร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตอบโจทย์การพัฒนาสู่การประกอบอาชีพได้จริง

4.1.4 วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)

1) ความภูมิใจในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของสถานศึกษา

ด้านคุณภาพผู้เรียน - ผลคะแนน V-Net ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับภาคและประเทศ
- ผู้เรียนเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

ด้านระบบ - ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาครู
- มีการพัฒนาระบบออนไลน์ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน

2) ความต้องการพัฒนาเพิ่มเติมของสถานศึกษา

ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพัฒนาผู้เรียนให้รู้เท่าทันเทคโนโลยี สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะจากการเรียนไปใช้ในชีวิตจริงและการประกอบอาชีพในอนาคตได้โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการเรียนการสอน

4.2 การจัดทำมาตรฐานการศึกษา

การจัดทำมาตรฐานการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สถานศึกษายึดเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสามารถพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาได้ตามบริบทและความต้องการ ดังนั้นคณะวิจัยจึงได้ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาจากสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการที่ผ่านการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกกรอบที่ 4 และมีผลการประเมินในระดับที่สามารถเป็นแนวทางในการจัดทำจัดทำมาตรฐานการศึกษา ตามบริบท ความต้องการของสถานศึกษาต่าง ๆ

4.2.1 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

คณะวิจัยได้จัดประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในรูปแบบการประชุมออนไลน์ เพื่อถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ในประเด็นข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาบริบทของสถานศึกษา จุดเด่นของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) ผลการประเมินและการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1.1 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษา โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา ทางสถานศึกษาได้ร่วมประชุมภายในสถานศึกษาในการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) เพื่อหาแนวทางแผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดแผนพัฒนายาระยะ 5 ปี และแผนประจำปี ซึ่งเป็นการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จากนั้นได้มีการประชุมสรุปโครงการที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียน และมีปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อระบุงการดำเนินงานของทุกฝ่ายในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด และมีการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลจัดเก็บเป็นข้อมูลในระบบสารสนเทศเพื่อนำมาพัฒนาในปีถัดไป

1) ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบภายใน ภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาสที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษา และวิเคราะห์จุดอ่อน อุปสรรค เพื่อศึกษาบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์จากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และจากการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้ผลลัพธ์ ดังนี้

ตารางที่ 5: ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีโครงสร้างการบริหารงานและการจัดการองค์กรที่ชัดเจนมีความสามารถในการประสานงานหน่วยงานอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา 2. มีการวางแผนทำงานร่วมกันในระบบ มีกฎระเบียบและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน 3. นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานและการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร 4. มีรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ 5. บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์สอนตรงวิชาเอกบุคลากรเข้มแข็ง ทำงานเป็นทีม 6. นักเรียนมีความพร้อมเรียนรู้ 7. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ มีความรู้ความสามารถ มอบหมายงานตามความถนัดและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน 	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา ให้ความไว้วางใจ ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนกิจกรรม 2. กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญและสนับสนุน 3. มีภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาชุมชนและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 4. มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เอื้อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ
<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การใช้ระบบสารสนเทศยังไม่เป็นไปอย่างเต็มประสิทธิภาพ 2. บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ความชำนาญด้านสารสนเทศ 3. นักเรียนบางส่วนยังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ 	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. อยู่ไกลจากชุมชน การติดต่อสื่อสารและการคมนาคมไม่สะดวก 2. ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลผู้เรียน ขาดความรู้ ความเข้าใจในการส่งเสริมพัฒนาการศึกษา 3. ผู้เรียนขาดวิจาร์ณญาณในการใช้สื่อและเทคโนโลยี

2) ผลการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ดีเลิศ

การพัฒนาด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน สถานศึกษาได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อาทิ โครงการแก้ไขปัญหาด้านการอ่าน โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โครงการค่ายวิชาการ โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โครงการพัฒนามาตรฐานห้องสมุดโรงเรียน โครงการเรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติโครงการเรียนภาษาจีนกับครูชาวต่างชาติ โครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการเพิ่มพูนทักษะการทำงาน กระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ

ในการพัฒนาด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สถานศึกษาได้จัดทำโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โครงการค่ายนักเรียนแกนนำ โรงเรียนคุณธรรม โครงการส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด โครงการส่งเสริมค่านิยมสี่เสาวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาไทย และท้องถิ่น โครงการอนุรักษ์ธรรมชาติและพัฒนาลิงแวดล้อม โครงการสวนพฤกษศาสตร์ในโรงเรียน โครงการระบบดูแลเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

จุดเด่น

โรงเรียนดำเนินโครงการและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลากหลายครอบคลุมทุกด้านอย่างชัดเจนและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลากหลาย ครอบคลุมทุกด้านอย่างชัดเจนและบุคลากรทุกคนร่วมมือกันในการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

จุดควรพัฒนา

การฝึกทักษะในการสร้างนวัตกรรมของนักเรียนให้มากขึ้น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ : ดีเลิศ

ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาได้จัดทำระบบสารสนเทศของโรงเรียน แผนปฏิบัติการราชการประจำปี ปฏิทินปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ คำสั่งสถานศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม รายงานประจำปี (SAR) รวมถึงมีโครงการและกิจกรรมที่สนับสนุน ประกอบด้วย โครงการตรวจสอบทบทวน หลักสูตรสถานศึกษา โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถแก่ครู โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ โครงการกิจกรรม 5 ส โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โครงการส่งเสริมการพัฒนาสื่อ/นวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ โครงการส่งเสริมการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โครงการประชาสัมพันธ์สื่อสร้างสรรค์ ประสานบ้านและโรงเรียน โครงการสร้างเครือข่ายทางการศึกษา การประชุมทางวิชาการ ต่าง ๆ โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน โครงการอาหารกลางวัน โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน, แบบประเมิน SDQ/แบบทดสอบการเตรียมความพร้อมทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โครงการค่ายวิชาการ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โครงการส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน โครงการพัฒนากิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด โครงการป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โครงการเสริมสร้างศักยภาพของเด็กและเยาวชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่กรุงเทพมหานครตามพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และได้มีการนิเทศ/กำกับติดตาม การปฏิบัติงานของครู และบุคลากร รายงาน การอบรมสัมมนา เพื่อเป็นระบบฐานข้อมูลในการบริหารจัดการสถานศึกษา

จุดเด่น

โรงเรียนมีการดำเนินการในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนที่เป็นระบบครบวงจร เป็นแผนเชิงกลยุทธ์ที่มุ่งสู่การพัฒนามาตรฐาน จึงทำให้การบริหารจัดการของโรงเรียนมีระบบ ส่งผลให้ระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมีระบบด้วยเช่นกัน และแผนพัฒนาการศึกษารวมถึง แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนเป็นแผนที่สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริงและทันสมัยต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม

จุดควรพัฒนา

ส่งเสริมครูและบุคลากรอบรมเพื่อเสริมความรู้ ความสามารถและทักษะด้านการจัดกิจกรรมเพื่อเด็ก กลุ่มพิเศษให้มากขึ้น และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ : ดี

จากการที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยแนวทางการ จัดการเรียนการสอนตามกรอบสมรรถนะ เน้นการปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัด กิจกรรมต่างๆ ได้จริง มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือ เป็นพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการ บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกมีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาส่งผลให้โรงเรียนจัดการ เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้

จุดเด่น

โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้ แบบ Active Learning และมีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อย่างหลากหลายทำให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จุดควรพัฒนา

การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพเบื้องต้นให้มีความหลากหลายของอาชีพมากยิ่งขึ้น

4.2.1.2 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนวัดพลมานีย์

การบริหารและการดำเนินงานจากฝ่ายบริหารมีความชัดเจน โดยหัวใจหลัก คือ ความร่วมมือของ บุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ทำความเข้าใจคุณลักษณะของผู้เรียนและ แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาด้านการจัดสรรงบประมาณ แบ่งออกเป็น 1) งบประมาณ โรงเรียน จากสหกรณ์โรงเรียน ใช้ในการทำกิจกรรมต่างๆและการพัฒนาโรงเรียนและบุคลากร 2) งบประมาณ จากกรรมการสถานศึกษา โดยสนับสนุนทุนการศึกษา ทุนสำหรับกิจกรรมกีฬา / ดนตรี / การสร้างอาคาร สถานที่ เป็นงบประมาณที่ได้เร็วยั่งยืน ไม่ต้องรอภาครัฐ ในการจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทาง โรงเรียนจะมีการประชุมหารือ สรุปลองค์การทุกวันอังคาร 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง เพื่อสรุปปัญหาที่พบ โดยวิธี PDCA และนำมาพัฒนาย้อนกลับเป็นแนวทางในการดำเนินงานครั้งถัดไป และในช่วงหลังสอบเสร็จสิ้นปี การศึกษาจะมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประเมินมาตรฐานการศึกษา สรุปลองค์การทั้งหมดในรอบปี ให้ครูร่วมกันวิเคราะห์สะท้อนความคิดเห็นต่อแนวทางการดำเนินงาน การพัฒนาปรับปรุงให้เหมาะสม ในโครงการหรือกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่างๆ อาทิเช่น กิจกรรมกีฬาบอลเลย์บอล วงเมโลเดียนของ

โรงเรียน โครงการธนาคารการออม โครงการสถานศึกษาปลอดภัยและโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่ได้ความร่วมมือจากครู ชุมชน หน่วยงานภายนอกและการสนับสนุนจากกลุ่มกรรมการสถานศึกษา ซึ่งให้การสนับสนุนทางโรงเรียน โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาจะทำการนำเสนอแนวคิด ผลงาน ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษาไปให้ผู้สนับสนุนพิจารณาช่องทางการติดต่อกับสถานศึกษาจะใช้กลุ่มไลน์เป็นหลัก

ความท้าทายที่พบในการดำเนินงานและสิ่งที่ยากพัฒนา ได้แก่ การควบคุมคุณภาพจากผู้ปฏิบัติงาน นอกเหนือจากการทำให้งานสำเร็จแล้ว ต้องพัฒนาทัศนคติของครู ให้มีความคิดเห็นเชิงบวก พร้อมทั้งจะทำงานและสิ่งที่ยากพัฒนา คือ การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่ยังติดปัญหาเรื่องงบประมาณในการพัฒนาอาคาร สถานที่

1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT)

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน ภายนอกสถานศึกษาของโรงเรียนวัดพลมานีย์ เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาสที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษา และวิเคราะห์จุดอ่อน อุปสรรค เพื่อศึกษาบริบท ความพร้อมของสถานศึกษาโดยการวิเคราะห์จากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และจากการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้ผลลัพธ์ ดังนี้

ตารางที่ 6: ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนวัดพลมานีย์

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และคุณธรรม ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาทำงานเป็นทีม ช่วยเหลือกัน นักเรียนมีชื่อเสียงด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นที่ยอมรับ มีระบบบริหารจัดการที่ดี โครงสร้างการบริหารชัดเจน สร้างการมีส่วนร่วม สภาพแวดล้อม สะอาดสวยงาม ปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้หลากหลาย เอื้อต่อการเรียนรู้ หลักสูตรสถานศึกษามีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายใกล้สถานศึกษาเช่น โรงเรียนอยู่ใกล้วัดพลมานีย์เอื้อต่อการจัดกิจกรรมทางศาสนา ศิลปวัฒนธรรม มีปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาชาวบ้านที่หลากหลาย ผู้ปกครอง เครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรภายนอกและชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากองค์กรต่างๆ เดินทางสะดวก
<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูมีภาระงานหลายหน้าที่ มีครูลาออกระหว่างเปิดภาคเรียน ขาดครูที่สอนตรงตามวิชาเอก นักเรียนบางส่วนมีปัญหาเชิงพฤติกรรม ไม่เหมาะสม ขาดระเบียบวินัย นักเรียนมีภาวะบกพร่องทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้น และปัญหาด้านการอ่านและการเขียน การระบายน้ำไม่มีประสิทธิภาพ เกิดน้ำท่วมขังเมื่อฝนตก พื้นที่ของโรงเรียนมีจำกัด ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน 	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> นโยบายการศึกษาที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยทำให้ขาดความต่อเนื่อง ในช่วงเช้าและเย็นการจราจรติดขัดและถนนหน้าโรงเรียนคับแคบไม่มีไหล่ทาง ทำให้ไม่มีความปลอดภัย ชุมชนโดยรอบมีทัศนคติไม่ดีต่อการใช้เครื่องเสียงในการทำกิจกรรมของโรงเรียน นักเรียนบางส่วนมีปัญหาทางครอบครัว ขาดการดูแลและปัญหาสุขภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

2) ผลการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 อ่านออก เขียนได้ นักเรียนไหว้สวยมารยาทงามตามอัตลักษณ์ของโรงเรียน โรงเรียนมีชื่อเสียงด้านกีฬาวอลเลย์บอลหญิง และวอลเลย์บอลชายหาด ได้รับรางวัลระดับประเทศ นักเรียนมีความสามารถด้านดนตรี และศิลปวัฒนธรรม รักการแสดงออก ทางด้าน ดนตรี กีฬา และศิลปะ และส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมประกวดแข่งขันด้านวิชาการ ได้รับรางวัลต่าง ๆ มากมาย สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง ครอบครัว และสถานศึกษา มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน สร้างสรรค์ผลงาน ผู้ปกครองให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนได้ออกไปประกวดแข่งขัน ดนตรี กีฬา และศิลปะ ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามศาสนาที่ตนเองนับถือทั้งศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม

จุดควรพัฒนา

บุคลากรมีการย้ายสถานศึกษาบ่อยทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ พัฒนาทักษะกระบวนการทำงาน กลุ่มควบคู่กับกระบวนการคิด (Active Learning) และเร่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในทุกระดับชั้น โดยใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ : ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายสถานศึกษา ชุมชน นโยบายรัฐบาลแผนการศึกษาชาติทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานศึกษามีกระบวนการบริหารจัดการ คุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการอบรมบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพและมีความปลอดภัย อาคารสถานที่มีความพร้อม และหลากหลายที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงมีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการมีสื่อเทคโนโลยี เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ ครบทุกห้อง

จุดควรพัฒนา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ : ยอดเยี่ยม

จุดเด่น

โรงเรียนวัดพลมานีย์ได้รับรางวัลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองโดยสำนักอนามัยกรุงเทพมหานคร ระดับเหรียญทอง รับรางวัลสถานศึกษาปลอดภัยและสุขภาพอนามัยระดับดีเด่น 4 ปีซ้อน (พ.ศ.2558-2562) ผู้เรียนที่ได้รับการสนับสนุนความสามารถในด้านกีฬาวอลเลย์บอล ได้รับรางวัลชนะเลิศเหรียญทองหลายรายการ ทั้งระดับต้นสังกัด ระดับจังหวัดและระดับประเทศ ในการประกวดแข่งขันทางวิชาการ ได้รับรางวัลทุกรายการ มีครูภูมิปัญญาท้องถิ่นมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น วิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านกีฬา วิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านการนวดฝ่าเท้า เจ้าหน้าที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อม จากสำนักงานเขตลาดกระบัง วิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านน้ำหมักชีวภาพ อาจารย์และนักศึกษาจากเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยากรภายนอกให้ความรู้ด้านการจัดสวนถาดแห้ง การประดิษฐ์ชิ้นงานจากวัสดุเหลือใช้ การเพาะกล้าข้าว นอกจากนี้โรงเรียนได้จัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งผลให้

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ผู้ปกครองและนักเรียนให้ความร่วมมือกับกิจกรรมของโรงเรียนเป็นอย่างดี

จุดควรพัฒนา

พัฒนาส่งเสริมกีฬาให้นักเรียนให้มีความหลากหลายมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน และพัฒนาทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน ของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนออนไลน์

4.2.1.3 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

โรงเรียนกำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการตลอดปีการศึกษา จากนั้นผู้รับผิดชอบโครงการจะเขียนแผนการดำเนินงานส่งให้โรงเรียนเพื่อรวบรวมแล้วดำเนินการตามแผน โดยครูทุกคนจะต้องเข้าร่วมและรับรู้ผลการดำเนินงานตลอดปีการศึกษา โดยทุกโครงการเมื่อสิ้นสุดโครงการจะให้ประเมินผลโดยใช้แบบสอบถาม 5 ระดับ โครงการที่ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรมและความพอใจในระดับสูง มีการพัฒนาที่เห็นชัดเจนเป็นรูปธรรมก็จะนำมาพัฒนาต่อ แต่ถ้ากิจกรรมใดไม่ประสบความสำเร็จหรือไม่จำเป็นก็จะมีการเปลี่ยนแปลงโครงการทุกปีในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาได้มีการทำ MOU ร่วมกับมหาวิทยาลัยเช่น ช่างทองหลวงให้โรงเรียนร่วมกิจกรรม ทำให้การจัดหลักสูตรทำได้ง่ายขึ้นนอกจากนี้ยังมีเชิญวิทยากรภายนอกเพื่อมาสอนในบางเรื่องเพื่อสอนในบางเรื่องที่ครูไม่ถนัด และเสริมทักษะความรู้ให้กับครู ในการกำกับติดตามนิเทศก์การสอน ครู จะดำเนินการโดยฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาร่วมกับครู นิเทศก์การสอน 1 ครั้งต่อภาคเรียน การบริหารงานของสถานศึกษา จะใช้กลไกของคณะกรรมการการศึกษา ได้แก่ ตัวแทนผู้ปกครอง มีการประชุมภาคเรียนละ 1 ครั้งเพื่อมีส่วนร่วมพัฒนาแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบของโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาสปัจจัยภายในได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษาและปัจจัยภายนอกได้แก่ โอกาส อุปสรรค เพื่อศึกษาบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้ผลลัพธ์ ดังนี้

ตารางที่ 7 : ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบของโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานและการจัดการองค์การที่ชัดเจน 2. โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดี 3. บริหารมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานของครูเป็นประจำและให้การส่งเสริมและสนับสนุน ในการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร 4. ผู้บริหารมีการวางแผนการบริหารงานอย่างชัดเจน มอบหมายงานตามศักยภาพของบุคคลและสายงาน 5. บุคลากรในสถานศึกษามีความสามัคคี พัฒนาตนเองเสมอและรักในองค์กรและให้ความร่วมมือใน 	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนได้รับการยอมรับ ศรัทธาจากชุมชนและสังคม ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน 2. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานภายนอก ในการพัฒนาด้านการศึกษาและอาคารสถานที่ 3. โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้รับการส่งเสริมความรู้ที่หลากหลาย

การปฏิบัติงานตามนโยบายของโรงเรียน	
จุดอ่อน (Weaknesses) 1. ครูมีการโอนย้ายสถานศึกษาบ่อย 2. ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนค่อนข้างมาก 3. ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ 4. นักเรียนขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ 5. นักเรียนส่วนใหญ่มาจากสภาพปัญหาครอบครัวที่หลากหลาย	อุปสรรค (Threats) 1. การเดินทางมาโรงเรียนไม่สะดวก เนื่องจากไม่มีรถโดยสารประจำทาง 2. มลภาวะทางเสียงจากรถไฟและเสียงรบกวนอื่น

2) ผลการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ระดับคุณภาพ : ดีเลิศ

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ดีขึ้น มีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีคะแนนพัฒนาขึ้น ส่งผลให้คุณภาพของนักเรียนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงผู้เรียนสามารถอ่านออกและอ่านคล่องตามมาตรฐานการอ่านในแต่ละระดับชั้น สามารถเขียนสื่อสารได้ดี รู้จักการวางแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีตามหลักประชาธิปไตย กล้าแสดงออกและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสร้างสรรค์ สืบค้นข้อมูลหรือแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง อีกทั้งสามารถวิเคราะห์จำแนกได้ว่าสิ่งใดที่สำคัญจำเป็นและรู้เท่าทันสื่อในยุคสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม มีทักษะในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงโทษและพิษภัยของสิ่งเสพติดต่าง ๆ เลือกรับประทานอาหารที่สะอาดและมีประโยชน์ ระวังการออกกำลังกาย นักเรียนทุกคนสามารถเล่นกีฬาได้อย่างน้อยคนละประเภท ยอมรับในกฎกติกาของกลุ่ม ของสถานศึกษา ของสังคม มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต รวมถึงมีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลและระหว่างวัยและสามารถบริหารจัดการเวลาว่างในการสร้างอาชีพให้กับตนเองระหว่างเรียนได้ และที่สำคัญการดำเนินงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนนั้น เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาของผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น ๆ จนได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัล “โรงเรียนส่งเสริมคุณธรรมฯ” อีกด้วย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ : ยอดเยี่ยม

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่างๆ ที่โรงเรียนกำหนด นักเรียนได้รับการพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน

โรงเรียนมัธยมบูรณาวาสมีสภาพแวดล้อมที่อยู่ในสภาพที่ดี สะอาดและปลอดภัย โรงเรียนมีการดำเนินการในการจัดแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับหลักสูตร และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลแหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศห้องสมุดในสวน เพื่อให้ นักเรียนได้อ่านหนังสืออย่างมีความสุข และมีนิสัยรักการอ่าน จัดแปลงเกษตรเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และปฏิบัติจริงในการปลูกพืชผักสวนครัว จัดทำป้ายนิเทศ Display ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับข่าว

เหตุการณ์ประจำวัน และความรู้ที่ทันสมัยเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักเรียนสามารถอ่าน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สนับสนุนให้มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการค้นคว้าหาความรู้สำหรับนักเรียน และส่งเสริมให้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ชีวิต

โรงเรียนมีระบบสารสนเทศที่พร้อมใช้งาน ทันสมัยและเป็นข้อมูลปัจจุบัน ทั้งในรูปแบบของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ข้อมูลออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ และยังสามารถประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านทางเว็บไซต์ และเฟสบุ๊คของโรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องทุกกิจกรรมโรงเรียนมีอุปกรณ์ที่ทันสมัย รองรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน โดยมีโทรทัศน์ที่รองรับการเชื่อมต่อกับโน้ตบุ๊กหรือแท็บเล็ตเกือบทุกห้องเรียน และมีแผนงานที่จะขยายจำนวนห้องเรียนที่จะติดตั้งโทรทัศน์ในการเรียนการสอนให้ครบทุกชั้นเรียนอีกด้วย

โรงเรียนมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพร้อมให้บริการนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง เนื่องจากมีการวางตำแหน่งกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงครอบคลุมทั้งบริเวณโรงเรียน และการนำโปรแกรมสำเร็จรูปเข้ามาช่วยในการจัดการระบบงานทะเบียนและวัดผลของโรงเรียน การเก็บคะแนน ตัดสินผลการเรียน รวมถึงสารสนเทศของโรงเรียน สามารถดูได้จากโปรแกรมและบุคลากรครูทุกคนสามารถเข้าถึงเพื่อใช้งานได้มีการจัดอบรมให้กับครูในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยในการจัดการเรียนการสอน พัฒนางานและกระบวนการจัดการเรียนออนไลน์ มีการตรวจสอบปรับปรุง ระบบงานสารสนเทศของโรงเรียนให้พร้อมสำหรับการใช้งานอยู่เสมอ มีการติดตั้งอุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกของครูในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนที่หลากหลาย ทั้งจอโทรทัศน์ โปรเจคเตอร์ และเครื่องเสียง เป็นต้น

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับคุณภาพ : ยอดเยี่ยม

ครูทุกคนรู้และเข้าใจหลักสูตรสถานศึกษา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่สอน สามารถออกแบบการจัดให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน สร้างกิจกรรมที่สะท้อนความต้องการในการพัฒนานักเรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของนักเรียน สะท้อนความต้องการในการพัฒนานักเรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของนักเรียน สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูและเพื่อนในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมถึงเกิดการร่วมมือในกลุ่มนักเรียน นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาความรู้ด้วยวิธีการสอนที่หลากหลาย ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับตามมาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด

ครูมีความรู้ มีความเข้าใจ มีเป้าหมายพัฒนานักเรียน ทำให้สามารถเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างดี จัดกิจกรรมที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐาน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างชัดเจน มีข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับนักเรียน

4.2.1.4 ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)

ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ทางคณะครูได้จัดทำวงจรการบริหารงานคุณภาพ(PDCA)เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการและวิเคราะห์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นผ่านการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบโดยรอบ แล้วส่งต่อข้อมูลให้ผู้บริหาร โดยทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมทั้งหมด ส่วนผู้อำนวยการจะหารือกับผู้บริหารทุกวันเสาร์ เพื่อรับฟังปัญหาทุก ๆ 1 เดือน จะมีการหารือทั้งวิทยาลัย การประเมินคุณภาพครูจะมีการนิเทศก์การสอนภาคเรียนละครั้ง และจากการที่ผู้บริหารเห็นความสำคัญโดยให้การสนับสนุนในการพัฒนาครู ผ่านการ

จัดอบรม พัฒนาครู โดยจ้างวิทยากรที่เชี่ยวชาญดำเนินการอบรมทุกปีในเดือนพฤษภาคมจะมีการอบรมและเขียนแผนสมรรถนะเพื่อเตรียมความพร้อมพัฒนาผู้เรียนให้ได้ทันต่อเหตุการณ์ เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง เช่น โมเดลรถยนต์ แนวทางใหม่ คือ ทำสื่อออนไลน์เพื่อเป็นตัวเสริมการจัดการเรียนการสอน จากเดิมอาจจะอยู่ในกระดาษ (มีระบบอินทราเน็ตของตัวเอง) ส่วนครูที่ปรึกษาพบนักเรียนสัปดาห์ละครั้งเพื่อรับฟังความคิดเห็น

1) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบภายใน ภายนอก สถานศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง โอกาสที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษา และวิเคราะห์จุดอ่อน อุปสรรค เพื่อศึกษาบริบท ความพร้อมของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์จากรายงาน การประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) และจากการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาได้ ผลลัพธ์ ดังนี้

ตารางที่ 8: ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> วิทยาลัยมีชื่อเสียง ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากลได้รับรางวัล ICT และได้รับโล่รางวัล สถานศึกษาพระราชทานถาวร 3 สมัยติดต่อกันเป็นแห่งแรกของประเทศไทย มีระบบการบริหารภายในวิทยาลัยโดยใช้ระบบสารสนเทศและจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสารสนเทศ เป็นต้นแบบระบบการดูแลและติดตามนักศึกษา ผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถที่มีทีมงานพัฒนาระบบ IT เป็นของตนเอง วิทยาลัยมีการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการระดับชั้นนำของประเทศ วิทยาลัยมีความร่วมมือทางด้านการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาภายในและภายนอก สิ่งแวดล้อมภายในเอื้อต่อการเรียนรู้ 	<p>โอกาส (Opportunities)</p> <ol style="list-style-type: none"> มีสถานศึกษาของต่างประเทศให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน สถานประกอบการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบทวิภาคี วิทยาลัยอยู่ใกล้สถานประกอบการที่ให้ความเชื่อถือต่อวิทยาลัย และมีโครงการความร่วมมือ (MOU) จำนวนมาก เพิ่มความร่วมมือกับ (MOU) ระดับอุดมศึกษา ได้รับการสนับสนุน Application for Education จากบริษัท Google
<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> บุคลากรและผู้เรียนบางส่วนมีทักษะภาษาที่สองอยู่ในระดับควรปรับปรุง วิทยาลัยมีผลงานด้านสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชุมชนน้อย ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจหลักการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง งานวิจัยเพื่อการพัฒนาของครุมน้อย อินเทอร์เน็ตไม่มีความเพียงพอต่อความต้องการใช้ 	<p>อุปสรรค (Threats)</p> <ol style="list-style-type: none"> สภาพสังคมและเศรษฐกิจของผู้ปกครองผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางสังคมและเทคโนโลยีที่ทำให้ผู้เรียนมีความเสี่ยงด้านต่าง ๆ นโยบายของสำนักงานการอาชีวศึกษาไม่เอื้อกับการทำงานต่อวิทยาลัยเอกชน นโยบายของภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ค่านิยมของผู้ปกครองและนักศึกษามุ่งการเรียนสายสามัญ

2) ผลการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ระดับคุณภาพ : ดีมาก

ผู้เรียนมีมาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด มีการพัฒนาผู้เรียนตามสมรรถนะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีการนำหลักสูตรจากเยอรมนีเข้ามามีส่วนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

1.1) ด้านความรู้

จุดเด่น

ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนผ่านการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) จากการทดสอบดังกล่าวส่งผลให้สถานศึกษามีผลคะแนนเฉลี่ยการสอบ V-NET สูงกว่าระดับประเทศ ผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนต้องรับการประเมินมาตรฐานวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ และวิธีการในการประเมินมาตรฐานวิชาชีพที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด สถานศึกษามีผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปีการศึกษา 2560 จำนวน 3,542 คน เมื่อเทียบกับ จำนวนนักศึกษาแรกเข้า 4,414 คน และผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะวิชาการและทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษา และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาองค์ความรู้ของผู้เรียนในแต่ละสาขางานที่สามารถทำให้ผู้เรียนนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสถานศึกษาที่ผู้เรียนไปศึกษาต่อ หรือสอดคล้องกับสถานประกอบการที่ผู้เรียนไปประกอบอาชีพ ทั้งนี้องค์ความรู้จะต้องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ทฤษฎี หลักการ แนวปฏิบัติ ต่างๆ ของแต่ละสาขางานที่สามารถนำไปใช้ได้จริงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1.2) ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้

จุดเด่น

สถานศึกษาจัดให้มีการสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อทดสอบความรู้ ความสามารถ และทัศนคติในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรฐานฝีมือแรงงาน ได้รับรางวัลการแข่งขันทักษะฝีมือแรงงานระดับจังหวัด ระดับภาคระดับประเทศ ระดับอาเซียน และระดับนานาชาติ ในด้านการจัดการเรียนการสอนเสริมคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาทักษะการประยุกต์ใช้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ด้านทักษะการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อผู้เรียนในด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ในแต่ละสาขางานให้ เป็นไปตามทักษะวิชาชีพที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

1.3) ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ระดับคุณภาพ: ดีมาก

ได้กำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาคือ “ความรับผิดชอบ มีวินัย มีจิตสาธารณะ” จากการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ร้อยละ 100 ของผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษามีพฤติกรรมเชิงบวกตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ร้อยละ 94.76 ของผู้เรียนมีพฤติกรรมเชิงบวกตามคุณธรรมอัตลักษณ์ และมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม

จุดเด่น

สถานศึกษาเป็นต้นแบบระบบการดูแลและติดตามนักศึกษา, สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาปลอดภัย, สถานศึกษาเป็นสถานศึกษาคุณธรรม, สถานศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาทักษะทุกๆ ด้าน โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร

จุดที่ควรพัฒนา

สัดส่วนจำนวนโครงการ หรือกิจกรรมเสริมสร้างหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล การดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จ

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

มีการพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เข้ามามีส่วนช่วยในการบริหารจัดการองค์กร การจัดการเรียน การสอน อาทิ ปัญหาการขาดเรียนของผู้เรียน จะมีการโทรตามและบันทึกข้อมูลออนไลน์, มีการใช้ Google Classroom และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มาเป็นส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอน, การบันทึกข้อมูลสารสนเทศ ของวิทยาลัยในรูปแบบออนไลน์อยู่เสมอทำให้ง่ายต่อการบริหารจัดการภาระงานเอกสารต่าง ๆ การบริหารจัดการงบประมาณ มีบริหารจัดการในรูปแบบบริษัทที่เป็นตัวควบคุมการใช้จ่ายเงิน เรื่องของงบประมาณทุก ๆ ปี แผนกต่าง ๆ จะทำโครงการไว้ มีรองผู้อำนวยการที่จัดการเรื่องการอบรมโดยเฉพาะในแต่ละแผนกจะมีหัวหน้า แผนก และหัวหน้าภาคในการดูแล และมีการแลกเปลี่ยนกับวิทยาลัยอื่นในเครือข่าย (วิทยาลัยในเขต ภาคกลาง) และมีการอบรมบุคลากรทุกปี

2.1) ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

จุดเด่น

สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน มีการปรับปรุงเนื้อหาสาระและพัฒนาหลักสูตรของรายวิชาเดิมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี รวมถึงการกำหนดวิชาใหม่ให้ตอบรับกับกลุ่มสถานประกอบการในเขตระยองเศรษฐกิจ

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยใช้สมรรถนะ เป็นฐานในการ จัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นการให้ความรู้และทักษะใหม่ๆ ในงานวิชาชีพโดยให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน สถานประกอบการ ตลาดแรงงาน

2.2) ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

จุดเด่น

ครูผู้สอนมีความเชี่ยวชาญและทักษะในวิชาการและวิชาชีพ โดยจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมในวิชาการและวิชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรมเพื่อเพิ่ม ศักยภาพของการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาศักยภาพครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

2.3) ด้านการบริหารจัดการ

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

จุดเด่น

สถานศึกษาได้รับรางวัล ICT Excellence Awards (รางวัลชนะเลิศสูงสุดของวงการIT), สถานศึกษา ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการภายในองค์กร รวมถึงด้านการจัดการเรียนการสอน และมีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ วัสดุสื่อการเรียนรู้อื่นๆ

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง เพื่อนำมาใช้ในการสอนเสริมให้กับผู้เรียนได้เข้าใจในเนื้อหารายวิชาเพิ่มขึ้น

2.4) ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

ผลการประเมินพบว่าสถานศึกษามีการดำเนินการครบทุกตัวชี้วัดในด้านบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษามอบหมาย โดยความร่วมมือของผู้บริหารทางการศึกษาและผู้เรียน รวมถึงการช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน สถานประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และมีการดำเนินการครบทุกตัวชี้วัดในด้านการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในและดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ : ดีเยี่ยม

การดำเนินการตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงครู เป้าหมายและมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับจากสังคมภายนอก เพราะถ้าหากผู้เรียนมีความพร้อม การประเมินมาตรฐานต่างๆ ก็จะผ่านทุกเกณฑ์รวมถึงการสร้างการยอมรับในผู้ปกครองและชุมชนถึงศักยภาพของผู้เรียน ผ่านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในห้องเรียน ในการบริการชุมชนของวิทยาลัยที่ให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนการทำกิจกรรมจิตอาสาที่สอบให้ผู้เรียนรับผิดชอบต่อส่วนร่วม และร่วมขับเคลื่อนสังคม

3.1) ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ระดับคุณภาพ : ดี

จากการทำความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ร่วมกับสถานประกอบการที่มีชื่อเสียงอันจะก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ รวมถึงมีสื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทันสมัยที่ทันต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม

จุดเด่น

มีสถานประกอบการที่มีชื่อเสียงระดับประเทศร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา

จุดที่ควรพัฒนา

การทำความร่วมมือกับสถานประกอบการ หน่วยงานภายนอกประเทศ

3.2) ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย

ระดับคุณภาพ : ดีมาก

จากผลการประเมินพบว่า สถานศึกษามีครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษาได้จัดทำสิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม งานสร้างสรรค์ งานวิจัย คิดเป็นร้อยละ 3.31 และร้อยละ 91.09 ตามลำดับ

จุดเด่น

-

จุดที่ควรพัฒนา

พัฒนาครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และนักศึกษาให้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อให้สามารถพัฒนาตัวเอง แล้วนำความสามารถไปพัฒนากระบวนการหรือวิธีการทำงานให้ดีขึ้น

4.2.1.5 ภาพรวมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

จากการถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พบว่าแต่ละสถานศึกษามีการพัฒนามาตรฐานที่แตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา ในส่วนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา โรงเรียนวัดพลมานีย์ โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส จะมีการกำหนดตัวชี้วัดโดยอ้างอิงจากตัวชี้วัดของมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นหลัก แต่วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกจะมีการกำหนดตัวชี้วัดโดยอ้างอิงจากหลักสูตรของเยอรมนี โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 : ภาพรวมแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา

หัวข้อ	โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา	โรงเรียนวัดพลมานีย์	โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)
แนวทางการดำเนินงานการจัดทำมาตรฐานการศึกษา	สถานศึกษาอ้างอิงตัวชี้วัดจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ	สถานศึกษาอ้างอิงตัวชี้วัดจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ	สถานศึกษาอ้างอิงตัวชี้วัดจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีการทำ MOU กับมหาวิทยาลัยในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	สถานศึกษาอ้างอิงตัวชี้วัดจากมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีแผนบริหารหลักสูตรตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน	- ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - ผู้เรียนมีทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ	-ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 - มีกิจกรรมเสริมทักษะนอกห้องเรียน	- ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดีเยี่ยม ทำให้ผลการสอบระดับชาติอยู่ในเกณฑ์ดี	- เป็นผู้นำด้านอาชีวศึกษาผลิตกำลังคนเพื่อรองรับ EEC

หัวข้อ	โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	โรงเรียนวัดพลมานีย์	โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)
มาตรฐานที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการตั้งเป้าหมาย การประเมินครู และการเลือกวิชาเรียน - ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์โรงเรียน โซเชียลมีเดีย แผ่นพับประชาสัมพันธ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการตั้งเป้าหมาย การประเมินครู และการประเมินผู้บริหาร - ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์โซเชียลมีเดีย กล้องแสดงความคิดเห็น หรือติดต่อผู้บริหารโดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการตั้งเป้าหมาย การประเมินครู และการเลือกวิชาเรียน - ช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์โซเชียลมีเดียหรือติดต่อผู้บริหารโดยตรง 	<ul style="list-style-type: none"> - ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในด้านการประเมินครู การตั้งเป้าหมาย และการประเมินผู้บริหาร - ช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์โซเชียลมีเดียหรือติดต่อผู้บริหารโดยตรง
มาตรฐานที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) - ความต้องการจากแบบสำรวจเน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) - เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ สื่อออนไลน์ การสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft Power Point 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) - สอดคล้องกับความต้องการจากแบบสำรวจ - เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ คลิปวิดีโอและการสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft Power Point 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) - ความต้องการจากแบบสำรวจเน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) - เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ คลิปวิดีโอ และการสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft Power Point 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) - ความต้องการจากแบบสำรวจเน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) - เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ คลิปวิดีโอ และการสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft Power Point

4.2.2 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ

คณะวิจัยได้ทำการได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาข้อมูลวิสัยทัศน์ จัดทำแบบสำรวจข้อมูลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ การศึกษา และการประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษาเพื่อร่วมพัฒนาการจัดทำ มาตรฐานการศึกษาตามกรอบแนวคิดการเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษาสู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ จากกระบวนการเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (School Vision) การจัดทำผลลัพธ์ที่พึง ประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcome of Education: DOE) และการจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของ สถานศึกษา(Competency) จากนั้นจึงได้สัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางการจัดทำ มาตรฐานการศึกษามาตรฐานที่ 1 เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 2 และ มาตรฐานที่ 3 ตามลำดับตามบริบทของ สถานศึกษาโดยมีกระบวนการดังนี้

4.2.2.1 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ โรงเรียน บำรุงวิวัฒรรณวิทยา

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน สามารถแบ่งออกเป็น 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) สรุปผลการตอบแบบสำรวจและแนวโน้มที่เกิดขึ้น 3) การระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และ 4) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้ได้ พฤติกรรมหลักของผู้เรียนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมี รายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

“โรงเรียนบำรุงวิวัฒรรณวิทยา มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม ครูได้รับการพัฒนาให้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถ ดำรงชีวิตแบบพอเพียง รักความเป็นไทย ร่วมใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”

จากข้อมูลวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสามารถจำแนกจุดเน้นที่สะท้อนถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ตามวิสัยทัศน์และบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

เป็นคนดี มีความรู้ความสามารถ ดำรงชีวิตแบบพอเพียง รักความเป็นไทย ร่วมใจอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

บริหารจัดการที่เป็นระบบมีส่วนร่วม ครูได้รับการพัฒนา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

มีแบบแผนการพัฒนาที่เป็นระบบวงจรการบริหารงานคุณภาพโดยทุกภาคส่วนในโรงเรียนมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมกันชื่นชม)ครูมีความสามารถที่หลากหลาย แบ่งหน้าที่ ตามแผนภูมิโครงสร้างการปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายสร้างเด็กให้เป็นคนดีตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ มีความรู้ความสามารถเน้นความเป็นไทยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและธรรมชาติและสอนเรื่องความพอเพียง มีหลักเหตุผล มีภูมิคุ้มกันต่อตนเอง

กิจกรรมที่ 2 สรุปผลการตอบแบบสำรวจ และแนวโน้มที่เกิดขึ้น

โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยามีผู้เข้าร่วมการตอบแบบสำรวจข้อมูลแนวทางการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ในรูปแบบออนไลน์ จำนวน 34 คน ได้แก่ นักเรียน 11 คน, ผู้ปกครอง 11 คน, ครู 10 คนและผู้บริหาร 2 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีผลการสำรวจดังนี้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 1คุณภาพผู้เรียน

ทักษะการตั้งเป้าหมายและนำตนเองในการทำงานอยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด สามารถนำไปปรับ พัฒนาในเรื่องทักษะของผู้เรียนที่จะส่งผลกระทบต่อด้านคุณภาพผู้เรียนต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับ แนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยมีการบันทึกผลการปฏิบัติจริงของนักเรียนในด้านทักษะ กระบวนการ ความรู้ และมีการให้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

กระบวนการบริหารจัดการมีคุณภาพมากที่สุดในด้านความปลอดภัย อาหารและโภชนาการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาต้องการที่จะเป็นส่วนหนึ่งในการตั้งเป้าหมาย การประเมินครูและการเลือก วิชาเรียนเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกับสถานศึกษา โดยสามารถติดต่อสื่อสารได้หลายช่องทาง อาทิ เว็บไซต์โรงเรียน โทรศัพท์ เฟซบุ๊ก การประชุมประจำเดือนของครู แผ่นพับประชาสัมพันธ์ และการประชุม ผู้ปกครอง เป็นต้น นอกจากนี้ได้แสดงข้อเสนอแนะต่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการได้แก่ การจัดการ เรียนการสอนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์มากขึ้นและพัฒนาด้านการจัดสรรงบประมาณ แผนงานและกิจกรรม ต่าง ๆ และการบริหารจัดการด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองให้ดีขึ้น

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนที่สถานศึกษาใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นรูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) มากที่สุด แต่จากในแบบสำรวจพบว่าต้องการให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ การเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) มากที่สุด ในด้านเครื่องมือและเทคโนโลยี ที่ใช้ ได้แก่ สื่อออนไลน์ในการอธิบายเนื้อหา เช่น คลิปวิดีโอ การนำเสนอการสอนผ่านโปรแกรมนำเสนอ งาน Microsoft PowerPoint เป็นต้น รายวิชาที่เปิดสอนในปัจจุบันมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพและ สามารถตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียน และในด้านความต้องการเพิ่มเติมได้แก่การเชิญบุคคลภายนอก หรือบุคคลต้นแบบมาจัดกิจกรรม workshop และการแนะแนวการศึกษา เพื่อเป็นการเสริมกระบวนการ เรียนรู้ และทักษะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

อยากให้ลดจำนวนรายวิชาลง หรือรวบรายวิชา ลดจำนวนชั่วโมงเรียนลง

กิจกรรมที่ 3 การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	1 ผู้มีความรู้ความสามารถ	2 คนดี มีวินัย	3 ผู้รู้จักตนเอง	4 คนที่กล้าพูด กล้านำ กล้าตาม	5 คนที่มีสุขภาวะที่ดี
	<p>นิยาม ผู้มีความรู้ด้านวิชาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) เหมาะสมตามวัย มีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาได้ มีความพร้อมและสนใจในการเปลี่ยนแปลงและรู้ทันเทคโนโลยี</p> <p>มีทักษะทางวิชาการ เช่น การเขียน การอ่าน การคำนวณ</p> <p>มีทักษะการทำงาน ทักษะการดำรงชีวิตที่ดี</p> <p>มีความรู้ ความสามารถ</p> <p>คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ</p>	<p>นิยาม ผู้ที่มีผู้ติดตามข้อตกลง กฎระเบียบของครอบครัว โรงเรียน และสังคม มีความซื่อสัตย์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและรักษาธรรมชาติ</p> <p>เคารพกฎของโรงเรียนและใช้โดยดีครู เพื่อน หรือบุคคลอื่นๆ</p> <p>มีทักษะการดำรงชีวิตที่ดี</p> <p>มีเหตุผล รอบคอบ รับผิดชอบ</p> <p>มีจิตสาธารณะ</p> <p>เป็นชนดี มีวินัย</p>	<p>นิยาม ผู้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ รู้จักแบ่งเวลา วางแผนการทำงาน การใช้ชีวิต รู้จักประมาณตน</p> <p>รู้จักตนเอง</p> <p>มีความรับผิดชอบ</p> <p>รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง</p> <p>สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างมีความสามารถ</p> <p>ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง</p>	<p>นิยาม ผู้ที่มีความกล้าเป็นผู้นำและกล้าตามที่ดี กล้าแสดงออกในทางที่ดี รู้จักอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีความสามารถสื่อสาร</p> <p>มีความกล้าเป็นผู้นำและกล้าตามที่ดี</p> <p>กล้าแสดงออกในทางที่ดี</p> <p>รู้จักอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>มีความสามารถสื่อสาร</p> <p>มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและ</p>	<p>นิยาม ผู้มีสภาวะทางกาย จิตใจ อารมณ์ และทางสังคมที่เหมาะสม</p> <p>รักความสะอาด</p> <p>มีสภาวะทางกายและสติปัญญา</p> <p>มีมารยาททางกายที่แข็งแรง</p>

ภาพที่ 14: กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง โรงเรียนบำรุงวิวรรณ์วิทยา

จากการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับครูและผู้บริหารโรงเรียนบำรุงวิวรรณ์วิทยาเพื่อระดมความคิดเห็นในการระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของสถานศึกษา โดยเริ่มต้นจากการระบุพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จากนั้น ได้มีการจับกลุ่มพฤติกรรมเพื่อสร้างแกนเพื่อระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1) ผู้มีความรู้ความสามารถ

นิยาม ผู้มีความรู้ด้านวิชาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) เหมาะสมตามวัย มีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาได้ มีความพร้อมและสนใจในการเปลี่ยนแปลงและรู้ทันเทคโนโลยี

2) คนดี มีวินัย

นิยาม ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เคารพกฎของโรงเรียนและสังคม มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3) ผู้รู้จักตนเอง

นิยาม ผู้รู้จักและเข้าใจตนเอง ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ พึ่งพาตนเองได้ รู้จักแบ่งเวลา วางแผนการทำงาน การใช้ชีวิต รู้จักประมาณตน

4) คนที่กล้าพูด กล้านำ กล้าตาม

นิยาม ผู้มีภาวะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี กล้าแสดงออกในทางที่ดี รู้จักอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และมีความสามารถสื่อสาร

5) คนที่มีสุขภาวะ

นิยาม ผู้มีสภาวะทางกาย จิตใจ อารมณ์ และทางสังคมที่เหมาะสม

กิจกรรมที่ 4: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้

จากกิจกรรมที่ 3 การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง ทำให้ได้คุณลักษณะตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้มีความรู้ ความสามารถ 2) คนดี มีวินัย 3) ผู้รู้จักตนเอง 4) คนที่กล้าพูด กล้านำ กล้าตาม 5) คนที่มีสุขภาวะ คณะวิจัยและสถานศึกษาจึงได้ร่วมกันประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อเลือกกลุ่มพฤติกรรมหลักที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยได้สรุปเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่ 1 ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (ดังแสดงในตารางช่องสีขาว) ของแต่ละ

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นแกนหลักในการจัดทำสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในกระบวนการถัดไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
1. ผู้มีความรู้ความสามารถ	ผู้มีความรู้ด้านวิชาการ (ฟัง พูด อ่าน เขียน) เหมาะสมตามวัย มีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต คิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาได้ มีความพร้อมเสมอในการเปลี่ยนแปลงและรู้ทันเทคโนโลยี	1. สามารถอ่านออกเขียนได้ฟังและโต้ตอบกับครูได้ คำนวณได้ ผลสัมฤทธิ์วิชาการดี พูดได้สองภาษา เรียนรู้สิ่งใหม่ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงสร้างข้อมูลจากสิ่งใหม่ได้
		2. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสิ่งที่เรียนรู้ และพัฒนานวัตกรรมได้เหมาะสมตามวัย
		3. อธิบายขั้นตอนต่างๆอย่างมีกระบวนการและตอบคำถามอภิปรายได้
2. คนดี มีวินัย	ผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เคารพกฎของโรงเรียนและสังคม มีจิตสาธารณะ เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1. รู้จักเสียสละ ซื่อสัตย์ให้ข้อมูลที่เป็นจริง มีน้ำใจ จิตสาธารณะ รักษาสาธารณะสมบัติ
		2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบได้ รับผิดชอบต่อการงาน ตนเอง และผู้อื่น
		3. รักความเป็นไทย
ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
3. ผู้รู้จักตนเอง	ผู้รู้จักและเข้าใจตนเอง ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาตนเองได้ รู้จักแบ่งเวลา วางแผนการทำงาน การใช้ชีวิต รู้จักประมาณตน	1. รู้ความถนัด ความชอบ จุดแข็ง จุดอ่อน การตั้งเป้าหมายพัฒนาไปสู่ความชอบ ความถนัด
		2. ควบคุมตนเอง มีสติในการดำรงชีวิต
		3. เก็บออมประมาณการใช้จ่าย
3. รู้เท่าทันความเป็นไปของสถานการณ์ในปัจจุบัน		
4. ผู้มีสุขภาพ	ผู้มีความสุขทางกาย จิตใจ อารมณ์ และทางสังคมที่เหมาะสม	1. บริหารจัดการตนเองอย่างดี ด้านสุขภาพ ป้องกันตนเองจากโรคร้ายต่างๆ และสารเสพติด หลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยงต่างๆ ควบคุมอารมณ์ได้ดี มีสุขภาพจิตที่ดี

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
		มีวุฒิภาวะทางอารมณ์เหมาะสมตามวัย
		2. มั่นใจในตัวเองเห็นคุณค่าในตนเองมีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษาเพื่อจัดทำรายละเอียดพจนานุกรมสมรรถนะ เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน โดยอ้างอิงข้อมูลจากกิจกรรมเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน นำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน มาจัดแกนกลุ่มพฤติกรรม จากนั้นได้มีการระดมความคิดเห็นกับสถานศึกษาในการเลือกแกนพฤติกรรมหลัก จัดระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะสามารถใช้เป็นระดับในการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำสมรรถนะหลักของสถานศึกษาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (PCBE: Personalized Competency-based Education) ของโรงเรียนบำรุงรวิธรรมวิทยาได้สมรรถนะหลัก คือ 1) การแก้ไขปัญหา 2) การขับเคลื่อนทางสังคม 3) การกำกับตนเอง 4) การจัดการตนเอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การแก้ไขปัญหา

นิยาม :

การทำงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย วิเคราะห์ปัญหา อธิบายขั้นตอนการทำงานได้ จัดลำดับความสำคัญ คาดการณ์ผลกระทบ วิเคราะห์แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ สร้างนวัตกรรม นำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการแก้ไขปัญหา	1	ทำงานตามคำสั่ง	ทำงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายได้
	2	วิเคราะห์สาเหตุ	วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา คิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล
	3	แก้ไขปัญหา	แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง อธิบายขั้นตอนทำงาน จัดลำดับความสำคัญ คาดการณ์ผลกระทบ
	4	วิเคราะห์เป็นระบบ	วิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบรอบด้านและอธิบายขั้นตอนต่างๆ อย่างมีกระบวนการ
	5	สร้างนวัตกรรม	สร้างสรรค์นวัตกรรม แลกเปลี่ยน เรียนรู้

2. การขับเคลื่อนทางสังคม

นิยาม :

การปฏิบัติตามกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือผู้อื่น ส่งเสริมความพอเพียงและ
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำงานร่วมกับคนอื่นอนุรักษ์ทรัพยากร ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ริเริ่มโครงการทางสังคม
เป็นแบบอย่าง เชิญชวนผู้อื่นมาช่วยเหลือพัฒนาสังคมอย่างสม่ำเสมอ

แกน	ระดับ	ความ เชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
	1	ปฏิบัติตาม	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ บทบาทหน้าที่ของตนเองได้
	2	ช่วยเหลือผู้อื่น	ช่วยเหลือผู้อื่น เสียสละ แบ่งปัน
	3	ทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	ทำงานร่วมกับผู้อื่นในท้องถิ่นได้ ส่งเสริมความพอเพียงและภูมิปัญญาท้องถิ่น
	4	อนุรักษ์ ทรัพยากร	อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
	5	ริเริ่ม	ริเริ่มโครงการทางสังคม เป็นแบบอย่าง เชิญชวนผู้อื่นมาช่วยเหลือพัฒนาสังคมอย่างสม่ำเสมอ

3. การกำกับตนเอง

นิยาม :

การอธิบายข้อดี ข้อเสีย ประเมินตนเองได้ กำหนดเป้าหมาย วางแผน ค้นหาข้อมูลเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายและการวางแผน วิเคราะห์รายละเอียดและสรุปความคิดได้ มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักแนวทางที่หลากหลาย

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการกำกับตนเอง	1	อธิบาย	อธิบายได้ถึงข้อดี ข้อเสีย จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง ประเมินตนเองได้
	2	กำหนดเป้าหมาย	กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนเอง ยอมรับความสามารถของตนเอง
	3	วางแผน	วางแผนการปฏิบัติตนและพึ่งพาตนเองได้ ในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนด
	4	พัฒนาแนวทาง	ค้นหาข้อมูลเพื่อพัฒนาการตั้งเป้าหมายและการวางแผน วิเคราะห์รายละเอียดและสรุปความคิดได้
	5	มุ่งมั่นในการทำงาน	มุ่งมั่นในการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักแนวทางที่หลากหลาย

4. การจัดการตนเอง

นิยาม:

การอธิบายวิธีการดูแลสุขภาพ ค้นคว้า หาข้อมูลเพิ่มเติม จัดการอารมณ์ตนเองได้ เลือกวิธีการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และวิธีการออกกำลังกาย ให้ความรู้ อธิบายและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการจัดการตนเอง	1	อธิบาย	อธิบายถึงวิธีการดูแลสุขภาพ ป้องกันตนเองจากโรคภัยไข้เจ็บ ดูแลตนเองเบื้องต้นเมื่อมีคนคอยแนะนำ
	2	ค้นคว้าหาข้อมูล	ค้นคว้า หาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อดูแลสุขภาพ ติดตามข่าวสารสุขภาพในปัจจุบัน
	3	จัดการอารมณ์	จัดการอารมณ์ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้
	4	เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และวิธีการออกกำลังกาย และการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสม
	5	ให้ความรู้	ให้ความรู้ อธิบายและเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนเพื่อส่งเสริมสุขภาพ

แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาฐานสมรรถนะ โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

จากการจัดทำโครงสร้างสรณะหลักของสถานศึกษา ในการพัฒนาตัวชี้วัดมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน สถานศึกษาจะบูรณาการสมรรถนะหลักได้แก่ 1) การแก้ไขปัญหา 2) การขับเคลื่อนทางสังคม 3) การกำกับตนเอง 4) การจัดการตนเอง พัฒนาเข้ากับตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยปรับตามบริบทของสถานศึกษาในการกำหนดนิยามและตัวชี้วัดให้ชัดเจนว่าจะพัฒนาผู้เรียนอย่างไรบ้าง เพื่อออกแบตัวชี้วัดมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 ในการจัดการเรียนการสอน เน้นการฝึกทักษะ การปฏิบัติ ออกแบบการวัดและประเมินผลตามสมรรถนะของผู้เรียน รวมถึงการสื่อสารแนวทางปฏิบัติให้กับครูในสถานศึกษาเพื่อรับทราบและนำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

4.2.2.2 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ โรงเรียนวัดพลมานีย์

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

คณะวิจัยได้ทำการได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ศึกษาข้อมูลวิสัยทัศน์ จัดทำแบบสำรวจข้อมูลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา และการประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของสถานศึกษาและร่วมกันเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน โดยแบ่งเป็น 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) สรุปผลการตอบแบบสำรวจและแนวโน้มที่เกิดขึ้น 3) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และ

4) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้ ได้พฤติกรรมหลักของผู้เรียนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

“นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีสุนทรียภาพ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น เน้นความเป็นไทยใส่ใจสุขภาพ น้อมนำแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงโดยชุมชนมีส่วนร่วม”

จากข้อมูลวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสามารถจำแนกจุดเน้นที่สะท้อนถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาได้ และมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีสุนทรียภาพ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

โดยชุมชนมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

เน้นความเป็นไทยน้อมนำแนวคิดตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

จากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร พบว่า ต้องการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะนวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศ รู้เท่าทันสื่อทักษะชีวิตและทักษะอาชีพ มีสุนทรียภาพโดยจุดแข็งของสถานศึกษา ซึ่งเป็นจุดมุ่งเน้นพัฒนาทักษะผู้เรียน ได้แก่ กีฬาวอลเลย์บอลชายหาดวงดนตรี วงเมโลเดียน ศิลปะ อ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยมีที่มาจากนโยบายของกทม. นอกจากนี้ยังมีจุดเน้นในด้านความเป็นไทยซึ่งมีที่มาจากอัตลักษณ์ไทยเรื่องไหว้สวย วัตถุประสงค์ที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ด้านนี้ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีจุดแข็งด้านอื่น นอกเหนือจากการศึกษา โดยชุมชนมีส่วนร่วมตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่ต้องการให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา

กิจกรรมที่ 2 :สรุปผลการตอบแบบสำรวจ และแนวโน้มที่เกิดขึ้น

โรงเรียนวัดพลมานีมีผู้เข้าร่วมตอบแบบสำรวจจำนวน 39 คน กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียน 10 คน, ผู้ปกครอง 10 คน, ครู 15 คนและผู้บริหาร 4 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีผลการสำรวจ ดังนี้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะการตั้งเป้าหมายและนำตนเองในการทำงานมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยต้องการให้มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนในรูปแบบผลสะท้อนกลับ (Feedback) แก่นักเรียน เพื่อสะท้อนพฤติกรรมการเรียนรู้ และการบันทึกผลการปฏิบัติจริงของนักเรียนในด้านทักษะ กระบวนการ/ความรู้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางตรงกับสถานศึกษาต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนด้านการตั้งเป้าหมาย การประเมินครู และ การประเมินผู้บริหาร ในด้านการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ ได้แก่ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลในสถานศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศ ระบบอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา

ให้ดีขึ้น ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและช่องทางการติดต่อจะใช้ช่องทางเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย กล้อง แสดงความคิดเห็นของสถานศึกษาหรือแจ้งผู้บริหารได้โดยตรง

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน ใช้รูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ สื่อออนไลน์ในการอธิบายเนื้อหา เช่น คลิปวิดีโอ การนำเสนอการสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft PowerPoint ใช้แอปพลิเคชันในการประเมินผู้เรียน สำหรับรายวิชาที่เปิดสอนในปัจจุบันมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพและ สามารถตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียนได้ ส่วนความต้องการให้สถานศึกษาสนับสนุนเพิ่มเติมได้แก่ การเชิญบุคคลภายนอก หรือบุคคลต้นแบบมาให้ความรู้การจัดกิจกรรม workshop และการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา เพื่อเป็นการเสริมกระบวนการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลดภาระงานเอกสารลงและให้บุคลากรทางการศึกษา ทำการศึกษามาตรฐานที่เกี่ยวข้องและนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ พัฒนารูปแบบเป็นระบบเพื่อแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

กิจกรรมที่ 3 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ภาพที่ 15: กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง โรงเรียนวัดพลมานีย์

การระดมความคิดเห็นของสถานศึกษาในการหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของสถานศึกษาผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ ได้ผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1. ผู้รับผิดชอบต่อสังคม

นิยาม ผู้ที่มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น มีคุณธรรมตระหนักรู้ถึงผลกระทบของการกระทำ รู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ

2. ผู้รับผิดชอบต่อตนเอง

นิยาม ผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติงานต่างๆ ได้บรรลุเป้าหมายได้ตามวัย

3. ผู้ร่วมสร้างสรรค่นวัตกรรม

นิยาม ผู้ที่เปิดรับปรับตัว ทำงานแก้ไขปัญหา ตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบการคิดเป็นระบบ

4. ผู้มั่นใจในการสื่อสาร
นิยามผู้ที่มีความกล้าแสดงออก สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ดีเป็นธรรมชาติ ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง
5. ผู้เท่าทันเทคโนโลยี
นิยาม ผู้ที่รู้เท่าทันการผลิตและบริการสื่อสารสนเทศ สามารถเลือกใช้เครื่องมือเทคโนโลยีในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

ความเห็นเพิ่มเติม

1. ผู้มั่นใจในการสื่อสาร: ผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ฟังมากกว่าผู้พูด แม้ว่าโรงเรียนจะเน้น ให้ครูรับฟังผู้เรียน แต่ยังประสบปัญหาผู้เรียนไม่กล้าพูด หรือพูดแล้วครูยังไม่ยอมรับความเห็นเท่าที่ควร, มีปัญหาเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรมหรือการแสดงความคิดเห็น อาจต้องใช้เวลาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งครูและผู้เรียน โดยที่มาของคุณลักษณะผู้มั่นใจในการสื่อสาร มาจากปัญหาผู้เรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือสื่อสารโดยมีสาเหตุดังนี้ 1) เกิดจากประสบการณ์ของผู้เรียน และการเลี้ยงดูเป็นหลัก ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกกลัวหรือเกิดความไม่มั่นใจในการแสดงความคิดเห็น 2) ผู้เรียนไม่เคยตั้งคำถาม หรือผู้ปกครองไม่ได้สนับสนุนให้เด็กเกิดกระบวนการนี้ ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถประมวลความคิดเห็นได้ 3) กลัวความผิดพลาด กลัวการถูกล้อเลียน 4) ไม่มีความรู้พื้นฐานเพื่อตอบหรือแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน
2. ต้องการให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้เท่าทันเทคโนโลยี มีที่มาจากเมื่อเจอสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้เรียนควรมีภูมิคุ้มกันต่อตนเองในการรับสื่อ, ใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานในการต่อยอดการเรียนรู้สิ่งอื่นๆ และนำมาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น โบรมัวร์ หนังสือพิมพ์ หรือเลือกที่เรียนรู้เทคโนโลยีที่เกิดประโยชน์ต่อตนเอง
3. โรงเรียนยังขาดพื้นที่ในการให้นักเรียนแสดงความสามารถ หรือยังไม่ส่งเสริมความสามารถเท่าที่ควร หรือยังสอนไปตามหลักสูตรโดยไม่ได้ให้ความรู้เพิ่มเติม

กิจกรรมที่ 4 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้

จากกิจกรรมที่ 3 การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง ทำให้ได้คุณลักษณะตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของผู้เรียน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้รับผิดชอบต่อสังคม 2) ผู้รับผิดชอบต่อตนเอง 3) ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม 4) ผู้มั่นใจในการสื่อสาร 5) ผู้เท่าทันเทคโนโลยี คณะวิจัยและสถานศึกษาจึงได้ร่วมกันประชุมแบบมีส่วนร่วม เพื่อเลือกกลุ่มพฤติกรรมหลักที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยได้สรุปเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่ 1 ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (ดังแสดงในตารางช่องสีขาว) ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นแกนหลักในการจัดทำสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในกระบวนการถัดไป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนวัดพลมานีย์

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
1. ผู้รับผิดชอบตนเอง	ผู้ที่มีความรับผิดชอบหน้าที่ปฏิบัติงานต่างๆ ได้บรรลุเป้าหมายได้ตามวัย	1. รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายรู้จักวางแผนการทำงาน ติดตามงานด้วยตนเอง และส่งงานตามกำหนดเวลา ทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ
		2. ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ครบถ้วน รักษาสุขภาพอนามัยของตนเอง
		3. บริหารสภาวะอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม และรู้จักควบคุมตนเอง
		4. กล้าคิด กล้าแสดงออก
2. ผู้รับผิดชอบต่อสังคม	ผู้ที่มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น มีคุณธรรมตระหนักรู้ผลกระทบของการกระทำรู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ	1. จิตอาสา ช่วยเหลือสังคม มีน้ำใจ เสียสละ แบ่งปันใส่ใจสิ่งแวดล้อม
		2. สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
		3. ปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อบังคับได้ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น รับฟังความคิดเห็น เคารพสิทธิผู้อื่น
3. ผู้มั่นใจในการสื่อสาร	ผู้ที่มีความกล้าแสดงออก สามารถสื่อสารโต้ตอบได้ดีเป็นธรรมชาติ ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง	1. มีทักษะการใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมตามกาลเทศะ กล้าพูด กล้าคิด พูดเชิงสร้างสรรค์ โดยผ่านกระบวนการคิดอย่าง เป็น สามารถพูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็น ด้วยกับความคิดของตนเอง
		2. เล่าเรื่องราว และประสบการณ์ของตนเองได้ กล้าที่จะสื่อสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง
4. ผู้เท่าทันเทคโนโลยี	ผู้ที่รู้เท่าทันการผลิตและบริโภค สื่อสารสนเทศ สามารถเลือกใช้ เครื่องมือเทคโนโลยีในการทำงาน ได้อย่างเหมาะสม	1. เรียนรู้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เหมาะสมกับวัย แบ่งเวลาใช้อย่างเหมาะสมและ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในทางที่ เป็นประโยชน์ เช่น การเขียน โปรแกรม รวมถึงเท่าทัน

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
		การเปลี่ยนแปลงของโลก 2. มีวิจารณญาณในการใช้สื่อออนไลน์ รับสารจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ วิเคราะห์ข้อมูลจากสื่อที่รับมาได้มีจิตสำนึกในการใช้สื่อ ไม่ละเมิดความเป็นส่วนตัวผู้อื่น
5. ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	ผู้ที่เปิดรับปรับตัว ทำงานแก้ไขปัญหา ตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบการคิดเป็นระบบ	1. สืบค้นข้อมูล แสวงหาความรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย วิเคราะห์ความรู้ ผลิตชิ้นงานได้อย่างสร้างสรรค์ ตั้งเป้าหมาย วางแผนการทำงานเป็นขั้นตอน มีความเหมาะสม ทั้งกับตนเองและผู้อื่น 2. เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น ยอมรับในความแตกต่างเป็นทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี

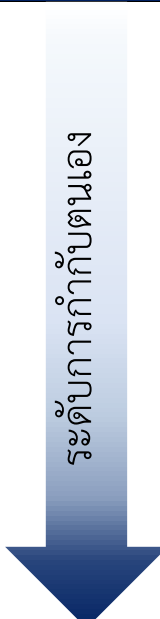
การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษาเพื่อจัดทำรายละเอียดพจนานุกรมสมรรถนะ เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน โดยอ้างอิงข้อมูลจากกิจกรรมเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน นำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน มาจัดแกนกลุ่มพฤติกรรม จากนั้นได้มีการระดมความคิดเห็นกับสถานศึกษาในการเลือกแกนพฤติกรรมหลัก จัดระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะสามารถใช้เป็นระดับในการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำสมรรถนะหลักของสถานศึกษาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (PCBE: Personalized Competency-based Education) ของโรงเรียนวัดพลมานีย์ ได้สมรรถนะหลัก คือ 1) การกำกับตนเอง 2) การขับเคลื่อนทางสังคม 3) การสื่อสาร 4) การสร้างเทคโนโลยี 5) การสร้างนวัตกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำกับตนเอง

นิยาม :

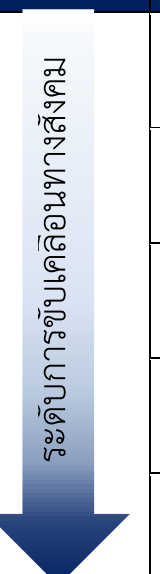
การรับผิดชอบต่อตนเอง กำกับตนเองได้ ปฏิบัติตามหน้าที่ มีความมุ่งมั่น ไม่ยอมแพ้ แม้เจออุปสรรค มีการตั้งเป้าหมายในการทำงาน วางแผนและลงมือทำงานสำเร็จ ทำงานได้อย่างมีระบบ ทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นผู้ริเริ่ม คิดค้นสิ่งใหม่ๆ มีภาวะผู้นำ สร้างความเชื่อมั่นให้กับทีม

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
 ระดับการกำกับตนเอง	1	ปฏิบัติตามหน้าที่	ปฏิบัติตามทำหน้าที่ของตนเอง ตั้งใจเรียน
	2	มุ่งมั่น	เพียรพยายามมุ่งมั่นตั้งใจไม่ยอมแพ้แม้จะเจออุปสรรค
	3	ตั้งเป้าหมาย	ตั้งเป้าหมายในการทำงานวางแผนและลงมือทำงานประสบความสำเร็จ
	4	ทำงานเป็นทีม	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำงานอย่างเป็นระบบทำงานเป็นทีมร่วมกับผู้อื่นได้
	5	มีภาวะผู้นำ	ริเริ่มคิดค้นสิ่งใหม่ๆ มีวิสัยทัศน์ในการทำงานมีภาวะผู้นำสร้างความเชื่อมั่นให้กับทีม

2. การขับเคลื่อนทางสังคม

นิยาม :

การปฏิบัติตามกฎระเบียบพื้นฐาน ช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ริเริ่มโครงการและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาสังคม อดทน อดกลั้น ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาสังคม

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
 ระดับการขับเคลื่อนทางสังคม	1	ทำตามกฎ	ปฏิบัติตามกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไป มาเรียนทันเวลา แสดงความเคารพต่อผู้อื่น
	2	ช่วยเหลือผู้อื่น	ช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามวัย
	3	ริเริ่ม	ริเริ่ม โครงการช่วยเหลือพัฒนาสังคม
	4	สร้างเครือข่าย	สร้างเครือข่ายในการพัฒนาสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่น
	5	เป็นแบบอย่าง	อดทน อดกลั้น และเป็นแบบอย่าง ในการช่วยเหลือผู้อื่นและพัฒนาสังคม

3. การสื่อสาร

นิยาม:

การแสดงความคิดเห็น สื่อสารได้ชัดเจน ตรงประเด็น เลือกวิธีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม สรุประเด็นได้ ประกอบกับใช้ວັນภาษา ได้แก่ ท่าทาง สีหน้า บุคลิกเพื่อการสื่อสาร ใช้น้ำเสียงและนำเสนอด้วยข้อมูลมีเหตุผลประกอบในการโน้มน้าว สร้างแรงจูงใจ

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการสื่อสาร	1	สื่อสารชัดเจน	แสดงความคิดเห็น สื่อสารได้ชัดเจน ตรงประเด็น
	2	เลือกวิธีการสื่อสาร	เลือกวิธีการสื่อสารได้เหมาะสมกับงานมีทักษะในการสื่อสาร
	3	เรียบเรียงเรื่องราว	วางแผน สรุประเด็นและเรียบเรียงเรื่องราวได้เหมาะสมกับผู้ฟัง
	4	ใช้ວັນภาษา	ใช้ວັນภาษา ได้แก่ ท่าทาง สีหน้า บุคลิก ลักษณะ เพื่อสื่อสาร
	5	โน้มน้าวจูงใจ	ใช้น้ำเสียงที่เหมาะสมกับผู้ฟัง นำเสนอด้วยข้อมูล มีเหตุผลประกอบ โน้มน้าว สร้างแรงจูงใจ

4. การสร้างเทคโนโลยี

นิยาม:

การใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการทำงาน สืบค้นข้อมูล ทั่วไปในชีวิตประจำวัน นำมาพัฒนาตนเอง และใช้เทคโนโลยีขั้นสูง เฉพาะทางในการแก้ปัญหา และสร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการสร้างเทคโนโลยี	1	ใช้พื้นฐาน	ใช้เทคโนโลยีพื้นฐานในการทำงานทั่วไป
	2	ใช้สื่อสาร	ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและในชีวิตประจำวันได้
	3	ใช้หาข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นหาข้อมูลนำมาพัฒนาตนเอง
	4	ใช้ขั้นสูงเฉพาะทาง	ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง หรือมีความซับซ้อนเฉพาะทางในการแก้ปัญหา
	5	สร้างนวัตกรรม	สร้างนวัตกรรมทางเทคโนโลยี นำความรู้ไปถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้

5. การสร้างนวัตกรรม

นิยาม:

การศึกษา ค้นคว้า ผลิตชิ้นงานได้ ผ่านการคิดอย่างเป็นระบบ นำไปปรับปรุงแก้ไขปัญหา พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นได้ และริเริ่ม สร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาต่อสังคมและเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการสร้างนวัตกรรม	1	ศึกษา ค้นคว้า	ศึกษา ค้นคว้าข้อมูล รู้จักสังเกตและยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
	2	ผลิตชิ้นงาน	ผลิตชิ้นงาน หรือทำงานตามกำหนดได้ ผ่านการคิดอย่างเป็นระบบ
	3	ปรับปรุงพัฒนา	ปรับปรุงแก้ไขปัญหา พัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น
	4	ริเริ่ม	ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ โดยใช้วิจารณ์ญาณมาประกอบการคิด
	5	แก้ปัญหาสังคม	สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาสังคมและเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน

แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาฐานสมรรถนะ โรงเรียนวัดพลมานีย์

จากการจัดทำโครงสร้างสรณะหลักของสถานศึกษาในการพัฒนามาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนทางสถานศึกษาจะมีการบูรณาการตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องให้เกิดประสิทธิภาพและมีสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา

คุณภาพผู้เรียน ในส่วนการวัดความรู้ผ่านการสอบRTและ O-Net ทางสถานศึกษาต้องปรับความเข้าใจครูในการปรับแนวทางการสอนให้พร้อมต่อการสอบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับการสอบ ในการพัฒนาตามมาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาจะพัฒนาการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนให้เป็นการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ผ่านประสบการณ์ การปฏิบัติของผู้เรียน และมีเกณฑ์ที่แตกต่างในการวัดและประเมินผลตามสมรรถนะของผู้เรียน เช่นวิชาพละ จะมีเกณฑ์ประเมินเด็กผู้หญิงและผู้ชายต่างกัน และมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อหาจุดพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสม ในส่วนเด็กโตก็จะมีวิเคราะห์เพิ่มเติมเรื่องครอบครัว ความเป็นอยู่ เพื่อที่จะได้รู้ภูมิหลัง และนำมาวิเคราะห์ความคิดผู้เรียนได้

4.2.2.3 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะโรงเรียนมัธยมปรุณาวาส

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน แบ่งออกเป็น 4 กิจกรรม ได้แก่ 1)วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) สรุปผลการตอบแบบสำรวจและแนวโน้มที่เกิดขึ้น 3) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และ 4) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบงชี้ เพื่อให้ได้พฤติกรรมหลักของผู้เรียนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่ 1 :วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

“มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมมีทักษะกระบวนการคิดสามารถใช้เทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม มีสุนทรียภาพรักภาษาและสืบสานวัฒนธรรมไทย มีภาวะผู้นำและมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม มีทักษะอาชีพพร้อมพัฒนาดิน สู่สังคมโลก”

จากขอมูลวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสามารถจำแนกจุดเน้นที่สะท้อนถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามวิสัยทัศน์และบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

มีทักษะกระบวนการคิด มีสุนทรียภาพ ภาวะผู้นำ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมทักษะอาชีพ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

ใช้เทคโนโลยีและสร้างนวัตกรรม

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ความรู้คู่คุณธรรม

ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ด้านคุณภาพผู้เรียน

1. ผลสัมฤทธิ์ดีเยี่ยม: อ่านออกเขียนได้100% และใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน โดยเฉพาะการสอนออนไลน์ ทุกห้องมีโทรทัศน์ และมีการนำมือถือมาช่วยสอน ส่งผลถึงผลการสอบO-Netมีการสอนภาษาจีน มีการจัดกลุ่มสาระเพิ่มเติมตามความสนใจของเด็ก มีห้องจัด workshop ให้นักเรียน และส่งเสริมการค้นคว้างานอิสระแก่นักเรียน

2.คุณลักษณะที่พึงประสงค์ :จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เช่น ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา สหกรณ์โรงเรียน ธนาคารน้อย(ธนาคารออมสินมารับเงินฝาก) โครงการธรรมะ ค่ายคุณธรรม ค่ายลูกเสือ(ม.ต้น) ฝึกความรับผิดชอบ ระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา

3. การส่งเสริมสุขภาพ

สุขภาพกาย : วิชาพลานามัย และวิชาเลือกตามความถนัดและความสนใจ

สุขภาพใจ : โครงการทูปิ่นมเบอร์วัน มีกรีปไลน์แลกเปลี่ยนระหว่างครู ผู้ปกครอง เพื่อดูแลนักเรียน

ด้านกระบวนการบริหารจัดการ

การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม: กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและเครือข่ายผู้ปกครองช่วยดูแลและคณะครูผู้บริหาร 4 ด้าน ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม โดยมีลักษณะสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบท ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนค่อนข้างใกล้ชิดกับเด็กและมีการเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านงานแกะสลัก, วิทยาลัยช่างทองหลวง และสำนักงานเขตทวีวัฒนาเข้ามาดูแล

กิจกรรมที่ 2 :สรุปผลการตอบแบบสำรวจ และแนวโน้มที่เกิดขึ้น

โรงเรียนมัธยมปรุณาวาสมีผู้เข้าร่วมการตอบแบบสำรวจจำนวน 34 คน กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนจำนวน 12 คน, ผู้ปกครองจำนวน 10 คน, ครูจำนวน 11 คน, และผู้บริหารจำนวน 1 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีผลการสำรวจดังนี้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน

ทักษะการบริหารจัดการอารมณ์อยู่ในระดับสำคัญมากที่สุด สามารถนำไปปรับพัฒนาในเรื่องทักษะของผู้เรียนที่จะส่งผลกระทบต่อด้านคุณภาพผู้เรียนต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการประเมินคุณภาพผู้เรียน โดยการบันทึกผลการปฏิบัติจริงของนักเรียนในด้านทักษะ กระบวนการ/ความรู้ และมีการให้ผลสะท้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนสะท้อนพฤติกรรมการณ์เรียนรู้ของผู้เรียน

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการ

คุณภาพการบริหารจัดการที่มากที่สุดในสถานศึกษาได้แก่ ด้านสมรรถนะความสามารถครูและด้านความปลอดภัย และต้องการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการบริหารจัดการด้านการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร สภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และการบริหารจัดการข้อมูล ให้มีคุณภาพมากขึ้น ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมทางสถานศึกษาได้มีช่องทางการสื่อสารผ่านเว็บไซต์ โซเชียลมีเดียของสถานศึกษาและสามารถติดต่อผู้บริหารโดยตรงได้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน

การเรียนการสอนในปัจจุบัน ใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) มากที่สุด ส่วนแบบสำรวจพบว่า ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) สามารถนำข้อมูลนี้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการปรับรูปแบบการเรียนให้สอดคล้องต่อการพัฒนาผู้เรียน เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ การสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft PowerPoint และ สื่อออนไลน์ในการอธิบายเนื้อหา เช่น คลิปวิดีโอ การนำเสนอการสอน เป็นต้น สำหรับรายวิชาที่เปิดสอนในปัจจุบันมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพและสามารถตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียนได้ ส่วนความต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือ อาทิ การเชิญบุคคลภายนอกหรือบุคคลต้นแบบ การจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษา และการจัดกิจกรรม workshop เพื่อเป็นการเสริมกระบวนการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนควรเน้นการวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการเพิ่มเติมในเรื่องการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน เน้นการสร้างความรู้เข้าใจให้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม

กิจกรรมที่ 3 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ภาพที่ 16: กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังโรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

การระดมความคิดเห็นของสถานศึกษาในการหาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของสถานศึกษาผ่านการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการออนไลน์ ได้ผลลัพธ์ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้มีความรับผิดชอบตนเอง
 - นิยาม ผู้รู้หน้าที่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย รักการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความสามารถหลากหลาย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก
- 2) ผู้มีความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ
 - นิยาม ผู้ที่มีเป้าหมาย มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ มีทักษะการคิดแบบบูรณาการ พัฒนาความโดดเด่นของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และสามารถประกอบอาชีพสุจริตได้ในอนาคต
- 3) ผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยี
 - นิยาม ใช้เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ทางบวกและมีจริยธรรม คิดวิเคราะห์ สามารถแสวงหาความรู้หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการเทคโนโลยี
- 4) ผู้มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคม
 - นิยาม ผู้มีคุณธรรม เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นพลเมืองดีรู้จักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม มีสำนึกรักความเป็นไทย รักชาติ

ความเห็นเพิ่มเติม

- ความรับผิดชอบ : เน้นเรื่องการรับผิดชอบต่อตนเอง งานที่ได้รับมอบหมาย
- จิตสาธารณะ : กิจกรรมนอกห้องเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมกับสังคม ชุมชน มีคุณลักษณะเป็นผู้มีความเสียสละและให้การช่วยเหลือผู้อื่น

กิจกรรมที่ 4 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบงชี้

จากกิจกรรมที่ 3 การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง ทำให้ได้คุณลักษณะตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้มีความรับผิดชอบตนเอง 2) ผู้มีความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ 3) ผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยี 4) ผู้มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคมคณะวิจัยและสถานศึกษาจึงได้ร่วมกันประชุมแบบมีส่วนร่วม เพื่อเลือกกลุ่มพฤติกรรมหลักที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยได้สรุปเป็นกลุ่มพฤติกรรมที่ 1 ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (ดังแสดงในตารางของสีขา) ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นแกนหลักในการจัดทำสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ในกระบวนการถัดไป ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 12: การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
1. ผู้มีความรับผิดชอบตนเอง	ผู้รู้หน้าที่ต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย รักการเรียนรู้ มีทักษะชีวิต ดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข มีความสามารถหลากหลาย พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก	1. มีวินัย รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ ต่อหน้าที่ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือตนเองเบื้องต้น 2. แก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ ปัจจุบันได้และแยกแยะสิ่งที่ไม่ควรทำตามเวลาที่เหมาะสม และอดทนต่อปัญหาและอุปสรรค 3. มีสุขภาพกาย แข็งแรง สุขภาพจิตที่ดี 4. ยอมรับผลที่ตัวเองกระทำลงไป ทั้งในด้านที่ดีและที่เกิดความเสียหาย
2. ผู้มีความรู้เพื่อการประกอบอาชีพ	ผู้ที่มีเป้าหมาย มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ มีทักษะการคิดแบบบูรณาการ พัฒนาความโดดเด่นของตนเอง อย่างเต็มศักยภาพ และสามารถประกอบอาชีพสุจริตได้ในอนาคต	1. สามารถรู้ได้ว่าสนใจประกอบอาชีพอะไร ฝึกฝนทักษะเกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจและเชี่ยวชาญ 2. จัดจำวิธีการและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพ ผลิตภัณฑ์ ผลงาน และทักษะต่าง ๆ ให้โดดเด่นต่างจากงานเดิม 3. พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงมีความสามารถหลากหลายและมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชีพที่เกิดขึ้นในอนาคต ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลก 4. ศึกษาและแสวงหาความรู้ใหม่ๆเพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยี	ใช้เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ ทางบวกและมีจริยธรรม คิด	1. นำเทคโนโลยีมาแก้ปัญหาในชีวิต ใช้เทคโนโลยีในการแสวงหา

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
	วิเคราะห์ สามารถแสวงหาความรู้หรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาผ่านกระบวนการเทคโนโลยี	<p>ความรู้เพื่อพัฒนาความรู้ของผู้เรียนสร้างสรรค์นวัตกรรมช่วยเหลือสังคม</p> <p>2. ใช้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม หลากหลาย ถูกต้อง</p> <p>3. ตระหนักถึงผลดี ผลเสีย ไม่ละเมิดสิทธิ์ผู้อื่น รวมถึงการรู้เข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมาย พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และ พ.ร.บ.อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. เป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาไทยที่ดี</p>
4. ผู้มีจิตสาธารณะและรับผิดชอบต่อสังคม	ผู้มีคุณธรรม เสียสละเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นพลเมืองดีรู้จักการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม มีสำนึกรักความเป็นไทย รักชาติ	<p>1. มีน้ำใจเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนช่วยเหลืองานชุมชน บ้าน วัด โรงเรียนเด็ก สตรี คนชรา และเป็นคนจัดทำโครงการต่าง ๆ</p> <p>2. ทำตามกฎระเบียบของชุมชนและชาติใช้และดูแลทรัพย์สินส่วนรวมอย่างมีความรับผิดชอบและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม</p>

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษาเพื่อจัดทำรายละเอียดพจนานุกรมสมรรถนะ เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน โดยอ้างอิงข้อมูลจากกิจกรรมเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน นำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน มาจัดแกนกลุ่มพฤติกรรม จากนั้นได้มีการระดมความคิดเห็นกับสถานศึกษาในการเลือกแกนพฤติกรรมหลัก จัดระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะสามารถใช้เป็นระดับในการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำสมรรถนะหลักของสถานศึกษาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (PCBE: Personalized Competency-based Education) ของโรงเรียนมัธยมบูรณาวาส ไคสมรรถนะหลัก คือ 1) การรับผิดชอบตนเอง 2) การพัฒนาดตนเองสู่อาชีพ 3) การใช้เทคโนโลยี 4) การขับเคลื่อนสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การรับผิดชอบตนเอง

นิยาม :

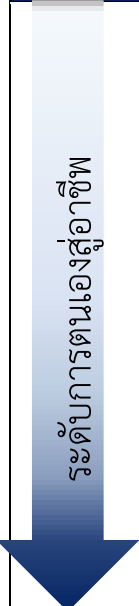
การบอกบทบาทหน้าที่ได้ ตั้งใจ เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง กำกับตนเอง ส่งงานครบและตรงเวลา ผลงานมีความเรียบร้อยสมบูรณ์ ทำงานตรงตามมาตรฐาน มีการเตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการทำงาน สืบค้นข้อมูลล่วงหน้า ควบคุมตนเองได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
 ระดับการรับผิดชอบตนเอง	1	บอกได้	บอกบทบาทหน้าที่ได้ แต่ยังไม่ปฏิบัติ
	2	ปฏิบัติตาม	พยายามปฏิบัติตามคำเตือน รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง แต่ต้องมีคนอื่นคอยเตือน
	3	กำกับตนเอง	ตั้งใจ เอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง กำกับตนเองได้ไม่ต้องให้คนอื่นเตือน
	4	ทำงานตามมาตรฐาน	ส่งงานครบและตรงเวลา มีระเบียบวินัยในตนเอง ผลงานมีความเรียบร้อยสมบูรณ์ ทำงานตรงตามมาตรฐาน
	5	เตรียมพร้อมล่วงหน้า	เตรียมความพร้อมล่วงหน้าในการทำงาน สืบค้นข้อมูลล่วงหน้า ควบคุมตนเองได้

2. การพัฒนาตนเองสู่อาชีพ

นิยาม :

การอธิบายข้อมูลอาชีพ รู้และอธิบายความชอบ ความถนัดของตนเองได้ มีการตั้งเป้าหมายในชีวิต มีแผนงาน ปฏิบัติตามขั้นตอนในการทำงาน และริเริ่ม สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
	1	อธิบายข้อมูล	อธิบายถึงคำบรรยายข้อมูลอาชีพหรือทักษะที่ต้องใช้ในอาชีพได้
	2	อธิบาย ความชอบ ความถนัด	รู้และอธิบาย ความชอบ ความถนัดของตนเองได้ แต่ยังไม่กำหนดเป้าหมายในชีวิตไม่ได้
	3	ตั้งเป้าหมาย	ตั้งเป้าหมายในชีวิต และมีแผนการ ขั้นตอน วิธีการพัฒนาตนเองไปสู่อาชีพ
	4	ปฏิบัติตาม ขั้นตอน	เริ่มลงมือทำงาน ปฏิบัติตามขั้นตอน ลงมือปฏิบัติงานทุกอย่างไปหรืองานเกี่ยวกับอาชีพได้
	5	สร้างสรรค์ ผลงาน	ริเริ่ม สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในสายอาชีพ

3. การใช้เทคโนโลยี

นิยาม :

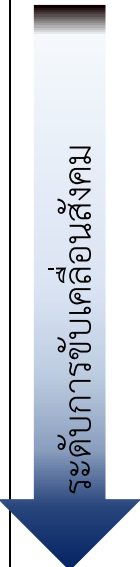
การใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สืบค้นข้อมูล เลือกใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงาน ประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผลงานและบูรณาการอย่างรอบด้าน พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อนำมาสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ และถ่ายทอดความรู้และวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารและพัฒนาความรู้ได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
	1	ใช้สื่อสาร หาข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน ในการสื่อสาร สืบค้นข้อมูล หาความรู้
	2	ใช้เหมาะสมกับงาน	เลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับงาน
	3	ประยุกต์ใช้รอบด้าน	เลือกและประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีหลากหลายร่วมกัน เพื่อพัฒนาผลงานและบูรณาการอย่างรอบด้าน
	4	สร้างนวัตกรรม	พัฒนาเทคโนโลยีที่มีอยู่ เพื่อนำมาสร้างสรรค์นวัตกรรมได้
	5	ถ่ายทอด	ถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีและวิธีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารและพัฒนาความรู้ได้

4. การขับเคลื่อนสังคม

นิยาม :

การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ช่วยเหลือผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม แสวงหาโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม ตลอดจน เชิญชวน ประชาสัมพันธ์ รมรงค์พาผู้อื่นมาร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม และริเริ่มจัดทำกิจกรรมเพื่อสังคมได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
	1	ปฏิบัติตาม	ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม
	2	ช่วยเหลือผู้อื่น	เข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ต่างๆ ช่วยเหลือผู้อื่นตามสมควร และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
	3	แสวงหาโอกาส	แสวงหาโอกาส เข้าร่วม กิจกรรมในการช่วยเหลือสังคม
	4	เชิญชวน รมรงค์	เชิญชวน ประชาสัมพันธ์ รมรงค์เพื่อพาผู้อื่น มาร่วมทำกิจกรรมช่วยเหลือสังคม
	5	ริเริ่ม	ริเริ่ม จัดทำกิจกรรมเพื่อสังคมได้

แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาฐานสมรรถนะ โรงเรียนมัธยมปทุมทวารวดี

จากการจัดทำโครงสร้างสมรรถนะหลักของสถานศึกษาต่อเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษาโดยโรงเรียนไม่ต้องการนำเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นหลัก แต่ต้องการเน้นพัฒนาผู้เรียนมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนโดยมีการบูรณาการกรอบสมรรถนะหลักของสถานศึกษาในการจัดกิจกรรมโครงการพัฒนาผู้เรียนในด้านอื่น ๆ เช่น การคิดค้นนวัตกรรม ทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น เริ่มจากการประชุมภายในสถานศึกษาเพื่อหาแนวทางของการปรับกรอบสมรรถนะบูรณาการในแนวทางจัดกิจกรรมที่เพิ่มเติมขึ้นมา เช่น โครงการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้โครงการที่เรากำหนดขึ้นไปสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่กำหนด แต่ไม่เพิ่มที่ตัวชี้วัดโดยตรง เพียงแต่ปรับให้ตัวชี้วัดมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในการพัฒนาฐานที่ 2 และมาตรฐาน 3 ของสถานศึกษาจะมีการจัดการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมากกว่าการเรียนรู้ภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวและสร้างการมีส่วนร่วมโดยจัดทำการประชุมชี้แจงระดับของสมรรถนะที่พึงประสงค์เพื่อวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน

4.2.2.4 การเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

การเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน สามารถแบ่งออกเป็น 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) สรุปผลการตอบแบบสำรวจและแนวโน้มที่เกิดขึ้น 3) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และ 4) การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อให้ได้พฤติกรรมหลักของผู้เรียนที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน และวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 : วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

“เป็นผู้นำทางด้านอาชีวศึกษา ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มาบูรณาการ และบริหารจัดการเรียนการสอน อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานสากล ผลิตรกำลังคนรองรับระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เพื่อตอบสนองนโยบายไทยแลนด์ 4.0”

จากขอมูลวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสามารถจำแนกจุดเน้นที่สะท้อนถึงการกำหนดมาตรฐานการศึกษาตามวิสัยทัศน์และบริบทของสถานศึกษา ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

เทคโนโลยีดิจิทัล มาบูรณาการ และบริหารจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

ผลิตรกำลังคนรองรับระบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

เป็นผู้นำทางด้านอาชีวศึกษา

ความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ผู้นำด้านอาชีวศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน เพื่อผลิตรกำลังคนเพื่อรองรับ EEC (นโยบายไทยแลนด์ 4.0) มีแผนการบริหารหลักสูตรโดยปรับสภาพตามความเป็นจริงในปัจจุบันโดยมีส่วนร่วมจากชุมชนที่ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ สถานประกอบการ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ผลผลิตคือ ผู้เรียนประสบความสำเร็จและอยู่ได้ มีหลักการบริหาร คือ เน้นการพึ่งพาตนเอง เนื่องจากเป็นโรงเรียนเอกชน และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐที่จำกัด จำเป็นต้องอยู่ด้วยตนเองให้ได้ และการเปลี่ยนแปลงจะต้องสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน ส่วนกระบวนการในการจัดการ เน้นจากภายในสู่ภายนอก มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง (Brain storming) มีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ เช่น google classroom การเรียนการสอนที่ใช้วิดีโอเพื่อสอนทักษะอาชีพ (Microsoft team 365) รวมถึงมีการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อติดตามนโยบายรัฐ และดำเนินนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ รวมถึงผู้ปกครองและเด็กเกิดความพึงพอใจ

กิจกรรมที่ 2 : สรุปผลการตอบแบบสำรวจ และแนวโน้มที่เกิดขึ้น

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech) มีผู้เข้าร่วมการตอบแบบสำรวจจำนวน 31 คน กลุ่มประชากร ได้แก่ ผู้เรียน 10 คน, ผู้ปกครอง 10 คน, ครู 10 คนและผู้บริหาร 10 คน เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีผลการสำรวจดังนี้

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์

จากการแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสำรวจเก็บข้อมูลพบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษามีความต้องการผู้เรียนที่มีคุณลักษณะเป็นคนดี มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ เป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์ซื่อสัตย์ มีทักษะการตั้งเป้าหมายและนำตนเองเป็นผู้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำงานและแก้ไขปัญหา ผู้เรียนเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน มีการตั้งเป้าหมายให้ผู้เรียนสามารถเรียนจบและประกอบอาชีพที่มั่นคง ตรงตามสาขาวิชาความรู้ที่เรียน ตัวอย่างเช่น อาชีพวิศวกรคอมพิวเตอร์ วิศวกรภายในโรงงาน นักออกแบบและเจ้าของธุรกิจ

ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา

มีการบริหารจัดการบุคลากร (ครู เจ้าหน้าที่) การบริหารสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ของสถานศึกษาการจัดสรรงบประมาณแผนงาน กิจกรรมต่างๆและด้านการบริหารจัดการข้อมูลอย่างมีคุณภาพในด้านการพัฒนาคุณภาพได้มีข้อเสนอแนะต่อการจัดหลักสูตรที่ทันต่อเทคโนโลยี เสริมทักษะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตรวมถึงการพัฒนาด้านสัดส่วนจำนวนผู้เรียนต่อครูและวิธีการประเมินผลการทำงาน เพื่อให้ตอบโจทย์การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ในด้านช่องทางการติดต่อสื่อสารกับสถานศึกษาได้แก่ เว็บไซต์และโซเชียลมีเดียของโรงเรียน ติดต่อผู้บริหารโดยตรง

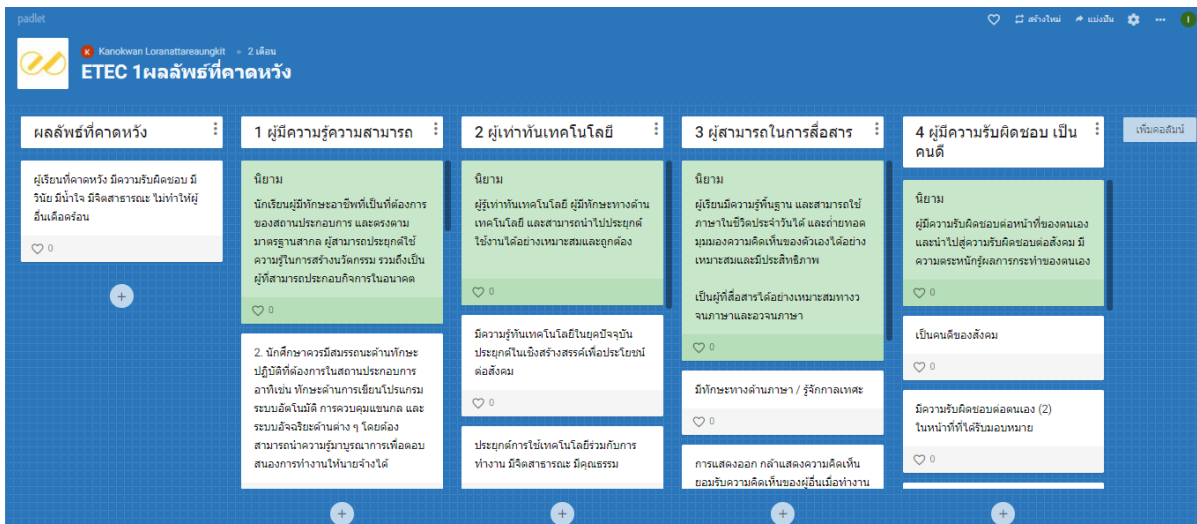
ความคิดเห็นต่อมาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

การเรียนการสอนในปัจจุบัน ใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน (Activity-Based Learning) มากที่สุด ส่วนแบบสำรวจพบว่า ต้องการให้จัดการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) มากที่สุด เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ ได้แก่ การสอนผ่านโปรแกรมนำเสนองาน Microsoft PowerPoint และ สื่อออนไลน์ในการอธิบายเนื้อหา เช่น คลิปวิดีโอ การนำเสนอการสอน เป็นต้น สำหรับรายวิชาที่เปิดสอนในปัจจุบันมีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ และสามารถตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียนได้ ส่วนความต้องการให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้แก่ การจัดกิจกรรม workshop การเชิญบุคคลภายนอกหรือบุคคลต้นแบบ และการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาเพื่อเป็นการเสริมกระบวนการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ควรเน้นการวัดผลประเมินผลผู้เรียนจากทักษะและพฤติกรรมทางอารมณ์ และสร้างมาตรฐานเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนต่อไป

กิจกรรมที่ 3 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ภาพที่ 17: กิจกรรมการระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

จากการประชุมแบบมีส่วนร่วมกับครูและผู้บริหารวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเพื่อระดมความคิดเห็นในการระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของสถานศึกษา โดยเริ่มต้นจากการระบุพฤติกรรมที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน จากนั้น ได้มีการจับกลุ่มพฤติกรรมเพื่อสร้างแผนพฤติกรรมหลักในการระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์

1) ผู้มีความรู้ความสามารถ

นิยาม ผู้เรียนผู้ที่มีทักษะอาชีพที่เป็นต้องการของสถานประกอบการ และตรงตามมาตรฐานสากล ผู้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างนวัตกรรม รวมถึงเป็นผู้สามารถประกอบกิจการในอนาคต

2) ผู้เท่าทันเทคโนโลยี

นิยาม ผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยี ผู้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง

3) ผู้มีความสามารถในการสื่อสาร

นิยาม ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน และสามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้ และถ่ายทอดมุมมองความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นผู้สื่อสารได้อย่างเหมาะสมทั้งในบริบทของอวจนภาษาและวจนภาษา

4) ผู้มีความรับผิดชอบ

นิยาม ผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและนำไปสู่ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความตระหนักรู้ผลการกระทำของตนเอง

กิจกรรมที่ 4 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบงชี้

จากกิจกรรมที่ 3 การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง ทำให้ได้คุณลักษณะตามผลลัพธ์ที่คาดหวังของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้มีความรู้ความสามารถ 2) ผู้เท่าทันเทคโนโลยี 3) ผู้มีความสามารถในการสื่อสาร 4) ผู้มีความรับผิดชอบ คณะวิจัยและสถานศึกษาจึงได้ร่วมกันประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อเลือกกลุ่มพฤติกรรมหลักที่สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา โดยได้สรุป

เป็นกลุ่มพฤติกรรมที่ 1 ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (ดังแสดงในตารางของสีขา) ของแต่ละผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน เพื่อจุดกลุ่มพฤติกรรมหลักสู่การจัดทำสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ดังนี้

ตารางที่ 13 : การระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำพฤติกรรมบ่งชี้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
1. ผู้มีความรู้ความสามารถ	ผู้เรียนผู้มีทักษะอาชีพที่เป็นต้องการของสถานประกอบการ และตรงตามมาตรฐานสากล ผู้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างนวัตกรรม รวมถึงเป็นผู้สามารถประกอบกิจการในอนาคต	1. มีทักษะและเป็นที่ยอมรับในการสอบมาตรฐานของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และหน่วยงานต่าง ๆ และนำความรู้ไปพัฒนาตัวเองอย่างต่อเนื่อง
		2. อธิบายความรู้ได้อย่างเป็นระบบ และวางแผนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
		4. ปรับตัวให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงทางสังคม แสวงหาความรู้ เพื่อนำมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
		5. คิดและสร้างสรรค์นวัตกรรม
2. ผู้เท่าทันเทคโนโลยี	ผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยี ผู้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี และสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างเหมาะสม และถูกต้อง	1. ศึกษาและเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ทั้งการทำงาน (ประกอบอาชีพ) และแก้ปัญหา
		2. ใช้เทคโนโลยีอย่างถูกกฎหมาย และจริยธรรม
		3. ให้คำแนะนำการใช้เทคโนโลยีกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
3. ผู้มีความสามารถในการสื่อสาร	ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน และสามารถใช้ภาษาในชีวิตประจำวันได้ และถ่ายทอดมุมมองความคิดเห็นของตนเองได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นผู้สื่อสารได้อย่างเหมาะสมทั้งในบริบทของอวจนภาษาและวจนภาษา	1. ฟัง พูด เขียนได้อย่างถูกต้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง ใช้ภาษาเหมาะสม นำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการแสวงหาโอกาสในการทำงานตระหนักรู้ผลกระทบในการสื่อสารบนโซเชียลมีเดีย
		2. จัดการอารมณ์ของตนเองในการโต้ตอบกับบุคคลอื่นและยอมรับความเห็นต่าง

ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน	นิยาม	กลุ่มพฤติกรรมหลัก
4.ผู้มีความรับผิดชอบ	ผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และนำไปสู่ความรับผิดชอบต่อสังคม มีความตระหนักรู้ผลการกระทำของตนเอง	1. ซื่อสัตย์สุจริต ขยัน อดทน มีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่สร้างปัญหาให้กับสังคม ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
		2. มีความสำนึกรับผิดชอบต่อครอบครัว และสังคม และคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เคารพกติกาสังคม มีจิตสาธารณะ
		3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษา

การจัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษาเพื่อจัดทำรายละเอียดพจนานุกรมสมรรถนะ เชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน โดยอ้างอิงข้อมูลจากกิจกรรมเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน นำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน มาจัดแกนกลุ่มพฤติกรรม จากนั้นได้มีการระดมความคิดเห็นกับสถานศึกษาในการเลือกแกนพฤติกรรมหลัก จัดระดับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งจะสามารถใช้เป็นระดับในการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนได้ ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำสมรรถนะหลักของสถานศึกษาจากการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (PCBE: Personalized Competency-based Education) ของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงใต้ สมรรถนะหลัก คือ 1) การสร้างนวัตกรรม 2) การใช้เทคโนโลยี 3) การสื่อสาร 4) การขับเคลื่อนทางสังคม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างนวัตกรรม

นิยาม:

การทำความเข้าใจและอธิบายรูปแบบงานและปฏิบัติงานได้สำเร็จ ตรงตามมาตรฐาน วิเคราะห์ถ่ายทอดการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้ และริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่มาประยุกต์ใช้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการสร้างนวัตกรรม	1	อธิบายได้	ทำความเข้าใจและอธิบายรูปแบบการทำงานและทักษะอาชีพที่เกี่ยวข้องได้
	2	ทำหน้าที่สำเร็จ	ปฏิบัติงาน ทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายได้สำเร็จ
	3	ทำหน้าที่ตามมาตรฐาน	ปฏิบัติงาน ทำหน้าที่ได้ตรงตามมาตรฐานการทำงาน และความปลอดภัยมีความรู้ตรงตามมาตรฐาน
	4	ถ่ายทอดวิธีการ	วิเคราะห์ สาเหตุของปัญหาและนำมาแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ ตลอดจนถ่ายทอดวิธีการทำงานให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง ตรงตามมาตรฐาน
	5	สร้างนวัตกรรม	ริเริ่ม สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่มาประยุกต์ใช้ในงาน เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมได้

2. การใช้เทคโนโลยี

นิยาม:

การใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน ในการสื่อสารค้นคว้าข้อมูลทั่วไป ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี วิเคราะห์ลักษณะงานและข้อดีข้อเสียของเทคโนโลยีเลือกใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมกับการทำงาน และริเริ่ม สร้างสรรค์เทคโนโลยีใหม่ๆตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการใช้เทคโนโลยี	1	สื่อสารค้นคว้า	ใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน ในการสื่อสารค้นคว้าข้อมูลทั่วไป
	2	ทำงานพื้นฐาน	ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ในการทำงานพื้นฐานทั่วไป
	3	เลือกใช้เหมาะสม	วิเคราะห์ลักษณะงานและข้อดี ข้อเสียของเทคโนโลยีเพื่อนำมาเลือกใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
	4	เลือกใช้ขั้นสูง	วิเคราะห์บริบท ความต้องการในสายอาชีพ เพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีขั้นสูงที่เหมาะสม
	5	สร้างเทคโนโลยี	ริเริ่ม สร้างสรรค์เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน

3. การสื่อสาร

นิยาม:

การใช้ภาษาในการพูด สื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ทั้งวจนภาษาและอวจนภาษา ออกแบบเรื่องราวในการนำเสนอ จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการสื่อสาร วิเคราะห์ แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ และประยุกต์ใช้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าว สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
 ระดับการสื่อสาร	1	สื่อสารทั่วไป	ใช้ภาษาไทยในการพูด สื่อสารทั่วไปได้
	2	สื่อสารอย่างเหมาะสม	ใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทางวจนภาษาและอวจนภาษา
	3	ออกแบบเรื่องราว	ออกแบบเรื่องราวในการนำเสนอ โดยสามารถนำเสนอได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน มีความเหมาะสมต่อผู้ฟัง
	4	จัดเตรียมข้อมูล	จัดเตรียมข้อมูลเพื่อการสื่อสารและตอบคำถาม วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อการสื่อสารและสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้
	5	โน้มน้าวสร้างแรงบันดาลใจ	ประยุกต์ใช้การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น และเพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานของตนเองได้

4. การขับเคลื่อนทางสังคม

นิยาม:

การรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และนำไปสู่ความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม และสื่อสาร รมรงค์หรือเชิญชวนให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แกน	ระดับ	ความเชี่ยวชาญ	พฤติกรรมบ่งชี้
ระดับการขับเคลื่อนทางสังคม	1	ทำเมื่อบอก	พยายามมีระเบียบวินัย จะทำเมื่อมีผู้อื่นบอกหรือคอยเตือน
	2	กำกับตนเอง	กำกับตนเองให้มีระเบียบวินัยได้ด้วยตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง
	3	ช่วยเหลือผู้อื่น	มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตสาธารณะ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และรับผิดชอบต่อสังคม
	4	สร้างเครือข่าย	สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม
	5	รณรงค์เชิญชวน	สื่อสาร รณรงค์หรือเชิญชวนให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบต่อสังคม

แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาฐานสมรรถนะ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

จากข้อมูลการจัดทำโครงสร้างสมรรถนะ การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานที่ 1 จะมีการบูรณาการตามความต้องการของสถานศึกษา สถานประกอบการที่ทำ MOU และหลักสูตรจากประเทศเยอรมนี ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อความต้องการผู้เรียนที่มีสมรรถนะที่พึงประสงค์ รวมถึงบูรณาการกับฐานสมรรถนะของวิชาชีพในสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อใช้กับผู้เรียนและประสานงานร่วมกับประเทศเยอรมนีเพื่อเลือกสมรรถนะที่เหมาะสมโดยพัฒนาให้สอดคล้องกับนโยบายไทยแลนด์ 4.0 และ EEC เช่น ระบบแมคาทรอนิกส์ หุ่นยนต์ สถานประกอบการจะระบุคุณสมบัติของผู้เรียน หลังจากการกำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียน นำข้อมูลที่ได้มาประชุมหารือการจัดทำแนวทางพัฒนามาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3 โดยปรับข้อมูลข้อเสนอแนะที่ได้จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับหลักสูตร โดยผู้เรียนจะถูกจำแนกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ จบแล้วทำงานอะไร และจบแล้วจะเรียนต่ออะไร รวมถึงบูรณาการการพัฒนาในด้าน Soft skill ทักษะวิชาการ เน้นพัฒนาให้ทันสมัยเข้าไปในหลักสูตรด้วย

4.3 การประกันคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้มีการจัดการประกันคุณภาพการศึกษาตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545ที่กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการ ของการจัดการศึกษา ที่มุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียด ให้มีระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งจัดทำโดย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด และระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษาโดยมี สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ดำเนินการประเมินผลและ ติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจัดส่งรายงานผลการประเมินจากการ ติดตามตรวจสอบดังกล่าวพร้อมข้อเสนอแนะให้แก่สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับ ดูแลสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยคณะวิจัย

ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์เอกสารการประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินภายนอก การสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษาและการสัมภาษณ์เชิงลึกร่วมกับสถานศึกษาโดยมีรายละเอียดการทำประกันคุณภาพการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาดังนี้

4.3.1 ถอดบทเรียนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.3.1.1 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

1) ถอดบทเรียนการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดแผนพัฒนา 5 ปี ของสถานศึกษา การกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด การวัดและประเมินผลโดยอ้างอิงจากมาตรฐานการศึกษาของชาติให้ต้อบโจทย์การพัฒนาผู้เรียน การจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพจะมีการจัดประชุมร่วมกันทั้งสถานศึกษาตามวงจร PDCA ตั้งแต่การกำหนดตัวชี้วัด มอบหมายงาน การจัดทำโครงการตามเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา และการวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) เพื่อจัดทำแนวทางหรือกลไกในการพัฒนาและประกันคุณภาพสู่การนำไปปฏิบัติจริง ได้แก่ การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติงาน ทุกคนในโรงเรียนรับรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติต่อเนื่อง เน้นการทำงานเป็นทีม มีหัวหน้างานเป็นหลักในการถ่ายทอด และผู้บริหารดูแลอย่างใกล้ชิด ในด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะมีการประชุมกับคณะกรรมการสถานศึกษาทุกปี การศึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ การบริหารงานของสถานศึกษาเป็นรูปแบบกระจายอำนาจ เช่น งานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระจะดำเนินการ แล้วรายงานแบบลำดับขั้น เรื่องของประกันคุณภาพ จะได้รับความเห็นชอบจากกรรมการสถานศึกษาเช่นเดียวกัน ส่วนกรรมการจะมีการคัดเลือกทุกปีการศึกษา เริ่มจากห้องเรียน สายชั้น และเป็นของโรงเรียน ในด้านภาคีเครือข่าย เนื่องจากสถานศึกษาได้มีการจัดโครงการพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายโครงการ ได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกที่ต้องการร่วมพัฒนาผู้เรียนและมีผลลัพธ์การพัฒนาที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ทำให้การสนับสนุนในปีต่อ ๆ ไปเพิ่มขึ้น ข้อดี โรงเรียนมีพื้นที่กว้าง ผู้เรียนมีคุณภาพทำให้อุบลคนภายนอกมาทำกิจกรรม ทำให้โรงเรียนมีความพร้อมรับสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเป็นอย่างดี รวมถึงการบริหารของผู้บริหารที่ชัดเจน ครูทำงานเป็นทีมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมีวิทยากรท้องถิ่นมาจัดอบรม เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง รวมถึงการจัดงาน ตัดเย็บ และมีหน่วยงานภายนอกมาทำ CSR ทั้งในและต่างประเทศ เช่น Starbuck TOT การทำอากาศยาน ในการจัด workshop ทำระบบโซล่าเซลล์ กังหันชัยพัฒนา การปลูกต้นไม้ กิจกรรมเกษตร

4.3.1.2 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนวัดพลมานีย์

แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาหลังจากได้รับคำสั่งหรือนโยบาย 2) ร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานผ่านวงจร PDCA เพื่อให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ โดยต้องมีการประสานงาน วางแผน สร้างความเข้าใจร่วมกันภายในสถานศึกษา 3) กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน 4) วางแผนติดตามงานเป็นระยะให้ตรงตามแผนงาน 5) หากต้องมีการแก้ไข ก็นำมาปรับปรุงและประชุมให้ได้ข้อสรุปเดียวกัน มีการทำงานที่เป็นแนวทางเดียวกัน โดยในสถานศึกษาจะมีกำหนดบทบาทการทำงานโดยเลือกจากหัวหน้าสายชั้นที่ผ่านการเลือกจากครูแต่ละสายชั้นมาแล้ว และเลือกบุคคลที่มีศักยภาพตามงานที่จะมอบหมาย เป็นหน้าที่ของผู้บริหารต้องวางบทบาทให้ชัดเจน ต้องเลือกใช้คนให้เหมาะสมความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาจะมาจากการที่ทุกคนร่วมมือกัน รับผิดชอบต่อวัตถุประสงค์และข้อดีที่จะเกิดกับครูทุกคนในโรงเรียน จึงสามารถกำหนดกลไกการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ได้แก่

1. ควบคุมคุณภาพจากต้นสังกัด โดยการระดมความคิดเห็นจากครูในโรงเรียน ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา
2. การติดตาม ตรวจสอบจากต้นสังกัด ในการดูแล สนับสนุนสถานศึกษาในเรื่องงบประมาณและการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ
3. การติดตามผลการดำเนินงานผ่านการนิเทศก์การสอนครูเดือนละครั้ง ให้ครูจับคู่ประเมินกันเอง ขึ้นต่อมาคือให้ฝ่ายบริหารประเมินและเชิญกรรมการการศึกษาต่างๆนิเทศการสอนในเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยี โดยโรงเรียนวัดพลมานีมีการกำหนดหัวข้อการประเมินแต่ละครั้งดังนี้ 1) เครื่องมือหรือสื่อที่ใช้นำเสนอประกอบการสอน 2) แผนการสอน 3) วิจัยชั้นเรียน 4) สื่อการสอนเน้นสื่อเทคโนโลยี

4.3.1.3 การประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

แนวทางในการพัฒนาเริ่มจากการทบทวนปัจจัยภายในและภายนอก เช่น นโยบายของสำนักงานการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายของมหาวิทยาลัย เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ มีการวางแผนการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีการจัดทำคู่มือประกันคุณภาพซึ่งจะกำหนดตัวบ่งชี้การดำเนินการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้เห็นชอบ แล้วดำเนินการตามที่กำหนดในคู่มือและประเมินผลความสอดคล้องกับแผนพัฒนาของสถานศึกษาต่อไป

การประกันคุณภาพภายในได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการประเมินโรงเรียนภายนอกรอบที่ 3 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนั้นโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทางสถานศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) ได้มีการวางแผนให้ครูจัดกิจกรรมการสอนอย่างหลากหลาย โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเด็กมีความแตกต่างกันมาก อาทิ การจัดทำโครงสร้างและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นโดยการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน เช่น การเปิดร้านเสริมสวย ร้านกาแฟ เบเกอรี่ เพื่อรองรับสำหรับเด็กที่ไม่ได้ต้องการศึกษาต่อ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้เด็ก และมีการนิเทศก์การสอนอย่างเหมาะสม รวมถึงส่งเสริมครูโดยการอบรมการจัดการเรียนการสอนโดยมีผู้เรียนเป็นสำคัญ และการจัดการเรียนรู้แบบไทยแลนด์ 4.0 และ Active learning เนื่องจากโรงเรียนมีแผนพัฒนาของโรงเรียนที่ดำเนินการไว้ แต่สิ่งที่โรงเรียนทำไม่สอดคล้องกับการประเมินภายนอก ทำให้โรงเรียนต้องปรับแผนส่งผลให้ครูมีภาระงานมากขึ้น

หลังจากนั้นโรงเรียนจึงนำแผนจากภายนอกมาปรับให้เข้ากับโรงเรียน เพื่อจะได้ทำงานครั้งเดียวและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมถึงสามารถรองรับการประเมินได้หลายหน่วยงาน ทั้งประกันภายในและภายนอก นอกจากนี้จุดแข็งที่ทำให้ระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาประสบความสำเร็จคือ การที่บุคลากรทางการศึกษามีความเข้มแข็ง ทำงานเป็นทีม มีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาและโครงสร้างแผนการดำเนินงาน รู้จักแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนก่อน มีการวางแผนติดตามผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมเพื่อให้แผนเสร็จตามที่กำหนดไว้ มีทีมงานสรุปผลรวมถึงมีทีมงานออนไลน์ที่มีความรู้เรื่องเทคโนโลยีในการจัดระบบฐานข้อมูลในสถานศึกษาและทางสถานศึกษาได้มีการพัฒนาศักยภาพครูผ่านการจัดอบรม โดยเชิญวิทยากรภายนอกมาเสริมทักษะและความรู้ให้ครูในสถานศึกษา การจัดสรรงบประมาณจะได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัด สหกรณ์โรงเรียน ในด้านงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ของสถานศึกษา จะได้รับการสนับสนุนจากกรรมการสถานศึกษา และชุมชนโดยรอบผ่านการจัดทำผ้าป่าเพื่อการศึกษา

4.3.1.4 การประกันคุณภาพภายใน วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ในการทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกมีการกำหนดมาตรฐานของสถานศึกษาตามความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งอาจไม่ตรงกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาของสภาการศึกษา เริ่มจากสถานศึกษาจะกำหนดความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน การบริหารจัดการในสถานศึกษาผลลัพธ์ที่คาดหวังจากนั้นจึงสรุปภาพรวมผลลัพธ์ที่คาดหวังมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและการดำเนินโครงการต่าง ๆ ผ่านการจัดทำวงจร PDCA การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยรอบ (SWOT Analysis) ร่วมกับทุกฝ่ายในสถานศึกษา เพื่อสรุปปัญหา แนวทางการแก้ไข ปัญหาและส่งต่อข้อมูลไปถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งจะมีการประชุมกับผู้บริหารทุกสัปดาห์เพื่อวางแผนการดำเนินงาน และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

4.3.1.5 ภาพรวมการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาพบว่า แต่ละสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 14 : ภาพรวมการจัดทำแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

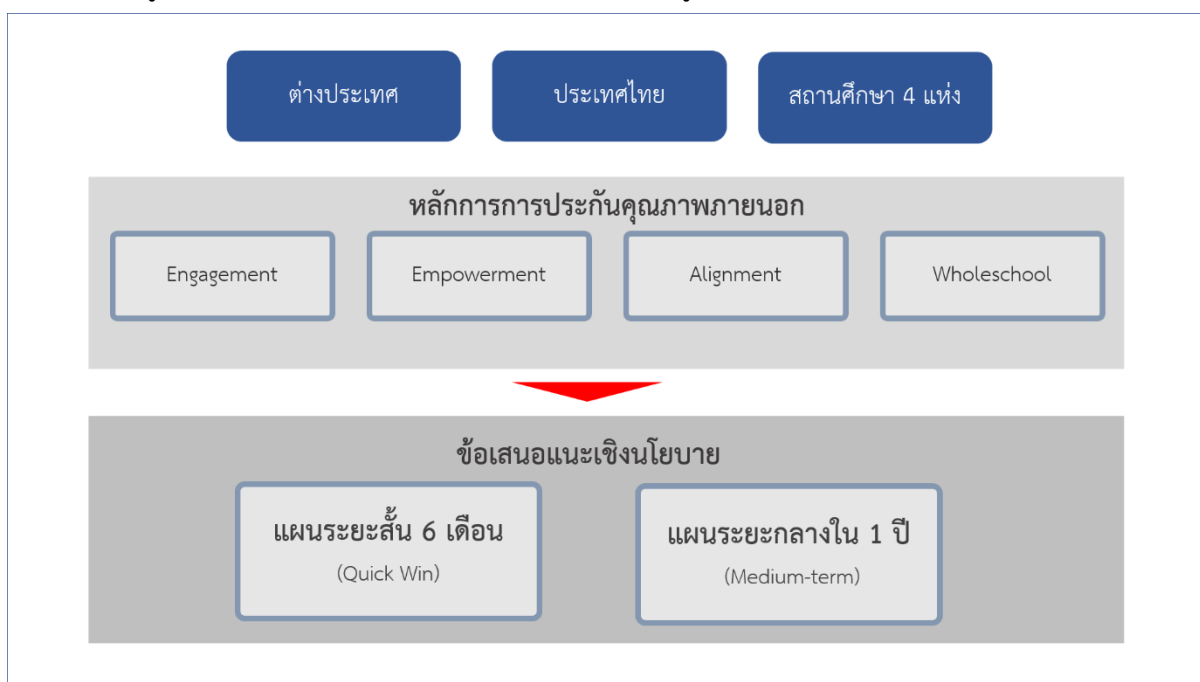
หัวข้อ	โรงเรียนบำรุงรวิวัฒนวิทยา	โรงเรียนวัดพลมานีย์	โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษา	กำหนดตามความต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพกำหนดมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	กำหนดตามความต้องการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนคือมีคุณสมบัติตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ทักษะชีวิตและทักษะอาชีพระบุตัวบ่งชี้มาตรฐานการศึกษา กำหนดมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	กำหนดตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษา เน้นการฝึกทักษะอาชีพ กำหนดมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	กำหนดมาตรฐานตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สถานประกอบการที่เป็นภาคีเครือข่ายและตัวแทนหลักสูตรเยอรมัน
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ระยะ 5 ปี และแผนพัฒนาสถานศึกษารายปีโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองแสดงความเห็นชอบ	จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ระยะ 5 ปี และแผนพัฒนาสถานศึกษารายปีโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองแสดงความเห็นชอบ	จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ระยะ 5 ปี และแผนพัฒนาสถานศึกษารายปีโดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองแสดงความเห็นชอบ	จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา ระยะ 5 ปี และแผนพัฒนาสถานศึกษารายปีโดยมีฝ่ายบริหาร สถานประกอบการและตัวแทนหลักสูตรจากเยอรมันร่วมประชุม
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานในสถานศึกษามีความชัดเจนในการบริหารทั้ง 4 ด้าน ใช้หลักการทรร่วมใจในการบริหาร	พิจารณาตามเป้าหมายหรือพันธกิจของสถานศึกษาในแผนปฏิบัติงานผู้บริหารให้ความสำคัญและวางแผนการดำเนินงานเป็นขั้นตอน	ฝ่ายบุคคลเข้มแข็ง มีการจัดสรรทีมงานเมื่อมีคนไม่เพียงพอ โดยเฉพาะฝ่ายออนไลน์	ผู้อำนวยการจะประชุมกับผู้บริหารทุกสัปดาห์เพื่อวางแผนการดำเนินงาน

หัวข้อ	โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	โรงเรียนวัดพลมานีย์	โรงเรียนมัธยมปทุมวาสา	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก
4. ดำเนินการตามแผนที่กำหนด	จัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Active learning เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน	จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	จัดกิจกรรมการสอนอย่างหลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเด็กมีความแตกต่างกันมาก จัดการเรียนรู้อย่างไทยแลนด์ 4.0 และ Active learning	ให้ครูจัดกิจกรรมการสอน จัดทำวิจัย ทั้งวิจัยในชั้นเรียน และสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามทักษะที่ตรงความต้องการของผู้ประกอบการ
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	สรุปโครงการหรือกิจกรรมร่วมกันในสถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานประจำเดือน	ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงานและดูแลให้การสนับสนุนเพิ่มเติม	ฝ่ายวิชาการกำหนดตารางการตรวจสอบคุณภาพตลอดทั้งปี การศึกษา มีการกำกับติดตามโดยฝ่ายบริหารและครูตรวจสอบคุณภาพ 1 ครั้งต่อภาคเรียน	หัวหน้าแผนกในแต่ละฝ่ายจะเป็นผู้ติดตามผลการดำเนินการและรายงานต่อฝ่ายบริหารสถานศึกษาในทุกสัปดาห์
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	วงจร PDCA และประเมินผลคุณภาพรายปีเพื่อสรุปผลการดำเนินการที่ควรทำต่อและที่ควรพัฒนาเพิ่มเติม	ประชุมหารือสรุปโครงการ 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง ระบุปัญหาและอุปสรรคของงาน โดยใช้วงจร PDCA และนำมาพัฒนาย้อนกลับเป็นแนวทางในการดำเนินการ	มีการประชุมครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำวงจร PDCA ในการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	ฝ่าย ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจัดทำวงจร PDCA ของการดำเนินการตามปฏิทินปฏิบัติงาน
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	ฝ่ายประกันคุณภาพรวบรวมข้อมูล ส่งรายงานไปที่หน่วยงานต้นสังกัด	ฝ่ายประกันคุณภาพรวบรวมข้อมูล ส่งรายงานไปที่หน่วยงานต้นสังกัด	ฝ่ายประกันคุณภาพรวบรวมข้อมูล ส่งรายงานไปที่หน่วยงานต้นสังกัด	ฝ่ายประกันคุณภาพรวบรวมข้อมูล ส่งรายงานไปที่หน่วยงานต้นสังกัด
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษามาประชุมภายในสถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาคุณภาพ	นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษามาประชุมภายในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา	นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษามาประชุมภายในสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา	นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษามาประชุมร่วมกับฝ่ายบริหาร ผู้ประกอบการและตัวแทนหลักสูตร

หัวข้อ	โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา	โรงเรียนวัดพลมานีย์	โรงเรียนมัธยมปทุมวาาส	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก
	การศึกษา			จากเยอรมันเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
9. ภาคีเครือข่าย (สนับสนุนการจัดกิจกรรม, การจัดทำโครงการ, งบประมาณ)	<ul style="list-style-type: none"> - กรมประมงและ กรมส่งเสริมการเกษตร (ทักษะการเกษตร) - สำนักงานเขตดอนเมือง - วิทยากรท้องถิ่น - หน่วยงานภายนอกมาทำ CSR 	<ul style="list-style-type: none"> - ธนาคารการออม - สถานศึกษาปลอดภัย ของกระทรวงแรงงานทำโครงการโรงเรียนปลอดภัย - โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักการศึกษาทำ MOU กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ - วิทยากรภายนอกเสริมทักษะความรู้ให้กับครู 	<ul style="list-style-type: none"> - วิทยาลัยทำ MOU กับสถานประกอบการในเรื่องของการจัดทำหลักสูตร - บริการชุมชนของวิทยาลัย

4.3.2 การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา ภายนอกสถานศึกษา ในประเทศไทยนั้น เริ่มต้นในช่วงปีพ.ศ. 2542 จากนั้นในปี พ.ศ. 2543 ได้มีการกำหนดให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยย่อว่า สมศ. ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างความมั่นใจถึงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ซึ่งคณะวิจัยได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนโครงการในครั้งนี้ เนื่องจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษามีบทบาทสำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตั้งแต่เป้าหมาย หลักการและแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนั้น คณะวิจัยจึงออกแบบการดำเนินงานแยกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1. การทบทวนวรรณกรรม ที่มาหลักการ สถานการณ์ และแนวโน้มการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา ทั้งภายในและต่างประเทศ 2. การวิเคราะห์จัดทำหลักการและกรอบแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา และ 3. การสรุปและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการขับเคลื่อนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา โดยอิงข้อมูลการถอดบทเรียนจากสถานศึกษาในโครงการและจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถแสดงเป็นภาพรวมได้ดังรูปภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 18: หลักการถอดบทเรียนการประกันคุณภาพ

4.3.2.1 ถอดบทเรียนการประกันภายนอกสถานศึกษา

จากแนวโน้มการจัดทำประกันคุณภาพในต่างประเทศเมื่อนำมาวิเคราะห์กับการประกันคุณภาพของไทยในปัจจุบัน พบว่า ประเทศไทยมีการกำหนดนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพภายในและมีการเปลี่ยนแปลงแผนการตรวจเยี่ยมตามผลการประเมินของสถานศึกษาจากการพัฒนาตัวชี้วัด เกณฑ์และวิธีการประเมิน พบว่าจนถึงปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อให้สถานศึกษาได้เลือกใช้หรือการนำหลักการ Wholeschoolมาใช้เพื่อประเมินรอบด้าน รวมถึงการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เช่น การที่หน่วยงานต้นสังกัดเข้าช่วยเหลือในสนับสนุนข้อมูล ตัวอย่างการปฏิบัติที่ดีสู่สถานศึกษาเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

4.4 การจัดทำแนวทางการพัฒนาอื่น ๆ

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาในรอบปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเองซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกันในส่วนของการสร้างภาคีเครือข่ายก็เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและการบริหารจัดการของสถานศึกษา จากการจัดทำในโครงการพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี คณะวิจัยได้ทำการถอดบทเรียนแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาอื่น ๆ ได้แก่ การสร้างภาคีเครือข่ายของแต่ละสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

4.4.1 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยา

โรงเรียนบำรุงรวิวรรณวิทยามีการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และกรรมการสถานศึกษาผ่านการประชุมทุกปีการศึกษาเพื่อรับฟังความเห็นชอบในการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากสถานศึกษามุ่งเน้นการพัฒนาทักษะผ่านการปฏิบัติจริงในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ นอกเหนือจากความรู้วิชาการ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้สู่อาชีพ ทำให้ได้รับการสนับสนุนจากสำนักเขตพื้นที่การศึกษา เขตตอนเมือง และความร่วมมือของผู้ปกครองในการจัดหาวิทยากรท้องถิ่น การสนับสนุนงบประมาณการจัดทำกิจกรรมรวมถึงมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาทำกิจกรรมร่วมกับการพัฒนาผู้เรียนในด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กร (Corporate Social Responsibility: CSR) อาทิ Starbucks, TOT, การทำอากาศยานตอนเมือง โดยเข้ามาจัดทำกิจกรรม workshop การทำระบบโซลาร์เซลล์ กิจกรรมเกษตร รวมถึงการได้รับงบประมาณสนับสนุนในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แนวทางการสร้างภาคีเครือข่าย

การที่สถานศึกษาได้มีการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาผู้เรียนที่มีความหลากหลาย สอดคล้องกับแนวทางการทำกิจกรรมของหน่วยงานภายนอก ทำให้หน่วยงานภายนอกที่เห็นผลการดำเนินงานและต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนและให้การสนับสนุนสถานศึกษาในการจัดทำกิจกรรมในปีต่อ ๆ ไปเพิ่มขึ้น

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนจากองค์กรภายนอกทำให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและพัฒนาสถานศึกษาให้ตรงกับบริบทและแนวทางการพัฒนาของสถานศึกษามากขึ้น

4.4.2 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนวัดพลมานีย์

การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาของโรงเรียนวัดพลมานีย์มีหัวใจหลักมาจากความต้องการพัฒนาของผู้บริหารสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาในการกำหนดทิศทางการพัฒนา มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีระบบติดตามผลการดำเนินงานภายในสถานศึกษา ในด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาได้สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบ ผ่านการจัดตั้งผู้ปกครองและกรรมการมูลนิธิเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและสถานศึกษา นอกจากนั้นทางสถานศึกษาได้มีการกำหนดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนอกเหนือจากด้านวิชาการ และได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากบุคคลภายนอกสถานศึกษา ได้แก่ การแข่งขันกีฬา วอลเลย์บอล การจัดทำวงมโหรีและงบประมาณพัฒนาอาคาร สถานที่ของสถานศึกษา เพื่อให้เอื้อต่อ

การจัดการเรียนรู้ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากครูที่เกษียณราชการไปแล้วมาช่วยพัฒนาผู้เรียน และการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากชุมชน นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ ธนาคารออมสิน และสำนักอนามัย เข้ามาเพื่อจัดทำโครงการร่วมกับผู้เรียน

แนวทางการสร้างภาคีเครือข่าย

เกิดจากการที่ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูได้เห็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพสถานศึกษาจึงได้ร่วมกันหาแนวทางพัฒนาผู้เรียนตามบริบทและความพร้อมของสถานศึกษา โดยการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนตามสิ่งที่วิทยากรท้องถิ่นจะสามารถเข้ามาช่วยจัดกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาผู้เรียน จนสามารถพัฒนาเป็นจุดเด่นของสถานศึกษาในการพัฒนาผู้เรียน เมื่อผู้ปกครอง ชุมชนโดยรอบสถานประกอบการหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้เห็นถึงผลงานที่เกิดขึ้น ก็จะเข้ามาติดต่อเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาเพิ่มเติมตามความต้องการพัฒนาของสถานศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สถานศึกษาได้รับการสนับสนุนด้านการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาผู้เรียน ทำให้เกิดเป็นจุดเด่นของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตอบโจทย์ความต้องการพัฒนาของสถานศึกษาให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ผ่านกระบวนการปฏิบัติจริง มีทักษะที่สามารถนำไปต่อยอดในการประกอบอาชีพได้ในอนาคต รวมถึงงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนก็สามารถนำมาเป็นทุนในการสนับสนุนผู้เรียนให้ไปแข่งขัน พัฒนาความสามารถในการจัดการแข่งขันอื่น ๆ ได้

4.4.3 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส

สถานศึกษาได้มีการจัดทำหลักสูตรผ่านการทำ MOU ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น ช่างทองหลวง ให้สถานศึกษาร่วมกิจกรรมในการทำหลักสูตร โดยเริ่มจากการที่สถานศึกษาวิเคราะห์บริบท และศักยภาพของครูเพื่อดูความสามารถ ความถนัด และจัดทำหลักสูตรพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษาและเกิดจากการพัฒนาโดยครู ในด้านการมีส่วนร่วมทางสถานศึกษาได้มีคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมรับฟังความคิดเห็น และกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา และมีการเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนในบางเรื่องเพื่อพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากด้านวิชาการ การจัดกิจกรรมหรือโครงการส่วนใหญ่จะจัดทำโดยครูในสถานศึกษา เช่น โครงการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพจากวิทยากรท้องถิ่น และชุมชนเพื่อให้สอดคล้องกับตัวชีวิตในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ความท้าทายที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานสร้างภาคีเครือข่ายคือการประสานงานกับบุคคลภายนอกในบางครั้งก็ไม่ได้ได้รับความร่วมมือ เนื่องจากบุคคลภายนอกไม่ได้เห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ทำให้ครูต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในกิจกรรมต่าง ๆ

แนวทางการสร้างภาคีเครือข่าย

เกิดจากความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนร่วมกับสถานศึกษา ทำให้เกิดความร่วมมือจากบุคคลภายนอก อาทิ ชุมชน กรรมการสถานศึกษา มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเป็นวิทยากรเข้ามาร่วมพัฒนาผู้เรียนผ่านกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ และการให้งบประมาณสนับสนุนการทำกิจกรรมเพิ่มเติม การประชุมกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาจะประชุมร่วมกับกรรมการสถานศึกษา ปีละ 1 ครั้งเพื่อหาแนวทางร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาและการกำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียน

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

สถานศึกษาได้มีการพัฒนาผู้เรียนตามบริบท และความต้องการของสถานศึกษา เกิดความมีส่วนร่วมหรือ ภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนร่วมกับชุมชน

4.4.4 ถอดบทเรียนการสร้างภาคีเครือข่าย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกได้มีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร กำหนดทิศทางของสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานจากประเทศเยอรมนี และสถานประกอบการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ตอบสนองต่อการพัฒนาแรงงานในอนาคตที่เป็นที่ต้องการ โดยจะมีการร่วมกันกำหนดสมรรถนะหลักของผู้เรียนที่ต้องการโดยอ้างอิงจากฐานสมรรถนะของวิชาชีพคือสถาบันอาชีวศึกษาเพื่อใช้กับนักศึกษา และร่วมกับประเทศเยอรมนีเพื่อเลือกสมรรถนะที่สามารถใช้กับประเทศไทยได้ มุ่งเน้นไปที่ไทยแลนด์ 4.0 และโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor:EEC)มีหน่วยงานภายนอกมาประเมินสมรรถนะของผู้เรียน ได้แก่ สถาบันฝึกฝีมือแรงงานและสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ นอกจากนี้สถานศึกษาได้พัฒนาแนวทางโดยสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมกับชุมชน

แนวทางการสร้างภาคีเครือข่าย

สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในการสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสู่ตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง

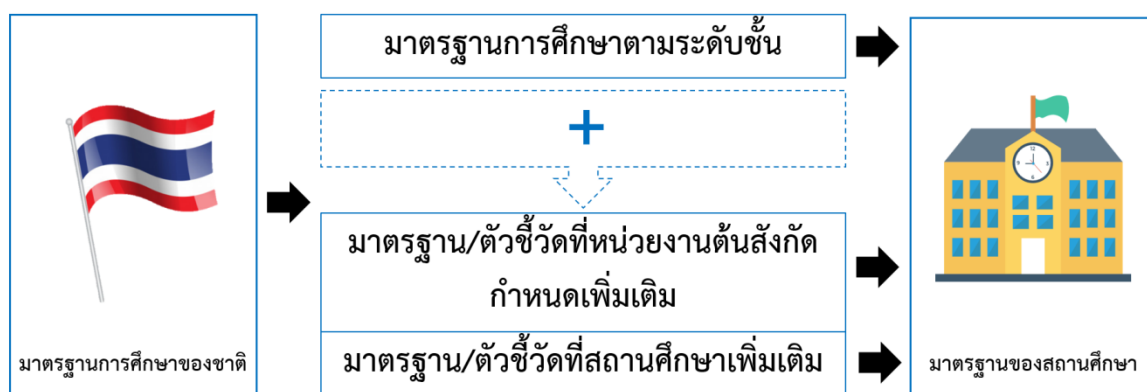
ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออกเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจากสถานศึกษา กำหนดแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

บทที่ 5 บทสรุปและอภิปรายผล

5.1 มาตรฐานการศึกษา

การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเริ่มจากการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา (Desired Outcome of Education: DOE) “คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่สามารถสร้างความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนให้กับประเทศ” และนำมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดตัวบ่งชี้ใช้ในการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยสถานศึกษาสามารถกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมตามบริบทหรืออัตลักษณ์ของสถานศึกษาได้ ดังนี้

ภาพที่ 19: การนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติ

5.1.1 สรุปผลการถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

จากการถอดบทเรียนแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการพบว่า สถานศึกษาดำเนินการตามกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 มีแนวทางการดำเนินงานสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด โดยตัวบ่งชี้ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหาร และจัดการศึกษา โดยการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีแนวทางดังนี้

- 1) **เตรียมความพร้อมการกำหนดมาตรฐานการศึกษา** แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สร้างความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา
- 2) **วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานการศึกษา** เชื่อมโยงมาตรฐานชาติและมาตรฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดกับหลักสูตรสถานศึกษาและอัตลักษณ์ของสถานศึกษา จากการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค รวมถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบายและบริบทของสถานศึกษา
- 3) **กำหนดมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้** กำหนดตัวบ่งชี้ให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา
- 4) **ตรวจสอบและทบทวนมาตรฐานการศึกษา** กำหนดแนวทางการตรวจสอบผลการดำเนินงาน
- 5) **ประชาสัมพันธ์** สถานศึกษาจะมีการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา อาทิ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน

จากการถอดบทเรียนแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาสรุปได้ว่า สถานศึกษามีการจัดทำมาตรฐานการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 โดยแต่ละสถานศึกษาจะมีการกำหนดระยะเวลา, แนวทางตรวจสอบผลการดำเนินงานและการกำหนดบทบาท ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่แตกต่างกันไปตามบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะอ้างอิงตามมาตรฐานการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ในขณะที่สถานศึกษาบางแห่งจะกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนดไว้

5.1.2 แนวทางการพัฒนาการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

จากแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาข้างต้นจะพบว่า สถานศึกษาบางแห่งใช้ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษาที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดโดยไม่ได้เพิ่มตัวบ่งชี้ตามอัตลักษณ์ของสถานศึกษา จากแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ สู่การคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ ทักษะศตวรรษที่ 21 ได้เรียนรู้ในทักษะวิชาชีพที่ตนสนใจ มีทักษะการดำรงชีวิตในสังคม รวมถึงบทเรียนการพัฒนามาตรฐานการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาในต่างประเทศ ในการกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาและบริบทของท้องถิ่น คณะวิจัยจึงได้จัดทำแนวทางพัฒนามาตรฐานการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา ภายใต้กรอบแนวคิดการเชื่อมโยงมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ โดยมีแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาดังนี้

- 1) **การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง** ศึกษาบริบทของสถานศึกษา ทบทวนแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) แนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ
- 2) **การสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา** ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
- 3) **แลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (School Vision) นำวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและความคิดเห็นจากแบบสำรวจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นไปสู่การระบุพฤติกรรมบ่งชี้จัดกลุ่มพฤติกรรมหลักและระบุคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (Desired Characteristics) ของผู้เรียน**
- 4) **การจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (Desired Outcomes of Learners: DOL)** นำคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน กำหนดนิยามและผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนของสถานศึกษา
- 5) **จัดทำกรอบสมรรถนะ (Personalized Competency – based Education: PCBE)** กำหนดแกนพฤติกรรมหลักและระดับพฤติกรรม จัดทำโครงสร้างสมรรถนะของสถานศึกษา
- 6) **เชื่อมโยงมาตรฐานที่ 1 สู่มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 3** พัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนเป็นหลัก โดยสถานศึกษาสามารถเชื่อมโยงมาตรฐานได้ตั้งรูปแบบต่อไปนี้

6.1) การบูรณาการร่วมกับตัวชี้วัดเดิม บูรณาการแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาเข้ากับตัวชี้วัดเดิม โดยเริ่มพัฒนาแนวทางในรายวิชาหลักหรือพัฒนาในระดับชั้นต้นแบบก่อน

- 6.2) การเพิ่มเติมตัวชี้วัดใหม่ เพิ่มตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในหลักสูตรของสถานศึกษา
- 6.3) สร้างตัวชี้วัดใหม่ กำหนดตัวชี้วัดตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษา เพื่อรองรับหลักสูตรฐานสมรรถนะ
- 7) สร้างความรู้ สร้างความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วน
- 8) ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลมาตรฐานการศึกษาของชาติ เก็บข้อมูลผลลัพธ์การดำเนินงานเพื่อหาแนวทางพัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

5.1.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

ภาพที่ 20: ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการจัดทำมาตรฐานการศึกษาได้แก่ การกำหนดตัวชี้วัดการพัฒนา การวัดและประเมินผลโดยระบุพฤติกรรมที่ชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มีการพัฒนาผู้เรียนหลากหลายระดับสอดคล้องกับพัฒนาการตามช่วงวัย ตามระดับการศึกษา มีการบูรณาการแบบองค์รวมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สร้างการมีส่วนร่วม มีการกำหนดระยะเวลาการพัฒนา ติดตามและประเมินผลการ

5.1.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา

1) การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

- ปรับระบบ หลักเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลคุณภาพของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาของชาติ
- ปรับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
- พัฒนาการบริหารจัดการโครงการ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนรวมถึงการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาควรคำนึงถึงศักยภาพ บริบทและจุดเน้นของสถานศึกษาเป็นหลัก

- การจัดสรรงบประมาณ ควรพิจารณาจากความจำเป็นเร่งด่วน

2) การมีส่วนร่วม

- สร้างการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทางการศึกษา โดยร่วมกันกำหนดสมรรถนะที่พึงประสงค์ร่วมกันเพื่อเป็นการร่วมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.2 การประกันคุณภาพการศึกษา

จากประกาศกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้ทุกสถานศึกษาจัดทำ การประกันคุณภาพการศึกษา กล่าวคือ การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาแต่ละระดับและประเภทการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหาร คุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ สาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษา และบรรลุ เป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล

5.2.1 ถอดบทเรียนการจัดทำประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

จากการถอดบทเรียนการจัดทำประกันคุณภาพของสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการดำเนินการ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 กำหนดให้ สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีแนวดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดตัวบ่งชี้ในการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำหนดแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยสะท้อนคุณภาพความสำเร็จ อย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาได้แก่ แผนพัฒนาระยะ 5 ปี และแผนพัฒนา รายปีของสถานศึกษา
3. สร้างภาคีเครือข่าย ประชุมเครือข่ายกรรมการสถานศึกษาหรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการจะ สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เข้าใจแนวทางการดำเนินงานและสร้างเครือข่ายใน การร่วมพัฒนาสถานศึกษา
4. จัดระบบบริหารและสารสนเทศออกแบบแนวทางการบริหารจัดการบุคคลและระบบสารสนเทศ ในสถานศึกษา วางแผนและจัดทำระบบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของสถานศึกษา
5. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ในมาตรฐานการศึกษาและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษา
6. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ติดตามผลการดำเนินงานตามกรอบแนวทาง และตัวบ่งชี้ที่สถานศึกษาจัดทำไว้ โดยในแต่ละสถานศึกษาจะมีแนวทางการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษาที่แตกต่างกันด้านระยะเวลาและผู้รับผิดชอบหลัก
7. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประเมินผล ภาพรวมการดำเนินงานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพที่สถานศึกษากำหนดไว้
8. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในจัดทำรายงานประเมินตนเอง (Self-Assessment Report) ส่งหน่วยงานต้นสังกัด

9. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นำข้อเสนอแนะที่ได้จากการประเมินคุณภาพการศึกษามาปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

5.2.2 แนวทางพัฒนาการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา(Quality Assessment Operating Process)

เนื่องจากในอนาคตจะมีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรเข้าสู่ฐานสมรรถนะและสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางพัฒนามาตรฐานการศึกษาเพื่อมาตรฐานการศึกษา สู่หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ ดังนั้นจึงได้มีการกำหนดแนวทางพัฒนาการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาให้มีความสอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงจากบทเรียนการประกันคุณภาพการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาในต่างประเทศ ที่ระบุให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาการจัดทำประกันคุณภาพได้ตามบริบทและความต้องการของสถานศึกษาแต่ผู้เรียนต้องมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดคณะวิจัยจึงได้จัดทำแนวทางพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาร่วมกับสถานศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 15 : แนวทางพัฒนาการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา

ลำดับที่	หัวข้อ	รายละเอียด
1	กำหนดมาตรฐานการศึกษา	1.1 ศึกษาตัวบ่งชี้และแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานของต้นสังกัด สู่การปฏิบัติสถานศึกษา
		1.2 กำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาผู้เรียนตามบริบทของสถานศึกษา
		1.3 ระบุตัวบ่งชี้ในมาตรฐานการศึกษารวมถึงตัวชี้วัดและเกณฑ์การวัด และประเมินผล ตามแนวทางการพัฒนาการจัดทำมาตรฐานการศึกษา
2	จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา	2.1 วิเคราะห์ความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
		2.2 กำหนดตัวบ่งชี้และปฏิทินกิจกรรมในการสะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจนตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในแผนพัฒนาระยะ 5 ปี และแผนพัฒนารายปีของสถานศึกษา
3	สร้างภาคีเครือข่าย	3.1 ระบุประเด็นที่ต้องการหาผู้สนับสนุนในการดำเนินงานของสถานศึกษา
		3.2 หาบุคคลหรือหน่วยงานที่สนใจและมีความพร้อมในการร่วมพัฒนาสถานศึกษา
		3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษา
		3.4 จัดประชุมชี้แจงแนวทางการมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา
4	จัดระบบบริหารและสารสนเทศ	4.1 ประชุมวางแผนระบบการดำเนินงาน การกำกับติดตามและประเมินผลให้ชัดเจน
		4.2 ระบุบทบาทหน้าที่หลักของบุคคลในองค์กรให้ชัดเจน และจัดระบบการบริหารงานในสถานศึกษา
		4.3 จัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมในการดำเนินงาน

ลำดับที่	หัวข้อ	รายละเอียด
		4.4 กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน
5	ดำเนินการตามแผนที่กำหนด	5.1 ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางการพัฒนาผู้เรียน 5.2 จัดรูปแบบการวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนตามตัวบ่งชี้ในมาตรฐานการศึกษา
6	จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	6.1 แต่งตั้งผู้ติดตามตรวจสอบของสถานศึกษา 6.2 ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพโดยรอบการประเมินขึ้นอยู่กับแนวทางของสถานศึกษา 6.3 สรุปผลการดำเนินงาน
7	จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	7.1 ประชุมสรุปผลการดำเนินงาน โดยใช้วงจร PDCA ในการประเมินผลการดำเนินงาน 7.2 พิจารณานำผลมาพัฒนาในการดำเนินงานครั้งถัดไป
8	จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	8.1 แต่งตั้งคณะทำงาน รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 8.2 นำเสนอรายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัด เผยแพร่รายงานต่อสาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป
9	จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	9.1 นำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาต่อไป

5.2.3 ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ภาพที่ 21: ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการประกันคุณภาพการศึกษาคือแนวคิดของผู้บริหารสถานศึกษาที่เห็นความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและกำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน รวมถึงปัจจัยการสนับสนุน การสร้างความเข้าใจในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานต้นสังกัด

5.2.3.1 ข้อเสนอแนะต่อการประกันคุณภาพการศึกษา

1) สถานศึกษา

- แนวคิดของผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ
- การประเมินคุณภาพผู้เรียนควรประเมินตามบริบทของสถานศึกษา

2) หน่วยงานต้นสังกัด

- ควรเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนสถานศึกษา อาทิ การให้คำปรึกษาในการพัฒนาสถานศึกษา การเตรียมความพร้อมในการประเมินร่วมกับสถานศึกษาในสังกัด
- การสร้างความเข้าใจในแนวทางการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

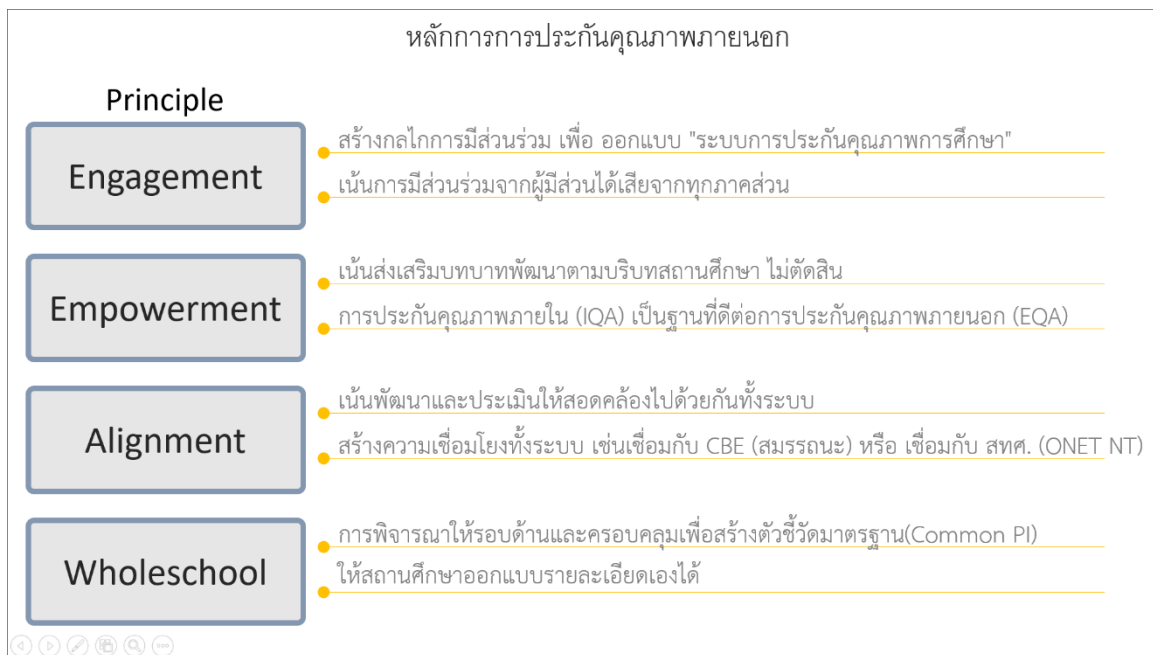
5.3 การประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา

5.3.1 สรุปลผลการจัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันภายนอกสถานศึกษา

คณะวิจัยได้รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลการประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา รวมถึงการจัดประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษา คณะวิจัยจึงได้สรุปลผลการจัดทำแนวทางการพัฒนาการประกันภายนอกสถานศึกษา พบว่า ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ เริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาสถานศึกษาและหาแนวทางพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและพยายามหาข้อมูลของการประเมินเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตรงกับการประเมินได้ นอกจากนี้ถ้าสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมเรื่องข้อมูลการพัฒนาสถานศึกษา หรือการประกันคุณภาพภายในที่ดี ก็ย่อมส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดควรมีส่วนร่วมในการช่วยสนับสนุนการพัฒนาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ควรมีการแนะนำแนวทางปฏิบัติหรือ แนะนำตัวชี้วัดในการประเมินภายนอกให้สถานศึกษาในสังกัดรับทราบและมีการเตรียมพร้อมก่อนการประเมิน โดยผู้ประเมินควรจะมีการรับทราบบริบทของสถานศึกษาด้วยเพื่อเข้าใจแนวทางพัฒนาของสถานศึกษามากขึ้น

5.3.2 หลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก (Principle)

จากข้อมูลการวิเคราะห์และสรุปลผลการดำเนินงานประกันภายนอกของสถานศึกษา คณะวิจัยจึงได้นำข้อมูลจากโครงการมาสร้างหลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก (Principle) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการออกแบบพัฒนาปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายนอกโดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 22: หลักการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก

Engagement: เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

1. สร้างกลไกการมีส่วนร่วมเพื่อออกแบบ "ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา" ที่เป็นของทุกคน และตอบโจทย์ความต้องการ รวมถึงการออกแบบผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อสถานศึกษา (Desired Outcomes of School) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดตัวชี้วัดที่ดี
2. สร้างความมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในทุกกระบวนการ ทั้งในระดับนโยบาย จนถึง การดำเนินงาน การวัดและประเมินผล รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับ
3. เพิ่มการมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษา คือ การมีส่วนร่วมของนักเรียนและครู (Student Agency / Teacher Agency) ในการสร้างระบบการสื่อสารจากภาคปฏิบัติสู่ระดับบริหาร (Bottom-up)
4. เพิ่มการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียจากทุกภาคส่วน เช่น หน่วยงานเพื่อสังคม (เช่น TEP ภาศึ เพื่อการศึกษาไทย) หน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ภาคเอกชน ชุมชน เพื่อร่วมคิด กรอบนโยบาย เกณฑ์ วิธีการประเมิน ฯลฯ การมีส่วนร่วมเหล่านี้จะก่อให้เกิด การเชื่อมโยงกับ DOE (มาตรฐานการศึกษาของชาติในรูปแบบผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการศึกษา)

Empowerment: เน้นส่งเสริมบทบาทพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษาเป็นหลัก

จากความเชื่อที่ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (IQA) เป็นฐานที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก (EOA) ส่งผลต่อการดำเนินงานที่จะมุ่งเน้นให้สถานศึกษาให้ความสำคัญในงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นหลัก เพื่อลดภาระงานที่ซ้ำซ้อน เน้นให้สามารถทำงานได้ง่าย ตอบโจทย์บริบทของสถานศึกษา ทั้งส่วนการสร้างกลไกการทำงาน ระบบการทำเอกสารต่างๆ ฯลฯ ดังนั้นการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกควรมีกรอบแนวคิดว่าการพัฒนาขึ้นเป็นสิ่งที่ดี ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกเป็นเพียงการประเมินเพื่อการพัฒนาเท่านั้น ไม่ใช่การตรวจสอบ หรือ เป็นการนำมาตรฐานเพียงแบบเดียวไปประเมินคุณภาพสถานศึกษา

Alignment: เน้นพัฒนาและประเมินให้สอดคล้องไปด้วยกันทั้งระบบ

ในอดีตพบว่าบางครั้งผู้ประเมินกับสถานศึกษามีความเห็นที่ไม่ตรงกันในหัวข้อการประเมินเดียวกัน ดังนั้นหลักการในการสร้างความสอดคล้อง เชื่อมโยงเป็นสิ่งสำคัญในระบบประกันคุณภาพ โดยสามารถแบ่งรูปแบบการสร้างความสอดคล้องได้เป็น 2 ด้าน ดังนี้

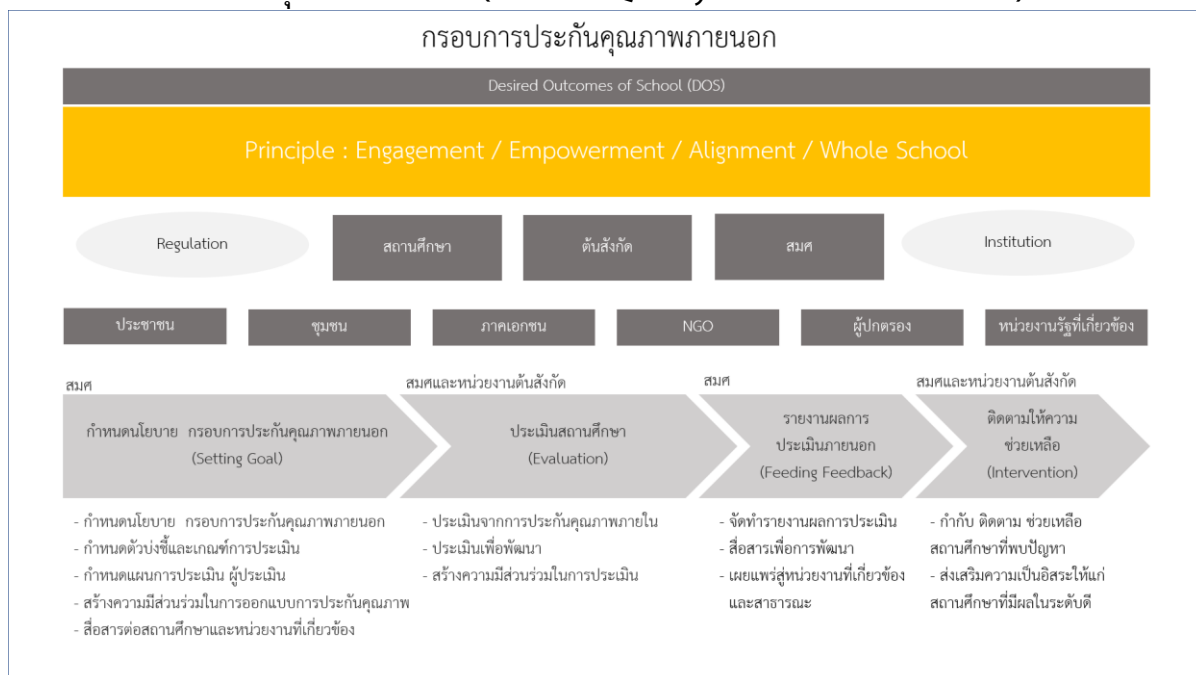
- 1) Internal Alignment การสร้างความสอดคล้องภายในสถานศึกษา ให้ผู้ประเมินภายนอกกับ ผู้ปฏิบัติหรือผู้ถูกประเมิน มีเข้าใจที่ตรงกัน
- 2) External Alignment การสร้างความเชื่อมโยงทั้งระบบ เช่น การพัฒนาตัวชี้วัดที่เชื่อมกับ หลักสูตรสมรรถนะ (CBE) หรือการร่วมพัฒนาด้านต่างๆกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

Wholeschool: เน้นการพัฒนาทั้งโรงเรียน

“การพัฒนาทั้งโรงเรียน คือ แนวคิดที่มุ่งให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องพัฒนาไปพร้อมกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งการดำเนินการจะครอบคลุมทั้งด้านการบริหารการจัดการทุกองค์ประกอบ เช่น ระบบสารสนเทศ ระบบ การดูแลช่วยเหลือเด็ก การมีส่วนร่วมกับชุมชนและผู้ปกครอง และด้านการจัดการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการพัฒนาและด้านความปลอดภัย รวมถึงกิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมร่วมกับ ชุมชน โดย ลักษณะสำคัญของการพัฒนาทั้งโรงเรียนควรเป็น 1) การนำเรื่องที่ต้องการทำ เข้าสู่ระบบงานให้ เป็นส่วนหนึ่งของภาระงานปกติ ไม่ใช่เป็นโครงการชั่วคราวเฉพาะกิจ 2) การทำงานให้ครบวงจร เริ่มจากการ วางแผน ดำเนินการ และประเมินผล 3) การพัฒนาเรื่องที่ต้องการให้เป็นส่วนหนึ่งของทุกองค์ประกอบสำคัญของ โรงเรียน ไม่ใช่เป็นโครงการเอกเทศ 4) การเตรียมปัจจัยพื้นฐานให้เอื้อต่อการทำกิจกรรมของเรื่อง ที่ต้องการ 5) การสนับสนุนให้ทั้งโรงเรียน โดยฝ่ายต่าง ๆ และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ประเมินตนเอง เป็นการพัฒนา องค์กร พัฒนาการ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และ 6) การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการบนความเข้าใจ การยอมรับและตระหนักในความสำคัญของเรื่องที่โรงเรียนต้องการทำ เพื่อให้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายนอกครอบคลุมทุกด้าน จึงควรมีแนวทางดังนี้

กำหนดตัวชี้วัดมาตรฐาน Common PI เบื้องต้นที่พิจารณาตามด้านต่างๆ ให้ครอบคลุม เช่น มิติเรื่อง ความปลอดภัย สุขภาวะ โภชนาการ แต่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาออกแบบรายละเอียดเองได้ โดยสามารถใช้ แนวทางของ OECD Education 2030 ตลอดจนแนวทางตามเป้าหมายทั้ง 10 ข้อ ของเป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) และแนวคิด Child Safeguard ของ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (Unicef) เป็นแนวทางในการพัฒนา เป็นต้น

5.3.3 กรอบการประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance Framework)

ภาพที่ 23: กรอบการประกันคุณภาพภายนอก

จากหลักการและแนวโน้มจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก สามารถกำหนดกรอบเพื่อการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายนอกที่ยั่งยืน โดยเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ได้แก่ สถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัด สมศ. ประชาชน ชุมชน ภาคเอกชน NGO ผู้ปกครองและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อสถานศึกษา (Desired Outcomes of School) กรอบนโยบายการศึกษาชาติและสภาพแนวโน้มทางเศรษฐกิจของสังคมของพลเมืองไทยและโลก เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายนอก ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย กรอบการประกันคุณภาพภายนอก

- สมศ. กำหนดนโยบาย กรอบการประกันคุณภาพภายนอกภายใต้ความร่วมมือในการจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อสถานศึกษา (Desired Outcomes of School)
- กำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน โดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมทุกด้าน และมีการสร้างความสอดคล้องในเกณฑ์การประเมินกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่อาจมีการใช้ตัวชี้วัดที่คล้ายคลึงกันเพื่อลดความสับสน และภาระงานที่ซ้ำซ้อน
- กำหนดแผนการประเมิน ผู้ประเมิน ให้มีความเหมาะสมตามบริบทสถานศึกษาและผลการประเมินในอดีต
- สร้างความมีส่วนร่วมในการออกแบบการประกันคุณภาพ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสร่วมกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต เช่น ตัวชี้วัดไม่ได้สะท้อนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น
- สื่อสารนโยบาย แผน เกณฑ์การประเมิน ต่อสถานศึกษา ต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

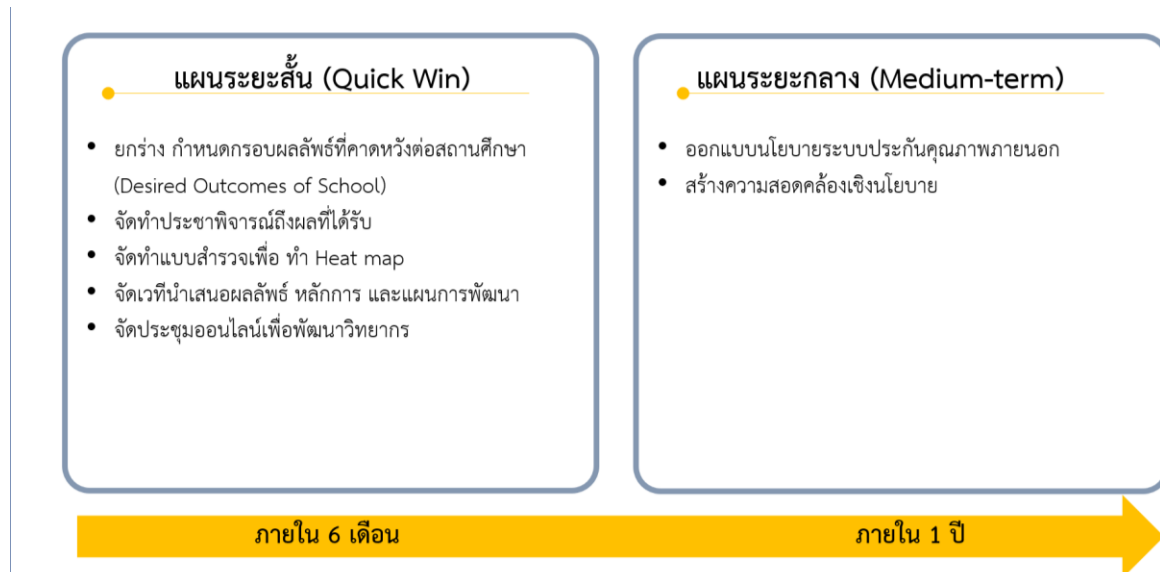
2. ประเมินสถานศึกษา

- ประเมินจากการประกันคุณภาพภายใน เป็นการเน้นการปฏิบัติงานจริงของสถานศึกษา
- เน้นการประเมินเพื่อพัฒนา

- สร้างความมีส่วนร่วมในการประเมิน
3. รายงานผลการประเมินภายนอก
- จัดทำรายงานผลการประเมินที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา
 - มุ่งเน้นการสื่อสารให้สถานศึกษาทราบผลการประเมิน ในเชิงการพัฒนา มากกว่าการรายงานผลการตรวจสอบ
 - เผยแพร่สู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณะ
4. การติดตามให้ความช่วยเหลือ
- เป็นหนึ่งในกระบวนการสำคัญของระบบประกันคุณภาพ หากมีการประเมิน ให้ข้อมูลย้อนกลับแต่ไม่มีกระบวนการติดตามและช่วยเหลือที่ดี การประเมินนั้นจะเป็นเพียงเพื่อการตรวจสอบไม่ใช่เพื่อการพัฒนาอย่างแท้จริง
 - กำกับ ติดตาม ช่วยเหลือสถานศึกษาที่พบปัญหาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด
 - ส่งเสริมความเป็นอิสระให้แก่สถานศึกษาที่มีผลการประเมินในระดับที่ดี เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจในการบริหารจัดการสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาอย่างแท้จริง

5.3.4 ข้อเสนอแนะการจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอก

จากหลักการและบทวิเคราะห์การจัดทำระบบประกันคุณภาพภายนอกสถานศึกษาคณะวิจัยจึงได้สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

ภาพที่ 24: ข้อเสนอแนะการประกันภายนอกสถานศึกษา

แผนระยะสั้น (Quick Win) (ภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน)

1. ยกร่าง กำหนดกรอบผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อสถานศึกษา (Desired Outcomes of School)
2. จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความเห็นที่ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่
3. จัดทำแบบสำรวจเพื่อสำรวจความพร้อมของแต่ละโรงเรียน(ความพร้อมของสถานศึกษา ทำ Heat map (เป็นเพียงการสำรวจเบื้องต้นโดยไม่ตัดสิน)
4. จัดเวทีนำเสนอผลลัพธ์ หลักการ และแผนการพัฒนา
5. จัดประชุมออนไลน์เพื่อพัฒนาวิทยากร (train the trainer) เพื่อขยายผลต่อไป

แผนระยะกลาง (Medium-Term) (ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน)

1. ออกแบบนโยบายระบบประกันคุณภาพภายนอกรอบถัดไปให้สอดคล้องกับทิศทาง
2. สร้างความสอดคล้องเชิงนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.4 สรุปการจัดทำแนวทางพัฒนาอื่น ๆ

ปัจจุบันได้มีการเปิดโอกาสให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ตรงกับบริบทของสถานศึกษา มีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมหรือโครงการ เพื่อตอบสนองต่อผู้รับบริการตามมาตรฐานการศึกษาโดยสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่งผลให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและสถานศึกษา และมีการสร้างภาคีเครือข่ายขึ้นมา เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ การสนับสนุนเรื่อง วิทยากรท้องถิ่น การเข้าร่วมจัดทำ workshop พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาตามบริบทของสถานศึกษา โดยแนวทางการสร้างภาคีเครือข่ายของสถานศึกษามีความแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษา สภาพชุมชนโดยรอบสถานศึกษา อาทิ การสร้างภาคีเครือข่ายตั้งแต่ก่อนการทำกิจกรรม โครงการ โดยการรับฟังความคิดเห็นจากภาคีเครือข่ายในการจัดทำหลักสูตร การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน, การสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างการทำกิจกรรมโครงการโดยการลงไปมีส่วนร่วมกับชุมชนในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การช่วยเหลือชุมชน การจัดทำโครงการพัฒนาสังคม, การสร้างภาคีเครือข่ายโดยทางสถานศึกษาได้ริเริ่มจัดทำกิจกรรม โครงการจนมีผลสำเร็จ ให้บุคคลภายนอก สถานประกอบการ หน่วยงานต่าง ๆ เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และเกิดความต้องการในการสนับสนุนสถานศึกษา ผ่านการประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดทำกิจกรรมร่วมกัน หรือ สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมโครงการ หรืองบประมาณสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษา ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นพบว่า การสร้างภาคีเครือข่ายมีส่วนช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการสร้างภาคีเครือข่าย

1. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมสาธารณะประโยชน์เพื่อสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ให้ชุมชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมจัดกิจกรรมกับสถานศึกษา
2. สถานศึกษาควรมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อเป็นกรอบในการหาแนวทางสร้างภาคีเครือข่ายเข้ามามสนับสนุนสถานศึกษา

ภาคผนวก

1. รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ

1.1 รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถานศึกษากรุงเทพมหานครและจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 16: รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสร้างความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานวิจัย

หน่วยงาน	ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	เบอร์ติดต่อ
โรงเรียนวัดพลมานีย์	นางนวรรตน์ เจริญยิ่งวัฒนา รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	086 005 1171
	นางสาวชญรชัฐ อิมโสมนัสกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	099 323 9899
โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ	นางสาวสุรัสวดี ปุยะติ รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ	
	นางศศิรัศม์ วรรณวัตร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	094 553 2390
โรงเรียนมัธยมปรุณาวาส	นางสาวศุภิสรา วงศ์ษา รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ	092 694 5619
	นางลินดา พ่วงเผ่า ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	081 854 8039
	นายสมพล นาคโต ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	081 426 3552
สำนักการศึกษา	นางสาวอรรวรรณ รอดคล้าย นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	086 226 3654
	นายเอกบุตร กิจสินธพชัย นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ	087 817 8189

1.2 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน บำรุงวิวัฒรรณวิทยา

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ“เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน”
วันพฤหัสบดีที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 13.30 – 16.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์

ตารางที่ 17: รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน บำรุงวิวัฒรรณวิทยา (1)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	นัยนา	เอื้ออำนวยชัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
2	นางสาว	นาคอนงค์	วุฒิสารวราภรณ์	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
3	นาง	วรางคณา	แสงมณี	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
4	นางสาว	สุรัสวดี	ปุยะติ	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
5	นาง	สมพร	สุธรรมน้อย	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
6	นางสาว	สายวสรรณ	หะสด	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
7	นาง	กรรณิการ์	โยธารินทร์	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
8	นางสาว	จิราภรณ์	ส่องแสง	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
9	นาย	ศักดิ์ดา	ไหมหรือ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
10	นาง	อัญชลา	แย้มอศุลย์	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
11	นางสาว	มะลิวัน	นนเลาพล	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
12	นางสาว	วิกานดา	เชื้อสาวะถี	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
13	นาง	ศุภรัตน์	สง่าจิ้น	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
14	นาง	สุนันย์	ปรีดีจิตร	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
15	นาง	ชญญรักษ์	ประยูรโกคราช	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
16	นางสาว	สาวิตรี	อาจหาญ	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
17	นาย	ประสิทธิ์	สมใจ	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
18	นาง	สุพิชฌาย์	ผุศรี	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
19	นาง	นลินี	จันทร์เต็ม	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
20	นาง	ชุตินา	สุขบรม	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
21	นาง	จรรจรिया	เจริญโชคธำรง	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
22	นาง	ยุวธิดา	วงศ์วงศ์	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
23	นางสาว	สุปราณี	เป็ลรินทร์	ครูรับเงินเดือนอันดับ คศ. 1

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ “การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (Personalized Competency-based Education)

วันพฤหัสบดีที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์

ตารางที่ 18: รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียน บำรุงวิวัฒนาวิทยา (2)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	นัยนา	เอื้ออำนวยชัย	ผู้อำนวยการสถานศึกษา
2	นางสาว	นาคนงค์	วุฒิสารวรากรณ์	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
3	นาง	วรางคณา	แสงมณี	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
4	นางสาว	สุรัสวดี	ปุยะติ	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา
5	นาง	สมพร	สุธรรมน้อย	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
6	นาง	กรรณิการ์	โยธารินทร์	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
7	นางสาว	จิราภรณ์	ส่องแสง	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
8	นาย	ศักดิ์ดา	ไหมหรือ	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
9	นาง	อัญชลา	แย้มอดุลย์	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
10	นางสาว	มะลิวัน	นนเลาพล	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
11	นางสาว	วิกานดา	เชื้อสวະถิ	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
12	นาง	ศุภรัตน์	สง่าจิ้น	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
13	นาง	สุนันย์	ปรีดีจิตร	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
14	นาง	ชัยญรัักษ์	ประยูรโกคราช	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
15	นางสาว	สาวิตรี	อาจหาญ	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
16	นาย	ประสิทธิ์	สมใจ	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
17	นาง	สุพิชฌาย์	ผุศรี	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
18	นาง	นลินี	จันทร์เต็ม	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
19	นาง	ชุตินา	สุขบรม	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
20	นาง	จรีจรียา	เจริญโชคธำรง	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
21	นาง	ยุวธิดา	วงศ์วงศ์	ครูวิทยฐานะชำนาญการ
22	นางสาว	สุปราณี	เปลรินทร์	ครู คศ. 1

1.3 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนวัดพลมานีย์

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน”
วันจันทร์ ที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์
ตารางที่ 19:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนวัดพลมานีย์ (1)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	ดวงสุมาลย์	ชื่นชูจิตร	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
2	นางสาว	พิชามญช์	กองแก้ว	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
3	นางสาว	มลิเนตร	ชินโท	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ
4	นาง	นวรรตน์	เจริญยิ่งวัฒนา	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
5	นาง	มณศรีรัตน์	สำราญรัมย์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
6	นาย	พงศ์ศักดิ์	สำราญรัมย์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
7	นางสาว	ทิวา	สีสวาสดี	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
8	นาง	กนกกาญจน์	ไม่เรียง	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
9	นางสาว	โชติกา	สีวน	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
10	นางสาว	สุภาไล	ถิรบุต	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
11	นาง	กัลยา	กิตติวรรณท์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
12	นาง	ดารารัตน์	แย้มสี	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
13	นางสาว	วรรณนิภา	ดอนพลัด	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
14	นางสาว	สมฤดี	ศรีวัฒนกุล	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
15	นาง	วาสนา	ห้องสวัสดิ์	ครู
16	นางสาว	จิณณพัท	ณะจันทร์	ครู

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ“การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (Personalized Competency-based Education)วันพฤหัสบดีที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์

ตารางที่ 20:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนวัดพลมานีย์ (2)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	ดวงสุมาลย์	ชื่นชูจิตร	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
2	นางสาว	พิชามญช์	กองแก้ว	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
3	นางสาว	มลิเนตร	ชินโท	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ
4	นาง	นวรรตน์	เจริญยิ่งวัฒนา	รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
5	นาง	มณศรีรัตน์	สำราญรัมย์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
6	นาย	พงศ์ศักดิ์	สำราญรัมย์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
7	นางสาว	ทิวา	สีสวัสดิ์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
8	นาง	กนกกาญจน์	ไม้เรียง	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
9	นางสาว	โชติกา	สีอวน	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
10	นางสาว	สุภาไไล	ถิรบุตร	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
11	นาง	กัลยา	กิตติวรรณนท์	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
12	นาง	ดารารัตน์	แย้มสี	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
13	นางสาว	วรรณนิภา	ดอนพลัด	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
14	นางสาว	สมฤดี	ศรีวัฒนกุล	ครูวิทยฐานะครูชำนาญการ
15	นาง	วาสนา	ห้องสวัสดิ์	ครู
16	นางสาว	จิณณพัท	ณะจันทร์	ครู

1.4 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส
 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน” (School Vision)
 วันอังคาร ที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์
 ตารางที่ 21:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส (1)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	อรทัย	ธิมสาตร์	ผู้อำนวยการ
2	นางสาว	สรลรัตน์	พงศ์สำราญ	รองผู้อำนวยการ
3	นางสาว	มณฑิรา	ทองนุ่น	รองผู้อำนวยการ
4	นางสาว	ศุภิสรา	วงศ์ษา	รองผู้อำนวยการ
5	นาง	ลินดา	พ่วงเผ่า	ครู คศ.2
6	นางสาว	สุธิรัตน์	พูลสมบัติ	ครู คศ.3
7	นาง	ปริศรา	มอทิพย์	ครู คศ.3
8	นาง	ณิภาวดี	มนต์ชนก	ครู คศ.3
9	นาง	อุดมลักษณ์	สรโยธิน	ครู คศ.2
10	นาย	เฉลิม	โนนกลาง	ครู คศ.2
11	นาง	ดวงเดือน	วรกุลพิพัฒน์	ครู คศ.2
12	นาง	สายพิน	ภิรมย์เนตร	ครู คศ.3
13	นาง	สุทิสรา	บัววงศ์	ครู คศ.3
14	นาย	นรินทร์	ลภาธนะโชติ	ครู คศ.2
15	นาย	เจริญ	ดอกกุหลาบ	ครู คศ.2
16	นางสาว	บุญญรัตน์	เทศทำ	ครู คศ.2
17	นาย	สรรรทสิทธิ์	พิภักพ	ครู คศ.3

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ“การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล”

(PersonalizedCompetency-based Education)วันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น.

ผ่านการประชุมออนไลน์

ตารางที่ 22:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมปทุมมาวาส (2)

ลำดับที่	คำนำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	นาง	อรทัย	ธิมาสาสตร์	ผู้อำนวยการ
2	นางสาว	สร้อยรัตน์	พงศ์สำราญ	รองผู้อำนวยการ
3	นางสาว	มณฑิรา	ทองนุ่น	รองผู้อำนวยการ
4	นางสาว	ศุภิสรา	วงศ์ษา	รองผู้อำนวยการ
5	นาง	ลินดา	พ่วงเผ่า	ครู คศ.2
6	นางสาว	สุธีรัตน์	พูลสมบัติ	ครู คศ.3
7	นาง	ปริศรา	มอทิพย์	ครู คศ.3
8	นาง	ณิภาวดี	มนต์ชนก	ครู คศ.3
9	นาง	อุดมลักษณ์	สรโยธิน	ครู คศ.2
10	นาย	เฉลิม	โนนกลาง	ครู คศ.2
11	นาง	ดวงเดือน	วรกุลพัฒน์	ครู คศ.2
12	นาง	สายพิน	ภิรมย์เนตร	ครู คศ.3
13	นาง	สุทิสรา	บัววงศ์	ครู คศ.3
14	นาย	นรินทร์	ลภาธนะโชติ	ครู คศ.2
15	นาย	เจริญ	ดอกกุหลาบ	ครู คศ.2
16	นางสาว	บุญญรัตน์	เทศทำ	ครู คศ.2
17	นาย	สรรทสิทธิ์	พิภักพ	ครู คศ.3

1.5 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อี.เทค)
 รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน”
 วันจันทร์ ที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 13.30 – 16.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์
 ตารางที่ 23:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (1)

ลำดับ ที่	คำ นำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	ดร.	ประเสริฐ	กลิ่นชู	ผู้อำนวยการ
2	นางสาว	อัมพร	อุณหสุรย์	รองผู้อำนวยการ
3	นาย	ไพโรจน์	เลิศกิจเจริญผล	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษา
4	นาง	ณัฐจีรา	ประมาพันธ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายประกันคุณภาพ
5	นาง	พัสดราภรณ์	ธรรมสอน	รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ
6	นาย	สุทิน	พยนต์เลิศ	หัวหน้าภาคคอมพิวเตอร์
7	นาย	ณรงค์กร	สีจันทร์	หัวหน้าภาคช่างอุตสาหกรรม
8	นางสาว	ลิ้มไพร	เอมบัณฑิต	หัวหน้าแผนกการบัญชี
9	นางสาว	วัชรีย์	ทองย่อย	หัวหน้าแผนกการตลาด
10	นาย	ธนกร	สายสน	หัวหน้าแผนกช่างยนต์
11	นาย	สมศักดิ์	วชิรดุสิต	หัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้า
12	นาย	ศุภวิทย์	แฉล้มกุล	หัวหน้าแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์
13	นาย	ยงยุทธ	คงคำ	หัวหน้าแผนกเทคนิคอุตสาหกรรม
14	นางสาว	ศิริวรรณ	จิตต์บุญ	หัวหน้าแผนกวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์
15	นาง	พิสมัย	แก้วมณี	หัวหน้าแผนกภาษาไทยสังคม
16	นาง	จันทร์เพ็ญ	ประเสริฐ	หัวหน้าแผนกอังกฤษภาษามัธยม
17	นางสาว	ณัฐธิดา	อินทร์อาสา	หัวหน้าสถาบันภาษา
18	นาง	ภัทรธิดา	เลิศเกียรติวรา	อาจารย์แผนกการบัญชี
19	นางสาว	พัทธนันท์	เกิดแก้ว	อาจารย์แผนกคอมพิวเตอร์
20	นางสาว	พัชรินทร์	วงศ์จันทร์	อาจารย์ฝ่ายประกันคุณภาพ

รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ“การจัดการศึกษาฐานสมรรถนะรายบุคคล” (Personalized Competency-based Education)

วันอังคารที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น. ผ่านการประชุมออนไลน์

ตารางที่ 24:รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (2)

ลำดับ ที่	คำ นำหน้า	ชื่อ	นามสกุล	ตำแหน่ง
1	ดร.	ประเสริฐ	กลิ่นชู	ผู้อำนวยการ
2	นางสาว	อัมพร	อุณหสุรย์	รองผู้อำนวยการ
3	นาย	ไพโรจน์	เลิศกิจเจริญผล	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนานักศึกษา
4	นาง	ณัฐจีรา	ประมาพันธ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายประกันคุณภาพ
5	นาง	พัสดราภรณ์	ธรรมสอน	รองผู้อำนวยการฝ่ายอำนวยการ
6	นาย	สุทิน	พยนต์เลิศ	หัวหน้าภาคคอมพิวเตอร์
7	นาย	ณรงค์กร	สีจันทร์	หัวหน้าภาคช่างอุตสาหกรรม
8	นางสาว	ลิ้มไพร	เอมบัณฑิต	หัวหน้าแผนกการบัญชี
9	นางสาว	วัชรีย์	ทองย่อย	หัวหน้าแผนกการตลาด
10	นาย	ธนกร	สายสน	หัวหน้าแผนกช่างยนต์
11	นาย	กิตติศักดิ์	นันทปรีดา	รองหัวหน้าแผนกช่างไฟฟ้า
12	นาย	ศุภวิทย์	แฉล้มกุล	หัวหน้าแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์
13	นาย	ยงยุทธ	คงคำ	หัวหน้าแผนกเทคนิคอุตสาหกรรม
14	นางสาว	ศิริวรรณ	จิตต์บุญ	หัวหน้าแผนกวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์
15	นาง	พิสมัย	แก้วมณี	หัวหน้าแผนกภาษาไทยสังคม
16	นาง	จันทร์เพ็ญ	ประเสริฐ	หัวหน้าแผนกอังกฤษพลานามัย
17	นางสาว	ณัฐธิดา	อินทร์อาสา	หัวหน้าสถาบันภาษา
18	นาง	ภัทร์ธิดา	เลิศเกียรติวรา	อาจารย์แผนกการบัญชี
19	นางสาว	พัทธนันท์	เกิดแก้ว	อาจารย์แผนกคอมพิวเตอร์
20	นางสาว	พัชรินทร์	วงศ์จันทร์	อาจารย์ฝ่ายประกันคุณภาพ

1.6 รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ
ในช่วงวันที่ 9 – 24 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ช่วงเวลา 9.30 – 12.00 น.

ตารางที่ 25 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกัน
คุณภาพ

หน่วยงาน	ชื่อ-สกุล/ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ	นางสาวสุรัสวดี ปุยะติ รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ	วันพุธที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2563
	นางสาว สาวิตรี อัจหาญ ครู วิทยฐานะชำนาญการ	
โรงเรียนวัดพลมานีย์	นางดวงสุมาลย์ ชื่นชูจิตร ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ	วันอังคารที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2563
	นางสาวพิชามณูช กงแก้ว รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ	
	นางสาวมลิเนตร ชินโท รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ	
	นางนวรรตน์ เจริญยิ่งวัฒนา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ	
โรงเรียนมัธยมบูรณาวาส	นางสาวศุภิสรา วงศ์ษา รองผู้อำนวยการ วิทยฐานะรองผู้อำนวยการชำนาญการ	วันพฤหัสบดีที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2563
	นางลินดา พ่วงเผ่า ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ	
วิทยาลัยเทคโนโลยีภาค ตะวันออก	นางณัฏฐ์จิราประมาพันธ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายประกันคุณภาพ	วันศุกร์ที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2563
	นางสาวเปรมยุพาทองย่อย หัวหน้าแผนกการตลาด	
	นางสาวพัชรินทร์ วงศ์จันทร์ อาจารย์ฝ่ายประกันคุณภาพ	

2. ตัวอย่างข้อคำถามแบบสำรวจเก็บข้อมูลแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

คำชี้แจง : บริษัท EdVISORY ได้จัดทำแบบสอบถามนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อรวบรวมข้อมูลสำหรับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนและสมรรถนะของผู้เรียน จากมุมมองของผู้เรียน ผู้ปกครอง สถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

ที่มาและความสำคัญ: จากการศึกษาข้อมูลสถานศึกษาในการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาในประเด็นการดำเนินงานและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ทางคณะวิจัยจึงจัดทำแบบสำรวจเก็บข้อมูลแนวทางการศึกษาขึ้นมาสำหรับสอบถามความคิดเห็น ทิศนคติในด้านคุณภาพผู้เรียน สภาพการณ์ปัจจุบัน การจัดทำมาตรฐานการศึกษาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ที่จะสะท้อนถึงมุมมองแนวคิด สร้างความเข้าใจบริบทการทำงานของสถานศึกษามากขึ้น และเพิ่มการมีส่วนร่วมในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาแนวทางการพัฒนาร่วมกับสถานศึกษา

ความจำเป็นและความสำคัญในการเก็บข้อมูล : จากการประชุมภายในงานมหกรรมการศึกษาแห่งชาติ: ก้าวสู่คุณภาพการศึกษาที่ดีกว่าของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ในหัวข้อ “มาตรฐานการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพื่ออนาคตเด็กไทย 4.0” เน้นการเรียนการสอนและการประเมินผลตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ” ตามทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ได้ระบุไว้ในในมาตรฐานการศึกษา ดังนั้น จึงเห็นความสำคัญในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังต่ออนาคตของผู้เรียนและทักษะที่ผู้เรียน ครู และผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในการกำหนดมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินโรงเรียนและประเมินผู้เรียนซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเป็นข้อมูลสำคัญที่จะทำให้เห็นถึงมุมมองของผู้ให้ข้อมูลและแนวทางการปฏิบัติในอนาคตให้สามารถตอบสนองต่อวิสัยทัศน์ส่วนรวมของสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนต่อไป เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการประเมินและวิเคราะห์หาแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประเมินคุณภาพร่วมกันกับทางสถานศึกษาให้ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและมีความสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าสถานศึกษาจะได้รับ: ผลการแสดงความต้องการ ข้อเสนอแนะในแต่ละหัวข้อในการตั้งเป้าหมายผู้เรียน การจัดทำมาตรฐานการศึกษา การหารูปแบบวิธีการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาและความต้องการในการมีส่วนร่วมพัฒนาสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาเป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์ วางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา การสร้างเครือข่ายการทำงานจากความต้องการมีส่วนร่วม

โดยแบบสอบถามชุดนี้จะใช้เวลาประมาณ 5 นาที ประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ และแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 มาตรฐานการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปใช้พัฒนาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา การจัดทำวิสัยทัศน์ร่วมของโรงเรียนต่อไป

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการทำแบบสอบถาม สามารถติดต่อได้ที่ natnicha.c@edvisory.co.th

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1.1 บทบาทของท่านในสถานศึกษา

ตอนที่ 2 มาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 : สอบถามความคาดหวังต่ออนาคตของผู้เรียน เพื่อวิเคราะห์ความคาดหวังต่อเป้าหมายผู้เรียน ความคิดเห็นเรื่องทักษะและการประเมินผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 : สอบถามการมีส่วนร่วมในปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการและจัดหาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมหรือการพัฒนาคุณภาพตามความต้องการและร่วมหารือกับสถานศึกษาสร้างเครือข่ายความร่วมมือสนับสนุนกระบวนการบริหารจัดการได้อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

หัวข้อ	คำถาม	วิธีการตอบ	วัตถุประสงค์
2.1.1	ท่านหรือนักเรียนของท่านมีเป้าหมายอาชีพในอนาคตหรือไม่ อย่างไร	มีหรือไม่มีเป้าหมาย ถ้ามีคืออะไร?	วัตถุประสงค์ของนักเรียน และการจัดลำดับความสำคัญของทักษะ ประกอบกันปลายทาง(การตั้งเป้า)ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ เพื่อวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม
2.1.2	ท่านอยากเห็นผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน มีคุณลักษณะอย่างไร	ภาพนักเรียนเมื่อเรียนจบเป็นอย่างไร	
2.1.3	ท่านคิดว่า “ทักษะ” ใดมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการใช้ชีวิตและการทำงานมากที่สุด (กรุณาเลือก 3 อันดับที่ท่านคิดว่าสำคัญมากที่สุด)	เลือกคำตอบ ทักษะจำเป็น	
2.1.4	ท่านคิดว่ามี "ทักษะอื่นใด" อีกหรือไม่ที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการใช้ชีวิตและการทำงาน นอกจาก 6 ทักษะที่กล่าวมา (หากไม่มีให้ข้ามไปทำข้อต่อไป)	เสนอแนะเพิ่มเติมด้านทักษะ (หากไม่มีข้ามได้ -)	
2.1.5	ท่านรับทราบถึงเป้าหมายหรือมาตรฐานด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไรบ้าง (หากไม่ทราบให้ข้ามไปทำข้อต่อไป)	รับทราบ / ไม่รับทราบ	
2.1.6	ท่านคิดว่าแนวทางใดเหมาะสำหรับการประเมินคุณภาพผู้เรียนมากที่สุด	เลือกวิธีการประเมินนักเรียนที่เหมาะสม	

หัวข้อ	คำถาม	วิธีการตอบ	วัตถุประสงค์
2.2.1	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนในส่วน "การตั้งเป้าหมาย วิสัยทัศน์" มากน้อยเพียงใด	เลือกระดับการมีส่วนร่วม 0 = ไม่มีส่วนร่วม 1 = มีส่วนร่วมในการรับทราบ, 2 = มีส่วนร่วมในการกรอกแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น 3 = มีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลติดตามต่อเนื่องชัดเจน	เพื่อวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมที่ผ่านมาของนักเรียน ครู ฝ่ายบริหารและ ผู้ปกครองในแต่ละด้านเพื่อวางรูปแบบการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษา
2.2.2	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนในส่วน "การประเมินครู" มากน้อยเพียงใด		
2.2.3	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนในส่วน "การประเมินผู้บริหาร" มากน้อยเพียงใด		
2.2.4	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนในส่วน "การจัดซื้อจัดจ้าง" มากน้อยเพียงใด		
2.2.5	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนในส่วน "การเลือก/เสนอ/ออกแบบวิชาเรียน" มากน้อยเพียงใด		
2.2.6	ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน นอกเหนือจากที่กล่าวมาอีกหรือไม่ อย่างไรบ้าง (หากไม่มี ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป)	การมีส่วนร่วมในด้านอื่นแทน (หากไม่มีข้ามได้ -)	
2.2.7	ท่านต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนมากน้อยเพียงใด	เลือกระดับความต้องการ	เพื่อวิเคราะห์ความต้องการมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่ม
2.2.8	วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาสอดคล้องกับการทำงานแต่ละด้านมากน้อยเพียงใด	วิสัยทัศน์เกี่ยวข้องกับการทำงานแต่ละด้านระดับใด	เพื่อประเมินวิสัยทัศน์ต่อการบริหารจัดการของสถานศึกษา
2.2.9	ท่านคิดว่าการบริหารจัดการมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด	ประเมินคุณภาพการบริหารจัดการปัจจุบัน	เพื่อประเมินภาพรวมในปัจจุบันและหาแนวทางการพัฒนาไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา
2.2.10	สิ่งที่ท่านต้องการให้พัฒนาหรือปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียน	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	
2.2.11	สถานศึกษามีช่องทางการติดต่อหรือประสานงานหรือไม่ อย่างไรบ้าง	ช่องทางการติดต่อหรือประสานงานทำอย่างไรได้บ้าง?	เพื่อสำรวจช่องทางการติดต่อประสานงาน

มาตรฐานที่ 3 : สอบถามข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อประเมินความสอดคล้องของมาตรฐานกับสถานการณ์ปัจจุบันและความต้องการเพิ่มเติมจากผู้ร่วมตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาหารือร่วมกับสถานศึกษาในความเหมาะสมและการหาแนวทางการพัฒนาเพิ่มเติม

หัวข้อ	คำถาม	วิธีการตอบ	วัตถุประสงค์
2.3.1	สถานศึกษาของท่านใช้รูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบใดมากที่สุด	เลือกตอบหัวข้อที่ตรงกับการสอนในปัจจุบันมากที่สุด	เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาเพื่อหาหรือเรื่องวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมต่อบริบทของสถานศึกษาและการพัฒนา
2.3.2	ท่านอยากให้การเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบใดมากที่สุด		
2.3.2	เครื่องมือหรือเทคโนโลยีที่สถานศึกษาของท่านใช้ในกระบวนการเรียนการสอน		
2.3.4	ท่านคิดว่ารายวิชาที่เปิดสอนในปัจจุบัน ตอบโจทย์บริบทและความต้องการของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง	วิชาบังคับตามหลักสูตรและ วิชาเลือกเสรี ตอบโจทย์หรือไม่ตอบโจทย์ เสนอวิชาเพิ่มเติมที่ต้องการ	
2.3.5	แผนการจัดการเรียนการสอนของครู เปิดโอกาสให้นักเรียนพัฒนาทักษะนอกจากความรู้หรือไม่ อย่างไร	ตอบจากสถานการณ์จริง	
2.3.6	จำนวนชั่วโมงเรียน	ความเหมาะสมของชั่วโมงเรียนในเชิงโครงสร้างรายวิชา	เพื่อวิเคราะห์ ความคิดเห็น ความต้องการของการพัฒนาผู้เรียนมาปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอน
2.3.7	กรุณาอธิบายเหตุผลเพิ่มเติมจากข้อที่ 2.3.6	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (หากไม่มีข้ามได้ -)	
2.3.8	นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถ ทักษะ นอกเหนือจากการอ่านหนังสือท่องจำหรือไม่ อย่างไร	ตอบจากสถานการณ์จริงตามความคิดเห็น	เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรและการนำมาจัดการเรียนการสอน และความต้องการในการหาแนวทางช่วยเหลือจากสถานศึกษา
2.3.9	รายวิชาโดยส่วนใหญ่มีประโยชน์ต่อการนำไปประกอบอาชีพ		
2.3.10	รายวิชาในปัจจุบันตอบโจทย์กับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่		
2.3.11	หลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน		
2.3.12	หลักสูตรมีการสนับสนุนให้มีกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน		
2.3.13	ท่านต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือในด้านใดบ้าง เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่วางไว้	จากเป้าหมายของผู้เรียนที่คาดหวัง อยากให้สถานศึกษาช่วยอะไรบ้าง	

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ : รวบรวมข้อมูลความคิดเห็น เน้นความคิดเห็นจากครูและฝ่ายบริหารเป็นหลักในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการจัดมาตรฐานการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และนำมาหาหรือแนวทางการจัดทำงานให้มีความเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาได้มากที่สุด

หัวข้อ	คำถาม	วิธีการตอบ
3.1	ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการจัดทำมาตรฐานการศึกษาภายในโรงเรียน	เสนอแนะความคิดเห็นส่วนตัว ในเรื่องความเหมาะสม เกณฑ์การประเมิน ข้อดี ข้อเสนอแนะในการจัดทำหรืออื่นๆ (หากไม่มีข้ามได้-)
3.2	ข้อเสนอแนะต่อแนวทางการจัดทำประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน	
3.3	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำประกันคุณภาพของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด	ระดับการมีส่วนร่วม
3.4	ท่านคิดว่าการประเมินตนเอง หรือการจัดทำ SAR ของโรงเรียน ให้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร	ประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อสถานศึกษา พร้อมยกตัวอย่าง (หากไม่มีข้ามได้-)
3.5	ท่านคิดว่าการประเมินจากภายนอก (สมศ.) ให้ประโยชน์มากน้อยเพียงใด เพราะอะไร	เสนอความคิดเห็น พร้อมยกตัวอย่าง(หากไม่มีข้ามได้-)
3.6	การประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา (จากสมศ.) มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านหรือไม่ เพราะเหตุใด	

***กรณีที่ยินดีให้ทางทีมงานติดต่อกลับเพื่อสอบถามข้อมูลในเชิงลึก**

- โรงเรียน
- บทบาท
- ชื่อ
- เบอร์โทรศัพท์

3. เอกสารประกอบการประชุมแบบมีส่วนร่วมเชื่อมโยงมาตรฐานสู่ หลักสูตรสถานศึกษาฐานสมรรถนะ " เชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน "

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสรุปและสร้างความเชื่อมโยงวิสัยทัศน์สู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน
2. เพื่อระบุพฤติกรรมบ่งชี้ตามผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

กำหนดการ ระยะเวลา 2 ชั่วโมง 30 นาที ตั้งแต่เวลา 9.30 – 12.00 น.

ตารางกิจกรรม

ลำดับ ที่	เริ่ม	จบ	ระยะเวลา	กิจกรรม
1	9:30	9:40	10	ลงทะเบียน, อธิบายการใช้โปรแกรม
2	9:40	9:50	10	แนะนำภาพรวมกิจกรรม Agenda
3	9:50	10:00	10	ผอ. เล่าวิสัยทัศน์ของโรงเรียน ทีมงานอธิบายผลการวิเคราะห์วิสัยทัศน์
4	10:00	10:10	10	สรุปผลการตอบแบบสำรวจและแนวโน้มที่เกิดขึ้น
5	10:10	10:40	30	กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในหัวข้อ “ หลังจบการศึกษา นักเรียนควรเป็นคนอย่างไร ”
6	10:40	10:55	15	เล่ากรอบแนวคิดสมรรถนะ CBE
7	10:55	11:40	45	กระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ในหัวข้อ “ นักเรียนต้องมีพฤติกรรมบ่งชี้อย่างไรบ้าง ตามความคาดหวังหลังจบการศึกษา ”
8	11:40	12:00	20	ถาม - ตอบ,สรุปผลกิจกรรมและ ร่วมหารือกิจกรรมครั้งถัดไป

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1. คุณลักษณะผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน ที่เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
2. ตัวอย่างพฤติกรรมของผู้เรียน ที่สะท้อนถึงคุณลักษณะผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำพฤติกรรมบ่งชี้ ไปวิเคราะห์จัดทำสมรรถนะ ในขั้นตอนถัดไป และนำไปสู่การพัฒนา
มาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน ต่อไป

การเตรียมตัวก่อนเข้าประชุม

1. ศึกษา ทบทวนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
2. ศึกษา ทบทวนความคาดหวังในการพัฒนาผู้เรียน
3. ศึกษาเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาฐานสมรรถนะ (School Vision)

4. เอกสารประกอบการประชุมแบบมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาฐานสมรรถนะ (Competency-based Education)

วัตถุประสงค์

เพื่อจัดทำพจนานุกรมสมรรถนะ เพื่อเชื่อมโยงสู่มาตรฐานที่ 1

กำหนดการ

ระยะเวลา 2 ชั่วโมง 40 นาที ตั้งแต่เวลา 9.30 – 12.00 น.

ตารางกิจกรรม

ลำดับที่	เริ่ม	จบ	ระยะเวลา (นาที)	กิจกรรม
1	9:20	9:30	10	ลงทะเบียน และ อธิบายวิธีการใช้โปรแกรม
2	9:30	9:35	5	แนะนำภาพรวมกิจกรรม
3	9:35	10:05	30	การจัดทำรายละเอียด สมรรถนะที่ 1
4	10:05	10:35	30	การจัดทำรายละเอียด สมรรถนะที่ 2
5	10:35	11:05	30	การจัดทำรายละเอียด สมรรถนะที่ 3
6	11:05	11:35	30	การจัดทำรายละเอียด สมรรถนะที่ 4
7	11:35	11:55	20	ทบทวนภาพรวม ความสอดคล้องการดำเนินโครงการ
8	11:55	12:00	5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แสดงความคิดเห็น

5. เอกสารประกอบ การสัมภาษณ์เชิงลึก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อถอดบทเรียนความสำเร็จ จุดเด่น และแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการศึกษา

2. เพื่อหารือแนวทางการต่อยอดแผนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษาและการพัฒนามาตรฐานการศึกษาในมิติต่าง ๆ อาทิ ผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน (DOL) และกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน (Competency)

ประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์

1. ถอดบทเรียนของการจัดทำมาตรฐานการศึกษา [20 นาที]

- อะไรคือความสำเร็จความภาคภูมิใจ และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา
- ท่านมีมุมมองอย่างไรต่อการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา จากข้อมูลผลสำรวจที่ผ่านมา

2. กรอบสมรรถนะ [30 นาที]

- ท่านคิดว่า กรอบสมรรถนะหลักของโรงเรียน สอดคล้องครบถ้วนกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของโรงเรียนหรือไม่

3. การประกันคุณภาพ [30 นาที]

- ท่านมีมุมมองต่อความเชื่อมโยงและแนวทางการพัฒนาต่อยอดมาตรฐานการศึกษาด้านที่ 2 (การบริหารจัดการ) และ 3 (การจัดการเรียนการสอน) โดยอิงกับกรอบสมรรถนะหลักของผู้เรียน

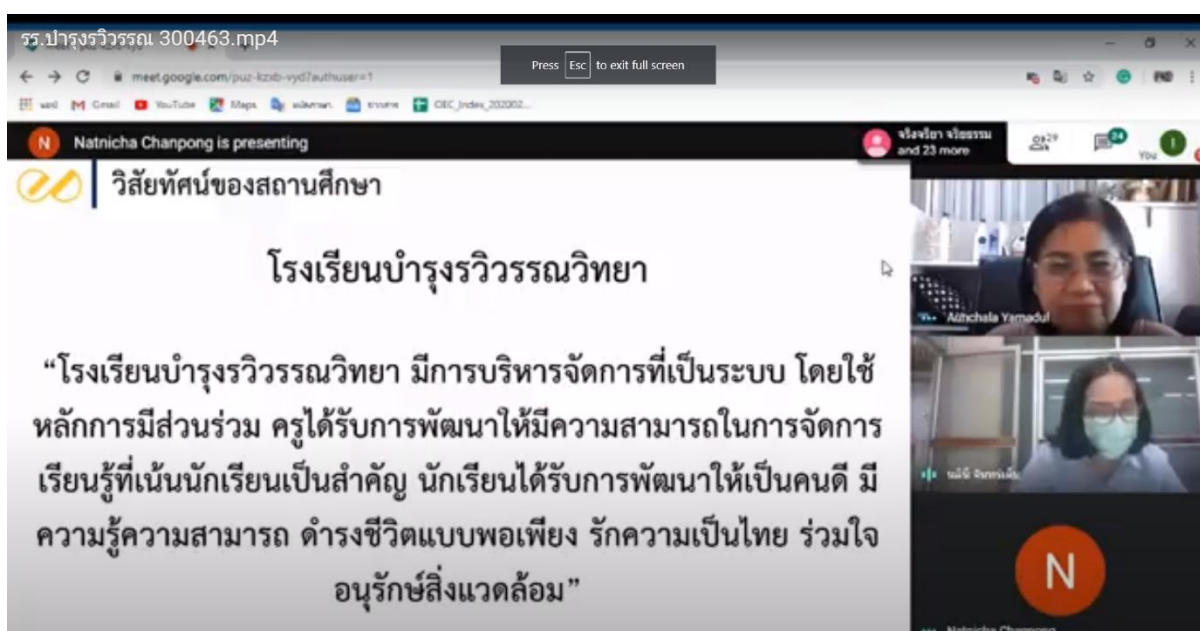
4. แนวทางการพัฒนา [20 นาที]

- ท่านมีแนวทางหรือกลไกอย่างไรในการพัฒนาและประกันคุณภาพสู่การนำไปปฏิบัติจริง
- ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอย่างไรหรือไม่ ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ เพื่อขยายผลแนวทางการพัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา

ลำดับที่	เวลา	รายละเอียดกิจกรรม
1	9.30 – 9.50	อธิบายภาพรวมกิจกรรม
2	9.50 – 10.10	สัมภาษณ์ประเด็น “ถอดบทเรียนของการจัดทำมาตรฐานการศึกษา”
3	10.10 – 10.40	สัมภาษณ์ประเด็น “กรอบสมรรถนะ”
4	10.40 – 11.10	สัมภาษณ์ประเด็น “การประกันคุณภาพ”
5	11.10 – 11.30	สัมภาษณ์ประเด็น “แนวทางการพัฒนา”
6	11.30 – 12.00	สรุปภาพรวมกิจกรรม

6. ภาพประกอบการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในรูปแบบออนไลน์

1) โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา

ภาพที่ 25 : การประชุมเชิงปฏิบัติการโรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา

ภาพที่ 26: ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน โรงเรียนบำรุงรวิวรรณ์วิทยา

Kanokwan Lorantareauangkit + 4 - 2 เดือน

บำรุงวิวรรณ 2 พฤติกรรมบ่งชี้

<p>1 ผู้มีความรู้ความสามารถ</p> <p>ผู้มีความรู้ด้านวิชาการ (ทั้งพูดอ่านเขียน) เหมาะสมตามวัย มีทักษะการทำงาน การดำรงชีวิต การคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ แก้ปัญหาได้ มีความพร้อมเสมอในการเปลี่ยนแปลง และรู้ทันเทคโนโลยี</p> <p>♡ 0</p>	<p>แกน1 (เข้าด้านที่ 3) เรียนรู้</p> <p>♡ 0</p> <p>สรุปความรู้ได้</p> <p>♡ 0</p> <p>สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้รวดเร็ว</p> <p>♡ 0</p> <p>สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</p> <p>♡ 0</p> <p>มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3 ในทศวรรษ</p> <p>♡ 0</p>	<p>แกน2 วิเคราะห์ แก้ปัญหา</p> <p>♡ 0</p> <p>ช่างสังเกต ตั้งคำถาม วิเคราะห์ห่ออกมาจากการเขียนวิเคราะห์ ปฏิบัติ นำไปใช้แก้ปัญหาได้</p> <p>♡ 0</p> <p>ตอบคำถามได้ อภิปรายได้</p> <p>♡ 0</p> <p>สามารถแยกแยะได้ว่าข้อมูลใดจริงหรือเท็จ</p> <p>♡ 0</p>	<p>นักเรียนสามารถบันทึกความรู้วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนและสรุปเป็นองค์ความรู้ได้</p> <p>♡ 0</p> <p>นักเรียนรู้ ใช้ และพัฒนานวัตกรรมที่เหมาะสมกับวัย</p> <p>♡ 0</p> <p>อ่าน คิด วิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ</p> <p>♡ 0</p> <p>วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างข้อมูลใหม่ได้ดีกว่าเดิมจากการทำโครงการงาน</p> <p>♡ 0</p> <p>อธิบายขั้นตอนต่างๆอย่างมีกระบวนการ</p>	<p>แกน3 ใช้เทคโนโลยี</p> <p>♡ 0</p> <p>ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมเมื่อได้รับมอบหมายงาน</p> <p>♡ 0</p>	<p>แกน4 สื่อสาร</p> <p>♡ 0</p> <p>พูดภาษาไทยและอังกฤษอย่างคล่องแคล่ว</p> <p>♡ 0</p> <p>สามารถอ่าน เขียน คิดคำนวณได้ ตามระดับชั้น (4)</p>
---	--	---	--	---	---

ภาพที่ 27: ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนบำรุงวิวรรณวิทยา

Kanokwan Lorantareauangkit + 4 - น้อยกว่าหนึ่งชาติ

บำรุงวิวรรณ 2 สมรรถนะหลัก

<p>แกน1 วิเคราะห์ แก้ปัญหา</p>	<p>LV1</p> <p>สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้</p> <p>♡ 0</p>	<p>E: ทำงานที่มอบหมายได้ตามที่กำหนด</p> <p>♡ 0</p>	<p>B: นักเรียนอาจยังไม่สามารถใช้ความรู้ ความสามารถที่ยังไม่สามารถใช้ได้เต็มศักยภาพทั้งด้านการอ่านคิดเขียน</p> <p>♡ 0</p>	
<p>LV2</p> <p>วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา</p> <p>♡ 0</p>	<p>G: การวิเคราะห์ปัญหา</p> <p>♡ 0</p>	<p>H: การวิเคราะห์ภายใต้ข้อจำกัด</p> <p>♡ 0</p>		
<p>LV3</p> <p>อธิบายขั้นตอนทำงาน จัดลำดับความสำคัญ คาดการณ์ผลกระทบ และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง</p> <p>♡ 0</p>	<p>Nอธิบายขั้นตอนการทำงานต่างๆ</p> <p>♡ 0</p>	<p>M การจัดลำดับความสำคัญ</p> <p>♡ 0</p>	<p>K คาดการณ์ผลกระทบล่วงหน้า</p> <p>♡ 0</p>	<p>D: แก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง</p> <p>♡ 0</p> <p>O: เปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ</p> <p>♡ 0</p>
<p>LV4</p> <p>วิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบรอบด้าน</p> <p>♡ 0</p>	<p>L: สามารถวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ</p> <p>♡ 0</p>			
<p>LV5</p> <p>สร้างสรรค์นวัตกรรม แลกเปลี่ยน เรียนรู้</p> <p>♡ 0</p>	<p>J สร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>♡ 0</p>	<p>C: คิดวิเคราะห์อย่างสร้างสรรค์</p> <p>♡ 0</p>	<p>P การแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>♡ 0</p>	

ภาพที่ 28: ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนบำรุงวิวรรณวิทยา

2) โรงเรียนวัดพลมานีย์

รร. วัดพลมานีย์ 270463.mp4

meet.google.com/nh-ohcg-and7authuserw1

Natnicha Chanpong is presenting

TWA SEESAWAS and 18 more

ภาพรวมกิจกรรม

1. นำเสนอวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
2. สรุปผลการตอบแบบสำรวจ และแนวโน้มที่เกิดขึ้น
3. การแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นเพื่อจัดทำผลลัพธ์ที่คาดหวัง
4. ที่มาและความท้าทายการศึกษาฐานสมรรถนะ (CBE)
5. สรุปผลกิจกรรมและร่วมหาหรือกิจกรรมครั้งถัดไป

Natnicha Chanpong

TWA SEESAWAS

D2day Aday

ภาพที่ 29: การประชุมเชิงปฏิบัติการโรงเรียนวัดพลมานีย์

Kanokwan Lorantareungkit · 3 เดือน

วัดพลมานีย์ 1 ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง	1 ผู้รับผิดชอบคือสังคม	2 ผู้รับผิดชอบตนเอง	3 ผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม	4 ผู้มีใจในการสื่อสาร	5 ผู้เท่าทันเทคโนโลยี
	<p>นิยาม</p> <p>นักเรียนที่จิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น มีคุณธรรม ตระหนักถึงผลกระทบของภาคกระทำ รู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ</p> <p>มีจิตสาธารณะ</p> <p>มีความรับผิดชอบ</p> <p>มีคุณธรรมเป็นคนดีมีน้ำใจ</p> <p>นักเรียนมีจิตสาธารณะต่อโรงเรียนชุมชน</p> <p>ไม่เห็นแก่ตัว มีความเห็นใจผู้อื่น รับข่าวสารอย่างเข้าใจ</p>	<p>นิยาม</p> <p>นักเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติงานต่างๆ โดยบรรลุเป้าหมายได้ตามวัย</p> <p>มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีระเบียบวินัย</p> <p>มีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน</p> <p>มีความรับผิดชอบต่อตนเอง</p> <p>และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน</p>	<p>นิยาม</p> <p>นักเรียนที่เปิดรับรับคำ ทำงานแก้ไข ปัญหาตัดสินใจร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ</p> <p>มีความรู้ทักษะและกระบวนการคิดที่มีระบบและมีความเชื่อมั่นตนเอง</p> <p>แก้ปัญหาเป็นและรู้จักปรับตัว</p> <p>มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความสามัคคี</p> <p>คิดเป็น ทำเป็น เลือกวิธีแก้ปัญหาเหมาะสม ทำงานเป็นขั้นตอนมีระบบ</p> <p>มีความสามารถในด้านความคิด</p>	<p>นิยาม</p> <p>นักเรียนที่มีความกล้าแสดงออก สามารถสื่อสารโต้ตอบได้เป็นธรรมชาติ ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง</p> <p>ความกล้าในการแสดงออก</p> <p>สื่อสารได้ดี ทั้งภาษาไทยและภาษาที่สอง</p> <p>อยากให้นักเรียนมีทักษะในการสื่อสารดี</p> <p>มีทักษะในการสื่อสาร</p>	<p>นิยาม</p> <p>นักเรียนที่รู้จักทำความคิดและบริโภคสื่อสารสนเทศ สามารถเลือกใช้ในเครื่องมือเทคโนโลยีในการทำงานได้อย่างเหมาะสม</p> <p>มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี</p> <p>มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์และได้เรียนรู้</p> <p>มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในระดับความรู้ของตน</p> <p>มีภูมิคุ้มกันในการ เทคโนโลยี รู้เท่าทันสื่อ</p>

ภาพที่ 30 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนโรงเรียนวัดพลมานีย์

Kanokwan Lorantareungkit + 4 + 2 เดือน

วัดพลมานีย์ 2 พฤติกรรมบ่งชี้

<p>1 ผู้รับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>นักเรียนที่มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น มีคุณธรรม ตระหนักถึงผลกระทบของการกระทำ รู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ</p> <p>♡ 0</p>	<p>แกน1</p> <p>มีวินัย มีคุณธรรม</p> <p>♡ 0</p> <p>มีวินัยตนเองมีน้ำใจต่อส่วนร่วมทำความดีที่เกิดจากจิตสำนึกตนเองได้</p> <p>♡ 0</p> <p>ซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น</p> <p>♡ 0</p> <p>รับทราบหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติตามกฎกติกา ขอบบังคับได้อย่างดี</p> <p>♡ 3</p> <p>รักษาระเบียบวินัย</p> <p>♡ 1</p>	<p>แกน2</p> <p>ร่วมกิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือสังคม</p> <p>♡ 0</p> <p>จิตอาสา คือพฤติกรรมที่ช่วยกิจกรรมโรงเรียนอย่างเต็มใจ เช่นบรรณารักษ์ สภานักเรียน เวิร์กประจำวัน รองเท้าน่องหาย ช่วยหา</p> <p>♡ 1</p> <p>ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมหรือกิจกรรมสำคัญอย่างสร้างสรรค์</p> <p>♡ 1</p> <p>ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เช่น ทิ้งขยะถูกที่ คัดแยกขยะ ปลูกต้นไม้ ประหยัดพลังงาน เป็นต้น</p>	<p>แกน3</p> <p>การทำงานเป็นทีม</p> <p>♡ 0</p> <p>รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</p> <p>♡ 3</p> <p>มีความสามัคคีกัน</p> <p>♡ 0</p> <p>สามารถปฏิบัติตนเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี</p> <p>♡ 0</p>
--	---	---	--

ภาพที่ 31: ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนวัดพลมานีย์

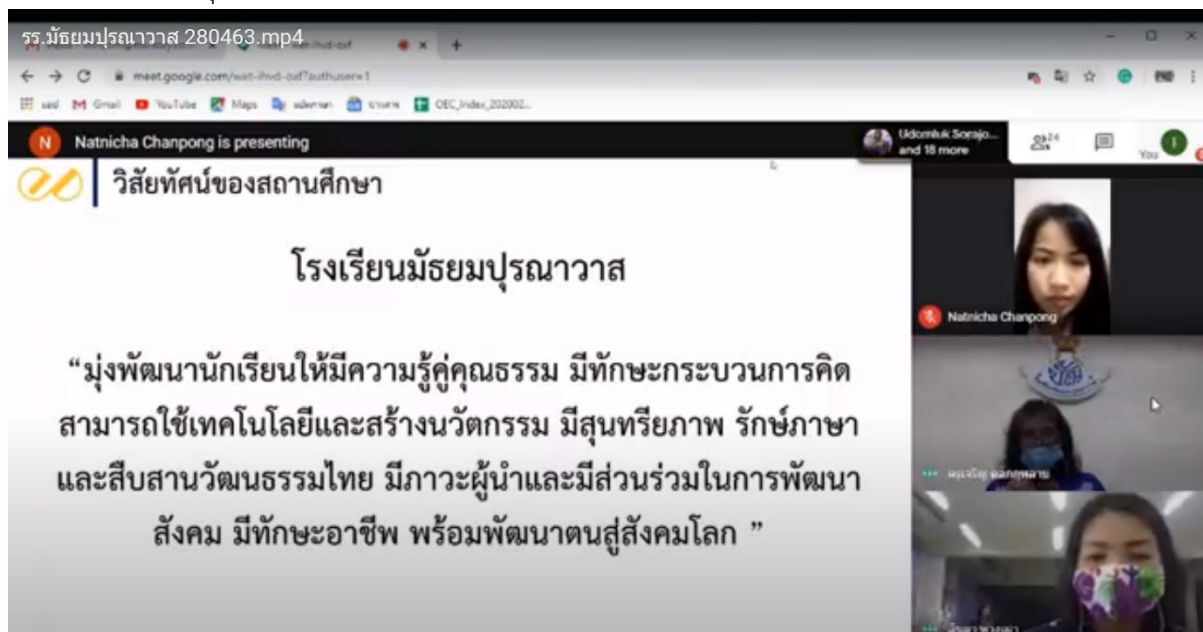
Kanokwan Lorantareungkit + 4 + น้อยกว่าหนึ่งนาที

วัดพลมานีย์ 2 สมรรถนะหลัก

แกน	♡ 0			
LV1	♡ 0	สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบพื้นฐานทั่วไป มาเรียนทันเวลา แสดงความเคารพ	A: ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	C: มาเรียนทันเวลา
		♡ 0	♡ 0	♡ 0
LV2	♡ 0	ช่วยเหลือผู้อื่น มีจิตอาสา รับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมตามวัย	D: ช่วยเหลือผู้อื่น	E: จิตอาสา ช่วยเหลือ ?
		♡ 0	♡ 0	♡ 0
LV3	♡ 0	ริเริ่มโครงการช่วยเหลือพัฒนาสังคม	X: ริเริ่มโครงการช่วยเหลือพัฒนาสังคม	
		♡ 0	♡ 0	
LV4	♡ 0	สร้างเครือข่ายในการพัฒนาสังคม ทำงานร่วมกับผู้อื่น	W สร้างเครือข่าย ในการพัฒนาสังคม	F: ทำงานร่วมกับผู้อื่น
		♡ 0	♡ 0	♡ 0

ภาพที่ 32 : ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนวัดพลมานีย์

3) โรงเรียนมัธยมปรุณาวาส

ภาพที่ 33: การประชุมเชิงปฏิบัติการ โรงเรียนมัธยมปรุณาวาส

ภาพที่ 34: ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียนโรงเรียนมัธยมปรุณาวาส

Kanokwan Lorantareungkit + 4 · 2 เดือน

ปรณาวาส 2 พฤติกรรมบ่งชี้

1 ผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ผู้รับหน้าที่ต้องสิ่งที่ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง มีความสามารถหลากหลายพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลก ที่พึ่งพาตนเองได้

♡ 0

เกณฑ์ 1
รับผิดชอบบทบาทหน้าที่

♡ 0

ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เช่น แต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน (3)

♡ 0

ส่งงานตรงเวลา (4)

♡ 1

มาโรงเรียนสม่ำเสมอ ตรงเวลา (2)

♡ 0

ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองได้

♡ 0

ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน สังคม ชุมชน ประเทศชาติ

เกณฑ์ 2
เกียรติยศ ยึดมั่นตนเอง

♡ 0

เรียนรู้ตลอดเวลา เช่น ศึกษาเนื้อหา ทบทวนบทเรียน ทำการบ้าน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ (3)

♡ 1

เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาพร้อม

♡ 1

สนใจเรียน หนี้นักกีฬาทักษะต่างๆ

♡ 0

มีความตั้งใจ เอาใจใส่ สิ่งใดที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความภาคภูมิใจ พยายามอดทนต่ออุปสรรค (2)

เกณฑ์ 3
การจัดการอารมณ์

♡ 0

รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ควบคุมอารมณ์ จิตใจของตนเองได้

♡ 0

เกณฑ์ 4
การแก้ไขปัญหา

♡ 0

ปัจจุบันทำได้

♡ 0

ค้นหาความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ แล้วนำมาแก้ไขในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 35: ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ โรงเรียนมัธยมปรณาวาส

Kanokwan Lorantareungkit + 4 · ปรากฏหนึ่งชั่วโมง

ปรณาวาส 2 สมรรถนะหลัก

1. ผู้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง

ถึยาม

♡ 0

เกณฑ์ ระดับความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่

♡ 0

Level 1 ยังไม่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง

♡ 0

Level 2 รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองแล้ว ครุดคอยเตือน

♡ 0

Level 3 มีความตั้งใจ เอาใจใส่ ต่อหน้าที่ของตนเอง ไม่ต้องให้ใครเตือน

♡ 0

Level 4 รับผิดชอบ มีวินัย ตั้งใจเรียน ส่งงานครบและตรงเวลา ผลงานมีความเรียบร้อยสมบูรณ์

♡ 0

มาเรียนสม่ำเสมอ

♡ 0

มาเรียน 80%

♡ 0

ส่งงาน/เรียนตรงต่อเวลา

♡ 0

ไม่คอยเอาเรียน ส่งงานช้ากว่ากำหนด 10 วัน

♡ 0

เข้าเรียนบ้าง ส่งงานเป็นบางอย่าง ส่งการบ้านบ้างเป็นบางครั้ง ส่งงานไม่ตรงเวลา

♡ 0

เข้าเรียนทันเวลา ทำงานที่ได้ รับมอบหมายครบทุกอย่าง ส่งงานที่ได้รับมอบหมายเกินครึ่ง ส่งการบ้านโดยที่ครูต้องเตือน

♡ 0

ทำหน้าที่ได้ดี สม่ำเสมอ

♡ 0

ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง โดยไม่ต้องมีการเตือน

♡ 0

ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างตั้งใจและเอาใจใส่โดยที่ครูไม่ต้องบอกซ้ำ

♡ 0

สามารถดูแลตนเอง ในบทบาท และหน้าที่ของตนเองได้อย่างดี

♡ 0

A เข้าเรียน

♡ 0

B รับผิดชอบตนเอง

♡ 0

C หน้าที่ มีวินัย ตั้งใจเรียน ส่งงานครบ แต่ต้องเตือนบางครั้ง

♡ 0

D ปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยตนเองได้

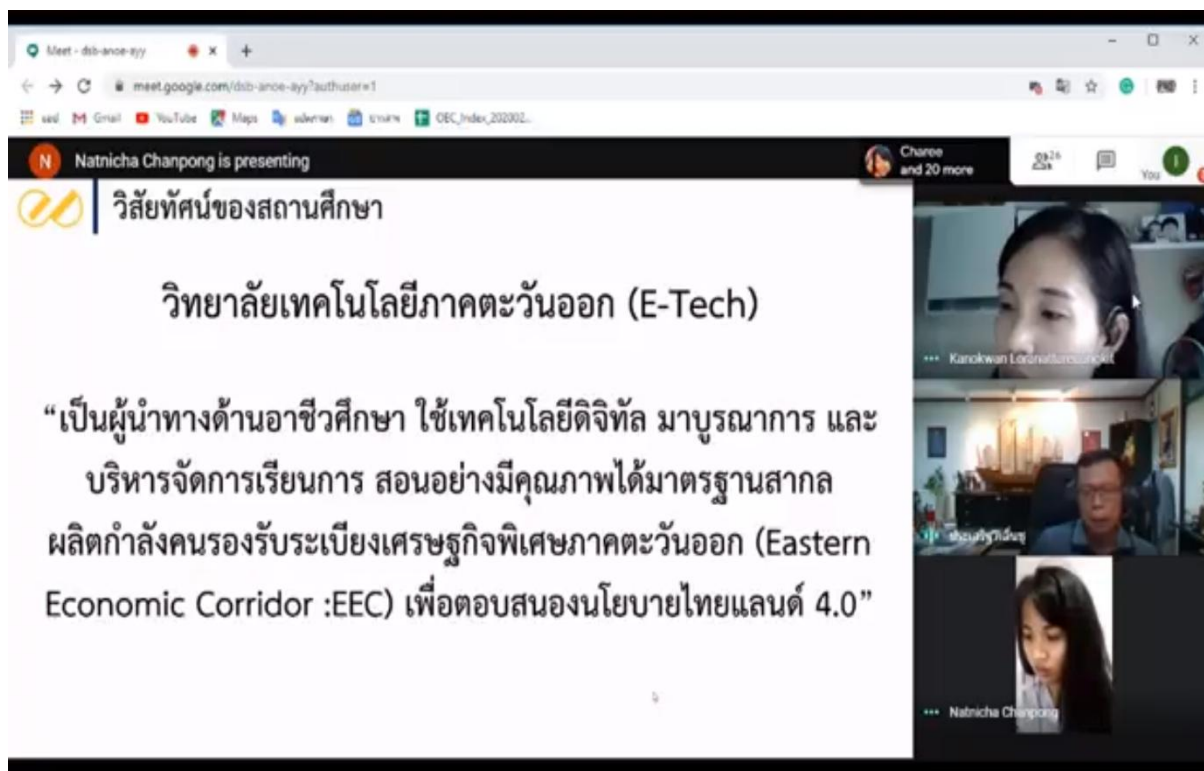
♡ 0

E หน้าที่ ตั้งใจเรียน ส่งงานครบ ต้องเตือนทุกครั้ง

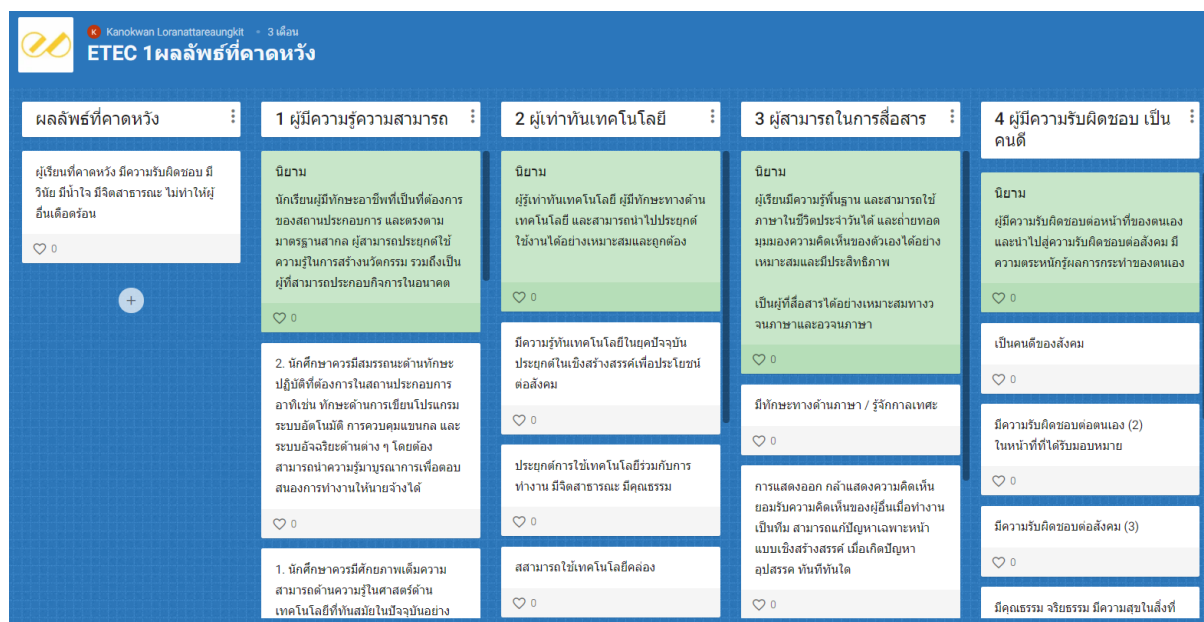
♡ 0

ภาพที่ 36: ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก โรงเรียนมัธยมปรณาวาส

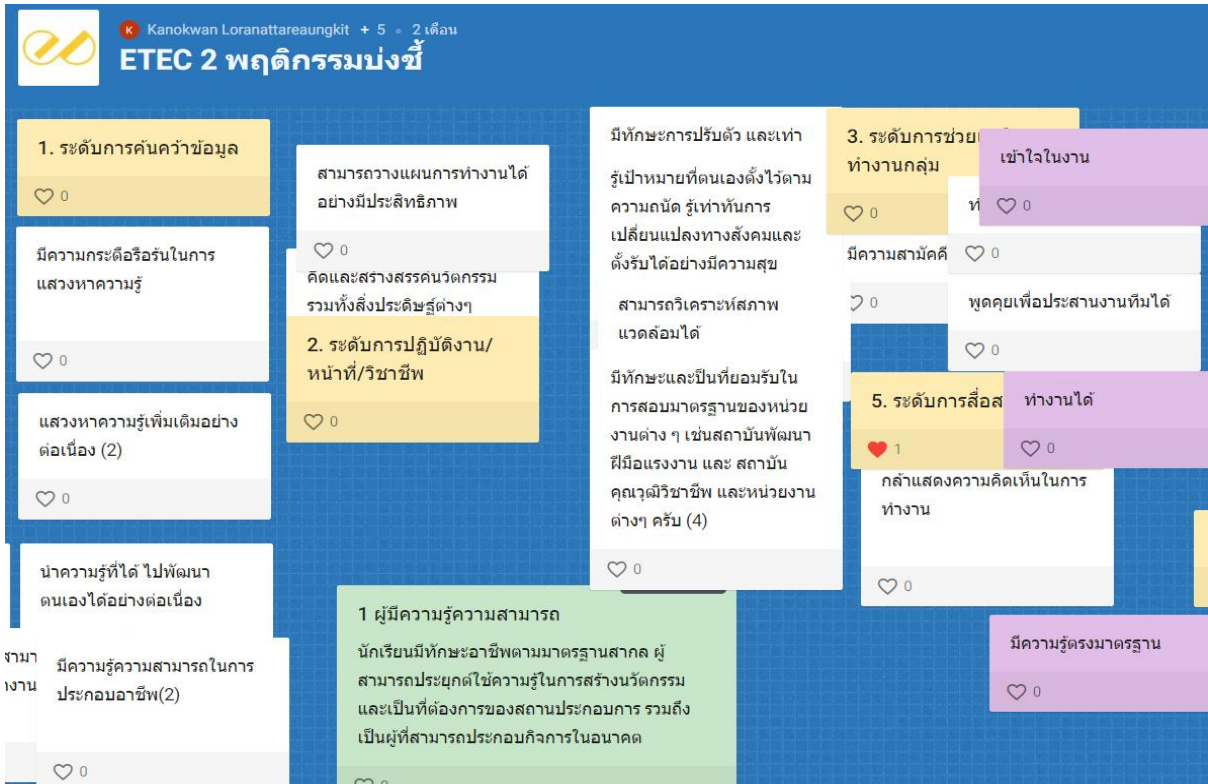
4) วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก (E-Tech)

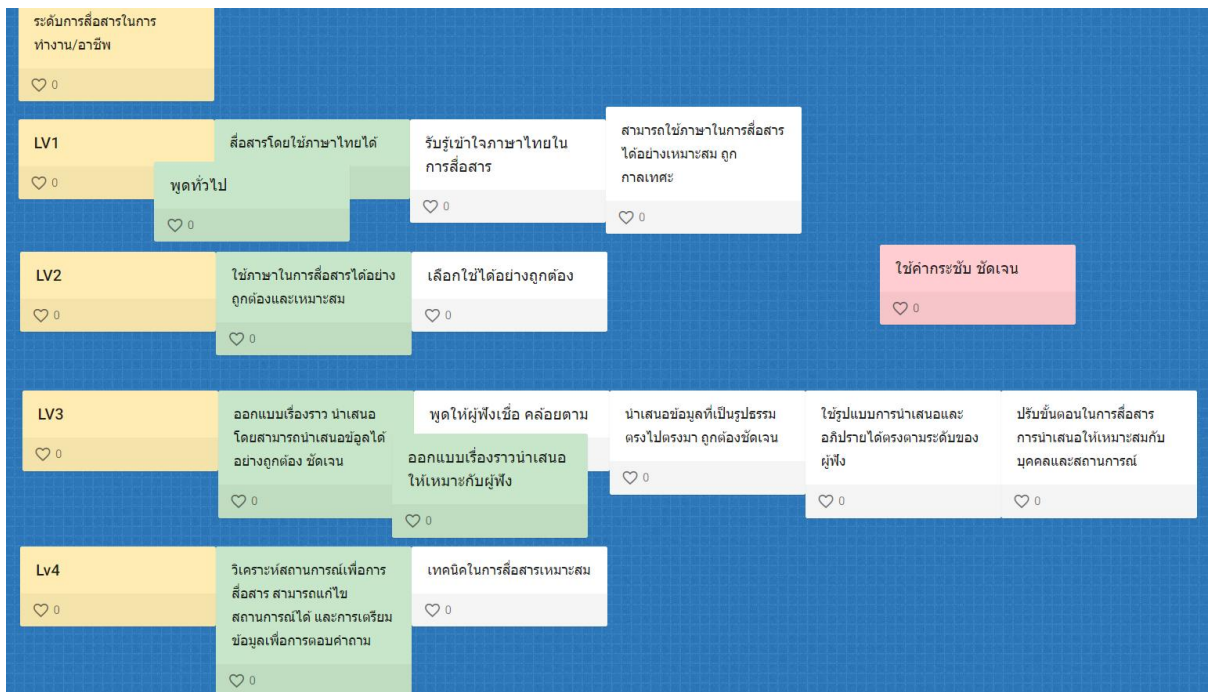
ภาพที่ 37: การประชุมเชิงปฏิบัติการวิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ภาพที่ 38 : ความคิดเห็นต่อผลลัพธ์ที่คาดหวังต่อผู้เรียน วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ภาพที่ 39: ความคิดเห็นต่อพฤติกรรมบ่งชี้ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

ภาพที่ 40: ความคิดเห็นต่อสมรรถนะหลัก วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก

7. ภาพประกอบการสัมภาษณ์ถอดบทเรียนร่วมกับสถานศึกษา

ภาพที่ 4.1. การจัดประชุมแบบมัลติมีเดียพร้อมถอดบทเรียนการงัดพหุมาตีวงในและการประกันคุณภาพการศึกษา

ณ โรงเรียนวัดพลมานีย์

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.) ฟ้ามืองไทย)
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). **รายงานผลการศึกษา การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ.** นนทบุรี : 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561.** กรุงเทพฯ
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ.** สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ.2561.** กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **สภาวะการศึกษาไทยปี 2560/2561.** พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). **รายงานผลการศึกษาเรื่อง การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ : บทเรียนจากต่างประเทศ.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- กฎกระทรวง. (2553). **กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.**
- กฎกระทรวง. (2561). **กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561.**
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2549). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา. (2562). **รายงานพันธกิจด้านการปฏิรูปการศึกษาผ่านหลักสูตรและการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ.**
- นเรศ สถิตยพงศ์. (2561). **การประกันคุณภาพโรงเรียนยุคการศึกษาประเทศไทย 4.0 และศตวรรษที่ 21.** วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 46 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2561) หน้า 345-364 :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรมล กิตติวิบูลย์. (2541). **การปฏิรูปการศึกษาสาธารณรัฐสิงคโปร์.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **คู่มือฝึกอบรมผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา**

- ของสถานศึกษา.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2561). **แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561.**กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2550). **มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท จุดทอง จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). **รายงานวิจัยเรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศสมาชิกองค์การระดับนานาชาติ.** กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวาน กราฟฟิค จำกัด.
- อิวัจ เดลानी. (2562). **การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา.** Retrieve from <https://www.unicef.org/thailand/th/การศึกษาสำหรับศตวรรษที่-21>.
- ภาษาอังกฤษ**
- FayyadhahZainalabiden. (2018). **The 6 Changes To Singapore’s Education System MOE Announced Today.** Retrieved from <https://mustsharenews.com>
- McClelland, D.C. (1973). **Testing for competence rather than for “Intelligence”,** *American Psychologist*, 29(1), 59–59. doi: 10.1037/h0038240
- Ministry of Education and Research, Republic of Estonia. (2016). **External evaluation.** Retrieved from <https://www.hm.ee/en/activities/external-evaluation>
- Ministry of Education and Research, Republic of Estonia. (2020). **The Estonia Lifelong Learning Strategy.** Retrieved from https://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_lifelong_strategy
- Ministry of Education, Singapore (2009). **Desired Outcomes of Education.** Retrieved from <https://www.moe.gov.sg/education/educationsystem/desiredoutcomes-of-education>.
- Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology. (2015). **The Second Basic Plan for the promotion of Education.** Retrieved from <https://www.mext.go.jp>
- OECD. (2015). **Education Policy Outlook: Japan.** Retrieved from <https://www.oecd.org>
- Tan, c. Koh, K. & Choy, W. (2016). **The Education system in Singapore.** Retrieved from <https://www.researchgate.net>
- UNESCO. (2015). **Thailand Education For All 2015 National Review.** Retrieved from <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000229878>

คณะผู้จัดทำรายงาน

ที่ปรึกษา

ดร.อำนาจ วิทยานวัติ
 ดร.อุษณีย์ ธโนศวรรย์
 นายสำเนา เนื้อทอง

เลขาธิการสภาการศึกษา
 รองเลขาธิการสภาการศึกษา
 ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

ผู้รวบรวมเรียบเรียงรายงาน

ดร.ประวีณา อัสโย
 นางสาวกรกมล จึงสำราญ
 ดร.ปิยะมาศ เม็ดไธสง
 นางสาวอุบล ตรีรัตน์วิชชา
 นางสาวนุรียา วาจิ

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.ประวีณา อัสโย
 นางสาวกรกมล จึงสำราญ
 นางสาวรณณา สุวรรณประภาพร
 ดร.ปิยะมาศ เม็ดไธสง
 นางสาวอุบล ตรีรัตน์วิชชา
 นางสาวนุรียา วาจิ
 นางสาวสุชาดา กลางสอน
 นางสาวกชวดี เกิดบัณฑิต

ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานการศึกษา
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ
 นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ
 นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

กลุ่มมาตรฐานการศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 99/20 ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
 Website: www.onec.go.th